

รายงาน

ของ

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “การถ่ายโอนภารกิจภาครัฐ : การถ่ายโอนงาน
ตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว”

๐๘	๑๒	สปช.
----	----	------

สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด่วนที่สุด

ที่ (สปท) ๑๕๐๕/๒๕๕๘

(สำเนา)

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน นั้น ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. พันตำรวจตรี ยงยุทธ สารสมบัติ	ประธานกรรมการ
๒. พลเอก อภิชาติ เพ็ญกิตติ	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. พลเอก วัฒนา สรรพานิช	ที่ปรึกษากรรมการ
๕. พลเอก ธวัช จารุกุล	ที่ปรึกษากรรมการ
๖. พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล	โฆษกกรรมการ
๗. นางถวิลวดี บุรีกุล	โฆษกกรรมการ
๘. นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	กรรมการ
๙. พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	กรรมการ
๑๐. พลอากาศเอก อนาวิน ภิรมย์รัตน์	กรรมการ
๑๑. นายธงชัย ลืออดุลย์	กรรมการ
๑๒. นายอภิรักษ์ ชื่นธานุวงศ์	กรรมการ
๑๓. พลโท ธงชัย สารสุข	กรรมการ
๑๔. นายเดชาภิววัฒน์ ณ สงขลา	กรรมการ
๑๕. นายพงศ์ศักดิ์ งามสันท	กรรมการ
๑๖. พลตำรวจโท อาจิณ โชติวงศ์	กรรมการ
๑๗. นายธานินทร์ ณะเอม	กรรมการ
๑๘. พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	กรรมการ
๑๙. พลโท สุรเดช เพ็ญเจริญ	กรรมการ
๒๐. พลโท สสิน ทองภักดี	กรรมการ
๒๑. พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	เลขานุการกรรมการ
๒๒. นายอนุสิษฐ์ คุณากร	เลขานุการกรรมการ
๒๓. นายศานิตย์ นาคสุขศรี	เลขานุการกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษารายงานเรื่อง “การถ่ายโอนภารกิจภาครัฐ : การถ่ายโอนงานตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว” ตามแผนการปฏิรูปของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดินเสร็จแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา และหากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ ขอให้โปรดส่งรายงานดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ

(ยงยุทธ สาระสมบัติ)

ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

สำนักกรรมการ ๒
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๑๐
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๑๐

นพพร/ร่าง
รวีวรรณ/พิมพ์
ประสิทธิ์/ผล/ตรวจ

สำเนาถูกต้อง

ว่าที่ร้อยตำรวจตรี

(อาพิทธ์ สุขะนันท์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒
แทนเลขานุการกรรมการ

สารบัญ

รายงานของคณะกรรมการข้าราชการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

เรื่อง “การถ่ายโอนภารกิจภาครัฐ : การถ่ายโอนงานตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว”

๑. แผนการปฏิรูป	๑
๒. หลักการและเหตุผล	๑
๓. หน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวของประเทศ	๗
๔. นโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๙
๕. สภาพปัญหาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	๑๒
๖. กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้อง	๑๔
๗. การดำเนินงานมาตรฐานการท่องเที่ยวของประเทศไทย	๑๘
๘. ประเด็นการปฏิรูป/วิธีการปฏิรูป	๒๘
๙. ขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิรูป	๒๙
๑๐. ข้อเสนอการปฏิรูป	๓๐
๑๑. แหล่งที่มาของงบประมาณ	๓๘
๑๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๓๘
๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๓๘

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ
เรื่อง “การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว”

ภาคผนวก ข หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๗๗๒๖
ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เรื่อง มาตรการทบทวนบทบาทภารกิจ
ของส่วนราชการ ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์
และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

ภาคผนวก ค หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๐/ว ๑๐ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๙
เรื่อง การดำเนินการตามมาตรการทบทวนบทบาทภารกิจของส่วนราชการ
: การถ่ายโอนภารกิจภาครัฐ

ภาคผนวก ง การขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

ภาคผนวก จ คำสั่งกรมการท่องเที่ยว

๑. คำสั่งกรมการท่องเที่ยว ที่ ๒๑๐๗/๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว (โรงแรม/รีสอร์ท/เซอร์วิสอพาร์ทเมนท์/เกสต์เฮาส์) ระดับ ๑ - ๕ ดาว และระดับ ๑ - ๔ ดาว ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕
๒. คำสั่งจังหวัด..... ที่ ..../.... เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยระดับจังหวัด
๓. คำสั่งกรมการท่องเที่ยว ที่ ๒๐๗๐/๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานการบริการอาหารฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยว ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๕

ภาคผนวก ฉ ตารางที่แสดงจำนวนสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ และงบประมาณโครงการของกลุ่มตรวจประเมินและรับรองมาตรฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘

ภาคผนวก ช สรุปสถิติสถานประกอบการที่ได้รับการตรวจติดตามการรักษามาตรฐานทั่วประเทศ

ภาคผนวก ซ รายงาน

๑. คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
๒. ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
๓. คณะอนุกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐ
๔. ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐ

รายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

เรื่อง “การถ่ายโอนภารกิจภาครัฐ : การถ่ายโอนงานตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว”

.....

๑. แผนการปฏิรูป

คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐได้นำเสนอแผนการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐต่อคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ใน ๔ ประเด็นสำคัญ ได้แก่

- (๑) การกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้ชัดเจน
- (๒) การทบทวนและจำแนกบทบาทภารกิจภาครัฐ
- (๓) การออกแบบโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสมกับภารกิจต่าง ๆ ของภาครัฐ
- (๔) การพัฒนากลไกหรือเครื่องมือในการสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

๒. หลักการและเหตุผล

ในการบริหารงานภาครัฐที่ผ่านมา ประชาชนมีความคาดหวังว่ารัฐบาลมีหน้าที่รับผิดชอบ ต่อประโยชน์สุขของสังคมในทุกด้าน และจากการพยายามทำหน้าที่ให้ครอบคลุมครบถ้วนทำให้เกิดปัญหา การขยายตัวของหน่วยงานภาครัฐ และมุ่งแสวงหางบประมาณเพื่อนำมาใช้จ่าย มีการทำงานซ้ำซ้อนและ ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจัดการภาครัฐสูงขึ้น แต่ในการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่นั้น รัฐไม่จำเป็นต้องสงวน บทบาทหน้าที่ในการดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์สาธารณะเหล่านั้นไว้ภายใต้กลไกการบริหารราชการและ องค์กรภาครัฐแต่เพียงอย่างเดียว แต่สามารถมอบหมายให้องค์กรหรือหน่วยงานอื่นที่มีได้อยู่ภายใต้ระบบ ราชการและองค์กรของรัฐดำเนินการร่วมไปด้วยได้ เช่น การทำสัญญาว่าจ้างหรือเปิดโอกาสให้ภาคเอกชน แข่งขันกันเข้ามาร่วมลงทุนดำเนินกิจการสาธารณะกับหน่วยงานของรัฐ และการเปิดโอกาสให้ภาคประชา สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำบริการสาธารณะให้มากขึ้น เป็นต้น โดยวิธีการดังกล่าว รัฐบาลจะ สามารถลดอัตรากำลังข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งงบประมาณที่ใช้ในการจัดทำบริการสาธารณะ ให้ประชาชนลงได้ ขณะเดียวกันประชาชนก็มีทางเลือกที่จะรับบริการสาธารณะจากภาคเอกชนหรือภาค ประชาสังคมที่เสนอตัวเข้ามาแข่งขันเพื่อทำหน้าที่จัดทำบริการสาธารณะแทนรัฐหรือจัดทำบริการสาธารณะ โดยร่วมมือกับรัฐ นับว่าเป็นการลดบทบาทภารกิจภาครัฐ โดยอาศัยกลไกตลาดเข้ามาขับเคลื่อนภารกิจของ ภาครัฐบางส่วน

หากจะกล่าวถึงภารกิจของภาครัฐในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยเฉพาะ จะพบว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยเป็นภาคส่วนที่มีศักยภาพและทวีความสำคัญมากขึ้น อย่างต่อเนื่องในการกระจายรายได้สู่ชุมชน การส่งเสริมการลงทุน และการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวม ของประเทศ อย่างไรก็ดี จากรายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว” (ภาคผนวก ก) แล้วเห็นว่า โครงสร้างการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยวยังขาดการบูรณาการงานร่วมกัน ทำให้การบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวที่ผ่านมาไม่มีเอกภาพ เป็นไปอย่างไร้ทิศทาง และขาดความต่อเนื่อง และขาดระบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ถูกต้องเหมาะสม อันล้วนเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศให้มีคุณภาพและมีความยั่งยืน จึงมีข้อเสนอให้ปฏิรูปโครงสร้างองค์กรด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการศึกษาดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศแล้ว อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เล็งเห็นว่า สำหรับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวนั้น นอกจากข้อเสนอของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจที่ว่าด้วยการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบและบูรณาการการทำงานร่วมกันแล้ว ยังมีบางภารกิจของภาครัฐที่สามารถถ่ายโอนไปให้ภาคเอกชนเป็นผู้ดำเนินการแทนได้ กล่าวคือ “การถ่ายโอนภารกิจเกี่ยวกับการตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย” ซึ่งจะมีส่วนสำคัญในการช่วยเร่งผลักดันให้เกิดการพัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวไทยอย่างรวดเร็วและเป็นรูปธรรมภายใต้ความเป็นพลวัต (Dynamic) ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโลก อันจะส่งผลให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยมีความน่าเชื่อถือในระดับสากล โดยอาศัยรากฐานที่มั่นคงจากการสร้างมาตรฐานอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน (Sustainable tourism)

๒.๑ ภาวะอุตสาหกรรมและแนวโน้มการท่องเที่ยวในระดับโลก

แนวโน้มการท่องเที่ยวทั่วโลกในอนาคต จากรายงานของ UNWTO Tourism Towards คาดการณ์ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวข้ามประเทศในช่วงปี ๒๕๕๓ – ๒๕๗๓ จะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๓.๓ ต่อปี คิดเป็นจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๔๓ ล้านคนต่อปี เมื่อเทียบกับปี ๒๕๓๘ – ๒๕๕๓ ที่มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ ๒๘ ล้านคน โดยคาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวเกิน ๑,๐๐๐ ล้านคน ในปี ๒๕๕๕ และเพิ่มสูงขึ้นถึง ๑,๘๐๐ ล้านคน ในปี ๒๕๗๓ ซึ่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกจะเป็นภูมิภาคที่มีอัตราการเติบโตของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นสูงสุด เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๔.๙ ต่อปี ตามมาด้วยภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแอฟริกา อันเนื่องมาจากการเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศเกิดใหม่เหล่านี้ และผลที่ตามมาจะทำให้ส่วนแบ่งตลาดนักท่องเที่ยวของประเทศในภูมิภาคเหล่านี้มีสัดส่วนที่สูงขึ้น สำหรับสถานการณ์การท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกคาดการณ์ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติจะเดินทางเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะแถบประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งได้รับผลประโยชน์จากการรวมภูมิภาคกัน โดยประเทศไทยเป็นประเทศที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติมาเยือนมากที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตามด้วยประเทศสิงคโปร์ และประเทศพม่าเป็นประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวมาเยือนเติบโตสูงสุดที่ร้อยละ ๒๖ และมีแนวโน้มว่าจะมีนักท่องเที่ยวมาเยือนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ^๑

^๑ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ. รายงานความเห็นของที่ปรึกษาต่อร่างบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๐ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, น. ๑๐๘.

นอกจากนี้ จากรายงานผลกระทบทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่จัดทำโดย World Travel and Tourism Council (WTTC)^๒ คาดการณ์ไว้ว่า การเดินทางและการท่องเที่ยวจะยังคงเติบโตได้มากกว่าเศรษฐกิจโลก โดยในปี ๒๐๑๖ การเติบโตของการเดินทางและการท่องเที่ยว จะอยู่ที่ร้อยละ ๓.๓ เมื่อเทียบกับร้อยละ ๒.๘ ในปี ๒๐๑๕ อันเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของเศรษฐกิจการท่องเที่ยวที่ยังเติบโตแม้จะมีการลดลงของ GDP โลก ทั้งนี้ มีการคาดการณ์ว่าใน ๑๐ ปีข้างหน้า GDP ภาคการท่องเที่ยวของโลกจะเติบโตโดยเฉลี่ยร้อยละ ๔ ต่อปี และในปี ๒๐๒๖ การท่องเที่ยวจะส่งผลให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นทั้งหมด ๓๗๐ ล้านตำแหน่งทั่วโลก และสำหรับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จะมีการเติบโตของ GDP ภาคการท่องเที่ยวอยู่ที่ร้อยละ ๕.๘ โดยมีการคาดการณ์ว่า ประเทศไทยในปี ๒๐๒๖ จะมีนักท่องเที่ยวมากเป็นอันดับ ๒ ของโลก

๒.๒ ภาวะอุตสาหกรรมและแนวโน้มการท่องเที่ยวของประเทศไทย

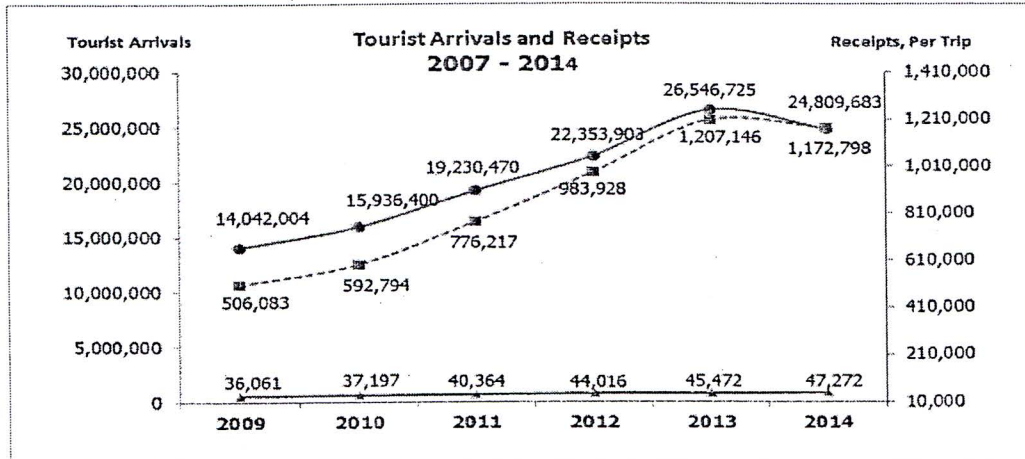
๒.๒.๑ สถิติการท่องเที่ยวและรายได้ของประเทศไทย^๓

การท่องเที่ยวไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องทั้งจำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยว ในระยะ ๕ ปีที่ผ่านมาพบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก ๑๔ ล้านคน ในปี ๒๕๕๒ เป็น ๒๔.๘ ล้านคน ในปี ๒๕๕๗ โดยเพิ่มสูงสุดในปี ๒๕๕๖ มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากถึง ๒๖.๕ ล้านคน และสูงสุดเป็นลำดับที่ ๗ ของโลก แต่ลดลงในปี ๒๕๕๗ เนื่องจากประสบกับวิกฤตทางการเมืองและวิกฤตเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศยุโรป โดยตลาดหลักยังคงเป็น ๑๐ ตลาดที่มีส่วนแบ่งการตลาดรวมกันมากกว่าร้อยละ ๖๐ ได้แก่ จีน อินเดีย สหราชอาณาจักร มาเลเซีย ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เยอรมนี เกาหลีใต้ และฝรั่งเศส ส่วนรายได้และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามจำนวนนักท่องเที่ยว โดยในปี ๒๕๕๖ มีรายได้ ๑.๒๐ ล้านล้านบาท สูงสุดเป็นอันดับ ๑๐ ของโลก และลดลงเหลือ ๑.๑๗ ล้านล้านบาท ในปี ๒๕๕๗ โดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒๖.๓๕ ต่อปี สำหรับในปี ๒๕๕๘ มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ๒๙.๙ ล้านคน และมีรายได้จากนักท่องเที่ยว ๑.๔๕ ล้านล้านบาท ซึ่งสอดคล้องกับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครั้งของนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากค่าใช้จ่าย ๓๖,๐๖๑ บาท/คน/ครั้ง ในปี ๒๕๕๒ เพิ่มเป็น ๔๗,๒๗๒ บาท/คน/ครั้ง ในปี ๒๕๕๗ อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยวมีอัตราการขยายตัวค่อนข้างน้อย เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวในระยะใกล้ โดยในปี ๒๕๕๙ นักท่องเที่ยวมีจำนวนวันพักเฉลี่ย ๘.๖๒ วัน/ครั้ง เพิ่มเป็น ๙.๘๕ วัน/ครั้ง ในปี ๒๕๕๖ หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ ๐.๑ วัน ซึ่งนับเป็นข้อจำกัดประการหนึ่งในการเพิ่มรายได้ให้กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย

^๒ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, รายงานภาวะเศรษฐกิจท่องเที่ยว, ฉบับที่ ๔ เมษายน - มิถุนายน ๒๕๕๘

^๓ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐, กรกฎาคม ๒๕๕๘

จำนวนนักท่องเที่ยว รายได้จากการท่องเที่ยว และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว
ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๕๗ (๒๐๐๙-๒๐๑๔)

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

๒.๒.๒ มูลค่าเพิ่มด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในสาขาที่สำคัญ^๔

สำหรับมูลค่าเพิ่มด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในสาขาที่สำคัญในปี ๒๕๕๘ พบว่า บริการสถานพักผ่อนและอาหารและเครื่องดื่มมีส่วนของมูลค่าเพิ่มอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมากที่สุด โดยมีมูลค่ากว่าสองแสนล้านบาทในทั้งสองสาขา ทั้งนี้ ภาพรวมของมูลค่าเพิ่มทางตรงของภาคการท่องเที่ยว (Tourism direct gross value added) ในปี ๒๕๕๘ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๗ ถึงร้อยละ ๑๙.๐๒ และสัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศทางตรงจากภาคการท่องเที่ยว (Tourism direct gross domestic product - TDGDP) และผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศทางอ้อมจากภาคการท่องเที่ยว (Tourism direct gross domestic product - TIGDP) ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (Gross domestic product - GDP) อยู่ที่ร้อยละ ๑๖.๕๗ ซึ่งเป็นสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจากสองปีก่อน อันแสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีความสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ปรากฏรายละเอียดตามตารางดังนี้

^๔ ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

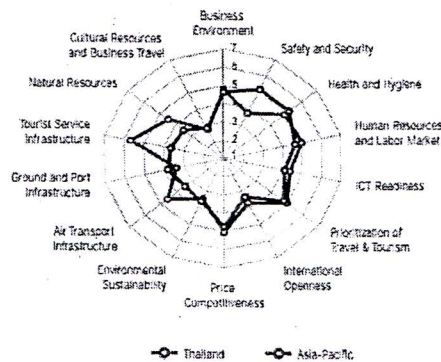
รายการ	หน่วย	มูลค่า			ร้อยละการเปลี่ยนแปลง (Y-o-Y)	
		๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘p	๒๕๕๗/๕๖	๒๕๕๘/๕๗
มูลค่าผลผลิตรวมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	ล้านบาท	๒,๔๐๔,๗๖๔.	๑,๔๙๒,๖๘๖.	๒,๖๘๗,๔๑๑.	+๓.๖๖	+๗.๘๑
การจ้างงานในภาคการท่องเที่ยว	คน	๔,๐๖๙,๓๗๘	๔,๐๘๙,๓๘๒	๔,๑๖๘,๐๘๓	+๐.๔๙	+๑.๙๒
ภาษีทางอ้อมสุทธิจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	ล้านบาท	๖๓,๙๐๑.๓๙	๖๓,๐๗๙.๖๒	๖๓,๖๓๒.๕๖	-๔.๖๓	+๐.๘๘
รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ	ล้านบาท	๑,๑๔๗,๘๘๑.	๑,๐๓๗,๓๕๘.	๑,๓๖๕,๕๐๗.	-๙.๖๓	+๓๑.๖๓
รายได้จากนักท่องเที่ยวต่อรายได้ภาคบริการ	ร้อยละ	๖๓.๓๐	๕๗.๗๒	๖๔.๖๙	-๘.๘๒	+๑๒.๐๘
การลงทุนด้านกาการท่องเที่ยว	ล้านบาท	๑๗,๖๖๓.๔๖	๕๙,๑๖๙.๔๒	๖๘,๒๒๒.๔	+๒๓๔.๙๘	+๑๕.๓๐
มูลค่าเพิ่มอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Gross value added of tourism industry (GVATI))	ล้านบาท	๘๑๒,๓๙๖.๐๐	๘๓๘,๘๕๕.๐๐	๙๐๙,๕๖๓.๐๐	+๓.๒๖	+๘.๕๒
- บริการสถานพักผ่อน	ล้านบาท	๑๘๗,๐๓๑.๐๐	๑๙๑,๕๑๙.๐๐	๒๐๘,๘๘๘.๐๐	+๒.๔๐	+๙.๐๗
- อาหารและเครื่องดื่ม	ล้านบาท	๑๘๕,๒๗๑.๐๐	๑๘๙,๗๑๘.๐๐	๒๐๒,๘๖๓.๐๐	+๒.๔๐	+๖.๙๓
- การโดยสารทางบก	ล้านบาท	๖๓,๘๙๒.๐๐	๖๕,๘๗๒.๐๐	๗๐,๒๘๖.๐๐	+๓.๑๐	+๖.๗๐
- การจำหน่ายสินค้าที่มีลักษณะเฉพาะด้านการ ท่องเที่ยวของประเทศ	ล้านบาท	๑๒๕,๒๕๖.๐๐	๑๒๖,๕๐๙.๐๐	๑๓๘,๖๕๓.๐๐	+๑.๐๐	+๙.๖๐
- สาขาอื่นๆ	ล้านบาท	๒๒๗,๔๐๙.๐๐	๒๕๐,๙๔๖.๐๐	๒๘๘,๗๗๓.๐๐	+๕.๖๙	+๘.๘๗
มูลค่าเพิ่มทางตรงของภาคการท่องเที่ยว (Tourism direct gross value added: TDGVA)	ล้านบาท	๖๑๗,๙๑๗.๕๖	๖๑๑,๔๓๑.๔๔	๗๒๗,๖๙๘.๐๗	-๑.๐๕	+๑๙.๐๒
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศทางตรงจากภาคการ ท่องเที่ยว (Tourism direct gross domestic product: TDGDP)	ล้านบาท	๖๖๘,๑๓๑.๒๕	๖๕๙,๓๒๒.๗๕	๗๘๓,๔๑๔.๖๘	-๑.๓๒	+๑๘.๘๒
สัดส่วน TDGDP ต่อ GDP ประเทศ	ร้อยละ	๕.๑๘	๕.๐๒	๕.๗๙		
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศทางอ้อมจากภาคการ ท่องเที่ยว (Tourism indirect gross domestic product: TIGDP)	ล้านบาท	๑,๒๐๑,๗๒๙.	๑,๒๑๙,๗๖๘.	๑,๔๕๓,๗๔๓.	+๑.๕๐	+๑๙.๑๘
สัดส่วนของ TIGDP ต่อ GDP ประเทศ	ร้อยละ	๙.๓๑	๙.๒๙	๑๐.๗๔		
สัดส่วนของ TDGDP และ TIGDP ต่อ GDP ประเทศ	ร้อยละ	๑๔.๔๙	๑๔.๓๒	๑๖.๕๓		

๒.๒.๓ ชีตความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของไทย

ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวในฐานะเป็นกลไกหลักในการช่วยรักษาเสถียรภาพและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ อย่างไรก็ตาม ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาถึงแม้จะประสบความสำเร็จในแง่ของจำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยว แต่ในด้านการพัฒนาสินค้าและบริการพบว่ายังมีข้อจำกัดหลายประการที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้จากตัวชี้วัดการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวและการเดินทาง (Travel and Tourism Competitiveness Index) ของ World Economic Forum ซึ่งปรากฏว่าขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยยังอยู่ในระดับต่ำกว่าประเทศคู่แข่ง จากข้อมูลในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ พบว่า ประเทศไทยมีอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันในลำดับที่ ๓๕ ของโลกจากประเทศจำนวน ๑๔๑ ประเทศ และเป็นอันดับที่ ๑๐ ในภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก ซึ่งเป็นอันดับที่สูงขึ้นจากปี ๒๕๕๕ (ลำดับที่ ๔๓) อย่างไรก็ตาม ชีตความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยยังต่ำกว่าประเทศสิงคโปร์ (อันดับ ๑๑ ของโลก) และมาเลเซีย (อันดับ ๒๕ ของโลก) และเมื่อพิจารณาขีดความสามารถในการแข่งขันแต่ละด้าน พบว่าไทยมีความโดดเด่นในด้านทรัพยากรธรรมชาติ (ลำดับที่ ๑๖) โครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมทางอากาศ (ลำดับที่ ๑๗) โครงสร้างพื้นฐานในการบริการนักท่องเที่ยว (ลำดับที่ ๒๑) แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าสำหรับปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนสำคัญของการท่องเที่ยวไทย ได้แก่ ด้านความปลอดภัย (ลำดับที่ ๑๓๒) ด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม (ลำดับที่ ๑๑๖) และด้านสุขอนามัย (ลำดับที่ ๘๙) อันสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาเกี่ยวกับการมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้อย่างชัดเจน

อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยด้านการเดินทางและท่องเที่ยว

Rank (out of 141)	Score (1-7)	Index
35	4.26	Travel & Tourism Competitiveness Index
74	4.55	Enabling Environment
38	4.78	Business Environment
132	3.75	Safety and Security
89	4.87	Health and Hygiene
29	4.98	Human Resources and Labour Market
60	4.34	ICT Readiness
49	4.29	T&T Policy and Enabling Conditions
40	4.95	Prioritization of Travel & Tourism
49	3.70	International Openness
36	5.06	Price Competitiveness
116	3.46	Environmental Sustainability
37	4.56	Infrastructure
17	4.57	Air Transport Infrastructure
71	3.41	Ground and Port Infrastructure
21	5.70	Tourist Service Infrastructure
21	3.63	Natural and Cultural Resources
16	4.47	Natural Resources
34	2.79	Cultural Resources and Business Travel

ที่มา: World Economic Forum. 2015. The Travel & Tourism Competitiveness Report 2015

๓. หน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวของประเทศ

๓.๑ หน่วยงานหลัก

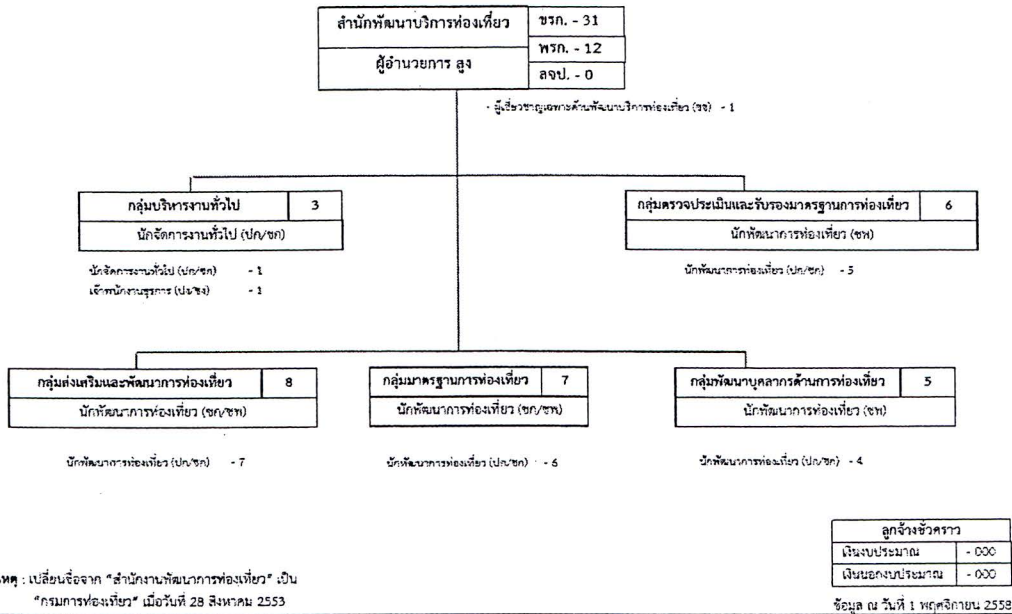
โดยที่รัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวมาเป็นกลไกในการช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ เมื่อมีการปฏิรูประบบราชการโดยการออกพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงได้มีการก่อตั้ง “กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา” ขึ้นเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยรับโอนภารกิจด้านการกีฬาและการท่องเที่ยวจากกระทรวงต่าง ๆ เข้ามาไว้ด้วยกัน และให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การกีฬา การศึกษาด้านกีฬานั้นนันทนาการ และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด โดยมี “กรมการท่องเที่ยว” เป็นหน่วยงานหลักที่มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ในด้านบริการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว ธุรกิจนำเที่ยว มัคคุเทศก์ และผู้นำเที่ยว มาตรฐานอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการรักษาความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว เป็นต้น สำหรับกลไกการทำงานด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ ได้มีการจัดตั้ง “สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด” มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อทำหน้าที่ประสานงานและปฏิบัติหน้าที่ในฐานะตัวแทนของกระทรวงในส่วนภูมิภาค รวมทั้งดำเนินการประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการในเขตพื้นที่จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด ปัจจุบัน มีสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดจำนวน ๗๖ จังหวัด

ภาพรวมกรอบอัตรากำลังข้าราชการพลเรือนสามัญ จำแนกตามส่วนราชการ ประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ลำดับ ที่	ส่วนราชการ	ประเภทตำแหน่ง/ระดับตำแหน่ง													รวม			
		บริหาร		อำนวยการ		วิชาการ						ทั่วไป						
		สูง	ต้น	สูง	ต้น	ทว	ชช	ชพ	ชก/ชพ	ปก/ชก/ชพ	ชก	ปก/ชก	ทท	อว		ชง	ปง/ชง	
1	สำนักงานรัฐมนตรี			1				1					7			1	10	
2	สำนักงานปลัดกระทรวง	5	1	3	31		5	46	17				276			2	31	417
3	กรมพลศึกษา	1	2	4	1		3	15	24	1			88		3	4	57	203
4	กรมการท่องเที่ยว	1	2	3	1		3	9	8				112				13	152
	รวม	7	5	11	33		11	71	49	1			483		3	6	102	782

ข้อมูล ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2558

สำหรับบุคลากรในสังกัดกรมการท่องเที่ยวในปัจจุบัน มีข้าราชการจำนวน ๑๕๒ คน พนักงานราชการ จำนวน ๑๒๗ คน และลูกจ้างประจำ จำนวน ๘ คน ซึ่งปรากฏว่าในส่วนของอัตรากำลังที่ดูแลรับผิดชอบงานด้านมาตรฐานการท่องเที่ยว มีข้าราชการจำนวนเพียง ๓๑ คนเท่านั้น ดังจะเห็นได้จากแผนภาพข้างล่าง

๓.๒ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

นอกจากกรมการท่องเที่ยวที่เป็นหน่วยงานหลักที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศแล้ว ยังมีหน่วยงานและองค์กรอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว ดังนี้

๑. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาฝีมือแรงงานและศักยภาพของกำลังแรงงานและผู้ประกอบกิจการ เพื่อให้กำลังแรงงานมีฝีมือได้มาตรฐานในระดับสากล มีความสามารถในการประกอบอาชีพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งรวมไปถึงการพัฒนาแรงงานด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้วย โดยการจัดหลักสูตรอบรมและทำการทดสอบฝีมือแรงงาน เช่น หลักสูตรแผนกแม่บ้าน หลักสูตรธุรกิจบริการสุขภาพ หลักสูตรการท่องเที่ยว ๓๒ ตำแหน่งงาน เป็นต้น

๒. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ทำหน้าที่หลักในการส่งเสริมและเผยแพร่การท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศ

๓. สมาคม/ชมรมต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการรวมตัวกันของภาคเอกชนที่ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว เช่น

- สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นองค์กรนิติบุคคลจัดตั้งโดยพระราชบัญญัติสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ.๒๕๔๔ โดยเป็นตัวแทนของผู้ประกอบอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในด้านการประสานงานอย่างมีระบบระหว่างรัฐกับเอกชนและเอกชนกับเอกชนด้วยกัน และส่งเสริมให้มีการพัฒนาการประกอบอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

- สมาคมโรงแรมไทย เป็นการรวมตัวกันของภาคเอกชนผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมและที่พัก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนข้อมูลและความรู้ต่าง ๆ ในระหว่างบรรดา

ผู้ประกอบการด้วยกัน และสนับสนุนการท่องเที่ยวภายในประเทศโดยอาศัยความร่วมมือจากองค์กรธุรกิจ การท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

นอกจากนี้ ยังมีสมาคม/ชมรมอื่นๆ อีกจำนวนมาก เช่น สมาคมมัคคุเทศก์อาชีพ แห่งประเทศไทย สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวภายในประเทศ สมาคมเรือไทย สมาคมสปาไทย สมาคมภัตตาคาร ไทย สมาคมศูนย์การค้าไทย เป็นต้น

๔. **สถาบันการศึกษา** หากมองอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทั้งระบบ ยังมีสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในแง่ของการผลิตบุคลากรเข้าสู่อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวอีกด้วย อันนับเป็นปัจจัยที่สำคัญซึ่งมีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาภาคการท่องเที่ยว ของประเทศ ทั้งนี้จากข้อมูลของกรมการท่องเที่ยวพบว่า ปัจจุบันนี้มีสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ด้านการท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ ดังนี้

ประเภท สถาบันการศึกษา	จำนวนหลักสูตรที่เปิดสอนจำแนกตามระดับการศึกษา (หลักสูตร)				รวม (หลักสูตร)
	ประกาศนียบัตร/ อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	
ภาครัฐ/ในกำกับดูแลของรัฐ	๕	๒๔๖	๓๔	๑๐	๒๙๐
เอกชน	๑	๑๗๖	๑๕	๓	๑๙๕

หมายเหตุ สถาบันการศึกษาบางแห่งมีการเรียนการสอนหลายหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา

๔. นโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ นโยบายของรัฐบาล สมัยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นโยบายที่ ๑๐ การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

“๑๐.๑ ปรับปรุงระบบราชการในด้านองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และท้องถิ่น ทบทวนการจัดโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ซ้ำซ้อนหรือล้าล้นกันหรือมีเส้นทางการปฏิบัติงานที่ยืดยาว ปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการให้ทันสมัยโดยนำเทคโนโลยีมาใช้ แก้ไขกฎระเบียบให้โปร่งใส ชัดเจน สามารถบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนจัดระบบอัตราค่าจ้างและปรับปรุงค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐให้เหมาะสมและเป็นธรรม ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารจัดการภาครัฐแบบใหม่การตอบสนองความต้องการของประชาชนในฐานะที่เป็นศูนย์กลาง และการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นวางใจในระบบราชการ ลดต้นทุนดำเนินการของภาครัฐกิจเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาชาติประเทศ และการรักษาบุคลากรภาครัฐที่มีประสิทธิภาพไว้ในระบบราชการ โดยจะดำเนินการตั้งแต่ระยะเฉพาะหน้าไปตามลำดับความจำเป็น และตามที่กฎหมายเอื้อให้สามารถดำเนินการได้”

๔.๒ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... มาตรา ๒๕๘ ข. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

“(๓) ให้มีการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างและระบบการบริหารงานของรัฐและแผนกำลังคนภาครัฐให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ โดยต้องดำเนินการให้เหมาะสมกับภารกิจของหน่วยงานของรัฐแต่ละหน่วยงานที่แตกต่างกัน”

๔.๓ พระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “ท.ท.ช.” ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินเก้าคน เป็นกรรมการ

ให้ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวและผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การตลาด การโรงแรม การบริหารธุรกิจ ศิลปวัฒนธรรม หรือการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยต้องแต่งตั้งจากรายชื่อของผู้ซึ่งสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเสนอไม่น้อยกว่าสองคนแต่ไม่เกินสี่คน

มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังนี้

(๑) จัดทำและเสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ หรือมาตรการเพื่อส่งเสริมการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

(๒) จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

.....

(๖) กำหนดและจัดให้มีการรับรองมาตรฐานเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวหรืออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

.....

(๘) กำกับจัดการและบริหารกองทุน

.....

มาตรา ๒๒ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นในสำนักงาน เรียกว่า “กองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการพัฒนาการท่องเที่ยว การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยว การพัฒนาทักษะด้านการบริหาร การตลาด หรือการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวในชุมชน รวมถึงการดูแลรักษาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวและการส่งเสริมสินค้าทางการท่องเที่ยวใหม่ๆ ในท้องถิ่น

๔.๔ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อ ๒ ให้กรมการท่องเที่ยว มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านบริการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว ธุรกิจนำเที่ยว มัคคุเทศก์ และผู้นำเที่ยว มาตรฐานอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการรักษาความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว.....

(๔) จัดทำแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แผนพัฒนาบริการท่องเที่ยว แผนพัฒนาทะเบียนธุรกิจนำเที่ยว มัคคุเทศก์ และผู้นำเที่ยว รวมทั้งประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผน มาตรฐาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๕) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และจัดทำมาตรฐานบริการท่องเที่ยว มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว มาตรฐานธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ และมาตรฐานอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งดำเนินการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐาน

.....

๔.๕ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๔.๕.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓

คณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ได้มีมติให้ความเห็นชอบมาตรการทบทวนบทบาทภารกิจของส่วนราชการตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้มีการถ่ายโอนภารกิจด้านตรวจสอบและรับรองมาตรฐานของส่วนราชการต่าง ๆ ให้ภาคเอกชนหรือภาคส่วนอื่นรับไปดำเนินการแทน โดยกำหนดการถ่ายโอนงานเป็น ๓ ระยะ รวม ๑๔๑ งาน สำหรับงานตรวจรับรองมาตรฐานที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการท่องเที่ยว คณะรัฐมนตรีมีมติให้ถ่ายโอน (ภาคผนวก ข) ดังนี้

- งานประเมินและรับรองมาตรฐานด้านบริการท่องเที่ยว
- งานประเมินมาตรฐานธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์
- งานทดสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

๔.๕.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙

ได้มีการติดตามผลการดำเนินงานถ่ายโอนภารกิจภาครัฐตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ โดยสำหรับความคืบหน้าของการถ่ายโอนภารกิจด้านมาตรฐานการท่องเที่ยว สามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้ (ภาคผนวก ค)

การถ่ายโอนที่แล้วเสร็จ	การถ่ายโอนที่ยังไม่แล้วเสร็จ / อื่นๆ
๑. งานประเมินและรับรองมาตรฐานด้านบริการท่องเที่ยว ๒๔ มาตรฐาน	ก.พ.ร. มีมติไม่เห็นควรถ่ายโอนงานดังต่อไปนี้ ๑. งานประเมินมาตรฐานธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เนื่องจากปริมาณงานไม่มาก และอยู่ระหว่างการปรับปรุงมาตรฐานและวิธีการตรวจประเมิน ๒. งานทดสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ เนื่องจากเป็นการตรวจสอบคุณสมบัติตามกฎหมาย ปริมาณงานไม่มาก จึงไม่ขอถ่ายโอน

๕. สภาพปัญหาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว^๔

๕.๑ สภาพปัญหาด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในภาพรวม

๕.๑.๑ ปัญหาการกระจายรายได้และการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยว

ในช่วงปี ๒๕๕๔-๒๕๕๗ พบว่า รายได้จากการท่องเที่ยว ขยายตัวในอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๑๘.๙ ต่อปีแต่นักท่องเที่ยวยังคงกระจุกตัวอยู่เฉพาะในเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี ภูเก็ต กระบี่ และเชียงใหม่ และพบว่าการเดินทางท่องเที่ยวของผู้เยี่ยมเยือน ชาวต่างชาติกระจุกตัวอยู่ใน ๒๐ จังหวัด ประมาณร้อยละ ๙๔.๒ ของผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติทั้งหมด ในปี ๒๕๕๖ ประเทศไทย มีจำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติรวมทั้งสิ้น ๕๕,๓๘๗,๗๕๒๑ คน โดยจำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติ ที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยมีการกระจุกตัวอยู่ใน ๒๐ จังหวัดแรก จำนวน ๕๒,๑๘๒,๒๑๗ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๔.๒ ของจำนวนผู้เยี่ยมเยือนทั้งหมด อีกทั้งจังหวัดที่มีจำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติมากกว่า ๑ ล้านคน มีเพียง ๙ จังหวัดเท่านั้น นอกจากนี้พบว่าตลาดนักท่องเที่ยวยังคงเป็นกลุ่มเดิมที่ต้องพึ่งพารายได้จากนักท่องเที่ยว ๒๐ อันดับแรก โดยเฉพาะจีนและรัสเซีย ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสี่ยงในการสูญเสียรายได้หากประเทศเหล่านี้ต้องประสบกับปัญหาหรือวิกฤตการณ์ต่างๆ ที่ไม่เอื้อต่อการเดินทางท่องเที่ยว

๕.๑.๒ ปัญหาในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและการเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยว

ประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมค่อนข้างดีโดยเฉพาะในเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญ โดยมีสนามบิน ๔๑ แห่ง กระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ มีถนนที่มีคุณภาพเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดต่างๆ ซึ่งมีคุณภาพและมาตรฐาน แต่ยังคงการเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของรัฐยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

๕.๑.๓ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวหลายฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นกฎหมายฉบับเก่าล้าสมัยมีความขัดแย้งกัน ระหว่างกฎหมาย และมีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้อง กับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งต้องมีมาตรการเข้มงวด กวดขัน ให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง เพื่อช่วยขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้บรรลุตามเป้าหมาย

๕.๑.๔ ปัญหาขาดข้อมูลเชิงลึกเพื่อการวิเคราะห์และวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว

การพัฒนาและส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวไทยให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลและสารสนเทศทั้งในภาพรวมและภาพเชิงลึกจำนวนมาก แต่ปัจจุบันข้อมูลที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจาย มาจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายขาดการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบ ขาดการบริหารจัดการ และขาดการใช้ประโยชน์ข้อมูลอย่างเต็มที่ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว โดยการนำเทคโนโลยีการจัดเก็บออกแบบและกลั่นกรองข้อมูล สร้างระบบการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่อช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของการท่องเที่ยวไทย

^๔ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในที่นี้ หมายถึงรวมถึง ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจภัตตาคาร สถานบริการ สถานที่ตากอากาศสำหรับนักท่องเที่ยว ธุรกิจการขายของที่ระลึกหรือสินค้าสำหรับนักท่องเที่ยว ธุรกิจการกีฬาสำหรับนักท่องเที่ยว และการดำเนินงานนิทรรศการ งานแสดง งานออกร้าน การโฆษณาเผยแพร่ หรือการดำเนินงานอื่นใดโดยมีความมุ่งหมายเพื่อชักนำหรือส่งเสริมให้มีการเดินทางท่องเที่ยว

๕.๑.๕ ปัญหากลไกการบริหารจัดการขาดการบูรณาการ

การพัฒนาการท่องเที่ยวมีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน เชื่อมโยงจากระดับชาติสู่ระดับพื้นที่ และชุมชน ที่ผ่านมากลไกการพัฒนาการท่องเที่ยว ขาดความเชื่อมโยงระหว่างกลไกในระดับต่างๆ ต่างคนต่างทำ จึงทำให้เกิดความซ้ำซ้อนของการพัฒนา หรือขาดเจ้าภาพหลักในบางเรื่อง

๕.๒ สภาพปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย

๕.๒.๑ การท่องเที่ยวไทยยังคงมีภาพลักษณ์ด้านลบที่ต้องเร่งปรับปรุงแก้ไข

จากการประเมินภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทยในระยะเวลาที่ผ่านมา พบว่าไทยยังคงมีภาพลักษณ์ทั้งในด้านบวกและด้านลบ โดยในด้านบวก ได้แก่ การเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่คุ้มค่าเงิน เป็นที่ที่ใช้ชีวิตในวันพักผ่อนได้อย่างเต็มที่ ความมีน้ำใจ ของผู้คน บรรยากาศที่สนุกสนาน มีสีสัน อธิษาศัยไมตรีของคนท้องถิ่น จึงจัดว่าประเทศไทยประสบความสำเร็จในการสร้างความรู้สึกลงและการสร้างประสบการณ์ที่ดีด้วยความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว แต่ยังมีภาพลักษณ์ด้านลบ ได้แก่ ปัญหาอาชญากรรม ความปลอดภัย การหลอกลวงในรูปแบบต่างๆ ปัญหาจากความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว เป็นเหตุให้นักท่องเที่ยวกลุ่มตลาดหลักเปลี่ยนจุดหมายไปยังแหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาคอื่นๆ จึงเป็นเรื่องที่จะต้องมีความเห็นแนวทางและหน่วยงานรับผิดชอบที่ชัดเจน

๕.๒.๒ ทรัพยากรการท่องเที่ยวเสื่อมโทรม ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ

นับเป็นปัญหาที่สะสมมานานจากนโยบายการเร่งส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยว แต่ขาดการเตรียมพร้อมรองรับของแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวหลัก ๆ ของประเทศที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากในแต่ละปี การลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการนักท่องเที่ยว มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ในขณะที่การบริหารจัดการและการควบคุมกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึง ทำให้เกิดปัญหาการบุกรุกพื้นที่ ปัญหาขยะ น้ำเสีย มลพิษ ระบบนิเวศวิทยา ศิลปวัฒนธรรมและโบราณสถานเสี่ยงต่อการถูกทำลาย ซึ่งนับเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมลง ในขณะที่เดียวกันการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ยังไม่มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นยังกระจุกตัวอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวเดิมๆ เช่น กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ พัทยา ภูเก็ต ซึ่งส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว

๕.๒.๓ ปัญหาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะและองค์ความรู้สำหรับการแข่งขันในตลาดโลก

โดยภาพรวมแล้วบุคลากรด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย มีความสามารถในการแข่งขันในระดับท้องถิ่นหรือในประเทศแต่ยังขาดความสามารถในการแข่งขันในระดับสากล ทั้งนี้เนื่องด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น ข้อจำกัดในการรับรู้ข่าวสารข้อมูล ผู้ประกอบการธุรกิจบริการ ท่องเที่ยวของไทย ส่วนใหญ่ยังขาดการเข้าถึงข้อมูลและข่าวสาร ขาดการประสานงานจากหน่วยงานภาครัฐ ส่วนกลางในเรื่องการเปิดเสรีบริการท่องเที่ยว ขาดความรู้และทักษะในด้านการบริหารจัดการ เนื่องจาก ธุรกิจส่วนมากเติบโตมาจากธุรกิจครอบครัว ซึ่งมักขาดความรู้ในด้านการจัดการ หรือการบริหารงานที่มีระบบ ไม่สามารถทำการตลาดเชิงรุกได้ด้านภาษา ด้านเทคโนโลยีผู้ประกอบการจำนวนมากยังขาดความรู้ และทักษะด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ (ICT) โดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ขาดทรัพยากร

และเงินทุน ปัจจุบันแม้ว่าภาครัฐจะมีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการ ทั้งการกู้ยืมและค้ำประกัน แต่ขั้นตอนค่อนข้างยุ่งยากซับซ้อน ใช้เวลาค่อนข้างนาน และมีเงื่อนไขที่ค่อนข้างมากขาดเครือข่าย ปัจจุบันเครือข่ายธุรกิจบริการท่องเที่ยวขนาดกลางและเล็ก ยังมีไม่มากพอที่จะสามารถแข่งขันกับบริษัทต่างชาติขนาดใหญ่ เป็นต้น

๖. กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ ความสำคัญของการมาตรฐาน

ประเทศพัฒนาแล้วในปัจจุบันมีโครงสร้างด้านการมาตรฐาน (Standardization) ของประเทศที่แข็งแกร่งและใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ นักเศรษฐศาสตร์ที่พยายามแสวงหาปัจจัยที่มีผลต่อการเติบโตของ GDP พบว่า นวัตกรรมหรือองค์ความรู้เป็นปัจจัยหนึ่งในสามของการเติบโตของ GDP นอกเหนือจากทุนและฝีมือแรงงาน นวัตกรรมหรือองค์ความรู้ซึ่งได้มาจากการวิจัยและพัฒนาจะถูกถ่ายทอดไปสู่ตลาด โดยมี “มาตรฐาน” เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดผ่านกลไกของกรรมการวิชาการโดยมีภาคอุตสาหกรรมเป็นหน่วยผลิตให้ ซึ่งจะทำให้ทุกฝ่ายสามารถเข้าถึงมาตรฐานได้เช่นเดียวกัน

ในประเทศเยอรมันมีการศึกษาล่าสุดพบว่ามาตรฐานมีส่วนในการเติบโตของ GDP ประมาณ ๑% หรือประมาณ ๑๕.๘ พันล้านยูโร เช่นเดียวกับในประเทศพัฒนาแล้วหลายประเทศที่มาตรฐานมีส่วนในการเติบโตของ GDP มากน้อยตามระดับการพัฒนาของเทคโนโลยี เช่น ฝรั่งเศส ๐.๘% แคนาดา ๐.๒% เป็นต้น ส่วนในประเทศอังกฤษ “มาตรฐาน” มีส่วนในการเพิ่มปริมาณการส่งออกในภาพรวมถึง ๓.๒% หรือกว่า ๖.๑ พันล้านปอนด์ โดยในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม “มาตรฐาน” มีส่วนช่วยถึง ๑๐%

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการนำมาตรฐานไปใช้ตามหลักสากลอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการผลิต จะทำให้สินค้าและบริการมีคุณภาพ มีความปลอดภัยในการนำไปใช้งาน ถูกสุขอนามัย และรักษาสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มาตรฐานจึงมีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตตั้งแต่การใช้วัตถุดิบจนถึงสินค้าสำเร็จรูป เกิดการประหยัด ลดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้มาก ลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อน และเมื่อมาตรฐานที่นำไปใช้นั้นผ่านการตรวจสอบระบบรับรองงาน (Accreditation) เป็นที่ยอมรับในระดับสากลทั้งสินค้า บริการ ระบบงาน หรือความสามารถของบุคลากร สินค้าเหล่านั้นจะมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น สร้างนวัตกรรมและการขยายตัวทางอุตสาหกรรม สินค้ามีคุณภาพสม่ำเสมอ เป็นที่เชื่อถือและได้รับการยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นการเพิ่มโอกาสการแข่งขันทางการค้าให้กับผู้ประกอบการ และสร้างความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม กล่าวโดยเฉพาะสำหรับงานตรวจสอบและรับรองคุณภาพมาตรฐานนั้น ถือเป็นงานบริการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการส่งออกสินค้าไปขายในต่างประเทศ เนื่องจากข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศจะต้องผ่านการตรวจสอบรับรองคุณภาพมาตรฐานโดยหน่วยงานที่ประเทศนั้น ๆ ให้การยอมรับก่อนโดยถือเป็นการรับรองทั้งมาตรฐานของสินค้าและสุขอนามัย

๖.๒ หลักสากลเกี่ยวกับการมาตรฐาน (Standardization)

๖.๒.๑ แนวคิดพื้นฐาน

“มาตรฐาน” ตามบทนิยามขององค์การระหว่างประเทศระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (ISO) หมายถึง “ข้อกำหนดทางวิชาการที่ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดร่วมกันกำหนดขึ้นภายใต้หลักการ

“เห็นพ้องต้องกัน” แล้วนำข้อกำหนดนั้นไปใช้เป็นการทั่วไปในบริบทหนึ่ง ๆ “มาตรฐาน” ที่ถูกพัฒนาขึ้นมาต้อง “นำไปใช้” เพื่อสร้าง “คุณภาพ” โดยมีกระบวนการ “ตรวจสอบรับรอง” (Conformity Assessment) เป็นเครื่องมือในการพิสูจน์หรือเป็นเครื่องมือวัดว่านำไปใช้แล้วได้คุณภาพจริงหรือไม่ เมื่อทำได้ตามที่มาตรฐานกำหนดแล้วผู้เกี่ยวข้องก็จะร่วมกันกำหนดมาตรฐานใหม่เพื่อพัฒนาต่อไป สำหรับกิจกรรมการกำหนดมาตรฐานและกิจกรรมการตรวจสอบรับรองรวมกันเรียกว่า “การมาตรฐาน” (Standardization)

๖.๒.๒ การดำเนินงานด้านการมาตรฐาน

การดำเนินงานด้านการมาตรฐานตามหลักสากลประกอบด้วย ๓ กิจกรรมหลัก ดังนี้^๖

๑. การกำหนดมาตรฐาน (Standard Development) เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำข้อกำหนด เพื่อนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบและรับรองสินค้า บริการ หรือระบบงาน ว่าเป็นไปตามข้อกำหนดหรือมาตรฐานระดับต่าง ๆ เช่น มาตรฐานกลุ่ม มาตรฐานชุมชน มาตรฐานของประเทศ มาตรฐานของกลุ่มภูมิภาค หรือมาตรฐานสากล ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีส่วนร่วมและมีความเห็นพ้องต้องกันในการกำหนดมาตรฐาน สำหรับการกำหนดมาตรฐานนั้น โดยส่วนใหญ่แล้วจะมีการจัดแบ่งประเภทของมาตรฐานออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ กล่าวคือ

๑. มาตรฐานทั่วไป (Voluntary Standard)

- ด้วยความสมัครใจ
- อนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐาน

๒. มาตรฐานบังคับ (Compulsory Standard)

- ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน
- ผู้ทำ ผู้นำเข้า ผู้จำหน่าย ต้องทำ นำเข้า จำหน่าย ผลิตภัณฑ์ที่เป็นไปตาม

มาตรฐานเท่านั้น

๒. การตรวจสอบและรับรอง (Conformity Assessment) เป็นการดำเนินการตรวจสอบหรือรับรองเพื่อให้ความเห็นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ บริการ หรือระบบงาน ว่าได้มีการปฏิบัติหรือดำเนินการตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร กิจกรรมในการตรวจสอบและรับรองมีความหลากหลาย ได้แก่ การทดสอบ (Testing) การตรวจ (Inspection) การรับรอง (Certification) และ การรับรองระบบงาน (Accreditation) ทั้งนี้ ในการตรวจสอบและรับรองนั้นมีความเกี่ยวข้องกับหน่วยปฏิบัติต่าง ๆ ดังนี้

หน่วยงานด้านการตรวจสอบและรับรอง

ก. หน่วยรับรองระบบงาน (Accreditation Body : AB)

ในระบบการตรวจสอบและรับรองตามระบบการมาตรฐานสากล จะต้องมีการมีหน่วยรับรองระบบงาน (Accreditation Body – AB) ซึ่งแยกออกมาต่างหากจากหน่วยที่เป็น Conformity Assessment Body (CAB) ดังกล่าวข้างต้น เพื่อทำหน้าที่ให้บริการรับรองหน่วยงานที่เป็น Conformity Assessment Body – CAB ว่าหน่วยงานดังกล่าวมีความสามารถในการดำเนินการให้การรับรองกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง สำหรับการรับรองระบบงาน (Accreditation) โดยหน่วยรับรองระบบงาน (Accreditation Body – AB) จะมีวิธีการตรวจประเมินตามมาตรฐานสากลเพื่อพิจารณาว่าหน่วยงานที่ขอการรับรองนั้น

^๖ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาเพื่อปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานและโครงสร้างองค์กรด้านการมาตรฐานของประเทศไทย, น. ๒๕๘.

มีความสามารถในการดำเนินการให้การรับรองตามหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของมาตรฐานหรือไม่ เพื่อให้การบริการด้านการตรวจสอบและรับรองของหน่วยรับรอง หน่วยตรวจ ห้องปฏิบัติการ หรือหน่วยจดทะเบียนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการในประเทศและประเทศคู่ค้าภายใต้ระบบการยอมรับในผลการตรวจสอบและการรับรอง (Mutual Recognition Agreement – MRA)

ข. หน่วยตรวจสอบและรับรอง (Conformity Assessment Body : CAB) ได้แก่

๑) หน่วยรับรอง (Certification Body : CB) คือ บุคคลที่สามที่ให้บริการตรวจสอบ ประเมินและรับรองสินค้า บริการ ระบบบริหารงาน ระบบการจัดการคุณภาพ และระบบอื่น ๆ เช่น ISO ๙๐๐๐, ISO ๑๔๐๐๐, มอก. ๑๘๐๐๐, HACCP, GMP ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์กำหนดหรือมาตรฐานของกิจกรรมต่าง ๆ

๒) หน่วยตรวจ (Inspection Body : IB) คือ หน่วยงานที่ให้บริการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ การออกแบบผลิตภัณฑ์ การบริการ กระบวนการ โรงงาน ระบบการจัดการต่าง ๆ ตามข้อกำหนดหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ เพื่อพิจารณาความเป็นไปตามข้อกำหนดเฉพาะหรือข้อกำหนดทั่วไปที่ระบุไว้ในแต่ละเรื่องบนพื้นฐานของการตัดสินใจของผู้ตรวจที่มีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง โดยรายงานหรือใบรับรองผลการตรวจอาจนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาตัดสินใจให้การรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ ตัวอย่างการให้บริการของหน่วยตรวจ เช่น การตรวจกระบวนการผลิตเพื่อออกใบรับรองของหน่วยรับรอง การตรวจผลิตภัณฑ์ภาชนะทนความดันและหม้อไอน้ำ การตรวจความปลอดภัยของอาคารและสิ่งก่อสร้าง การตรวจระวางบรรทุกในเรือ เป็นต้น

๓) ห้องปฏิบัติการ (Laboratory) เป็นหน่วยงานที่ให้บริการทดสอบทางห้องปฏิบัติการ (Testing Laboratories) ในสาขาต่าง ๆ เช่น ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องกล วัสดุก่อสร้าง เคมี พลาสติก ชีวภาพ ผลิตภัณฑ์เกษตร ผลิตภัณฑ์อาหาร ยา เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ สมุนไพร ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ เป็นต้น รวมถึงเป็นห้องปฏิบัติการให้บริการสอบเทียบ (Calibration Laboratories) เครื่องมือวัดและทดสอบสาขาต่าง ๆ เช่น ไฟฟ้า มวล มิติ และปริมาตร อุณหภูมิและความชื้น แรง ความดัน เคมี เป็นต้น ห้องปฏิบัติการที่ให้บริการมีทั้งภาครัฐและเอกชนซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละสาขาที่ให้บริการ

๔) หน่วยจดทะเบียน (Registration)^๗ เป็นหน่วยงานที่ให้บริการรับรองความสามารถของบุคลากร (Personnel Certification Body) เช่น ผู้ประเมินระบบการบริหารจัดการตามมาตรฐานสากล ฝีมือแรงงาน หรือจดทะเบียนผู้ประกอบการวิชาชีพเฉพาะ เช่น วิชาชีพวิศวกร วิชาชีพสถาปัตยกรรม และยังให้บริการฝึกอบรมหลักสูตรด้านการมาตรฐาน เช่น การจัดระบบบริหารจัดการตามมาตรฐานสากล การตรวจประเมินระบบ การวิเคราะห์ ทดสอบและการสอบเทียบ

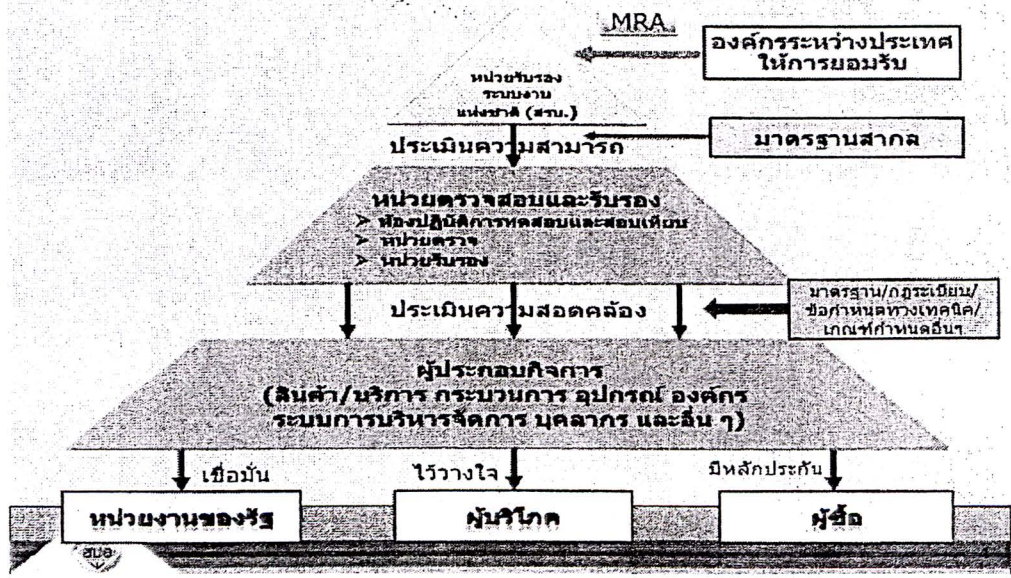
๓. ด้านมาตรวิทยา (Metrology) เป็นการดำเนินการเพื่อสอบเทียบความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวัดและทดสอบ เพื่อให้มั่นใจว่าผลการวัดหรือทดสอบนั้นมีความถูกต้อง มีความเป็นมาตรฐาน สามารถเปรียบเทียบอ้างอิงได้ ระบบมาตรวิทยาเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สร้างหลักประกันความถูกต้องของผลการวัดของเครื่องมือวัดต่าง ๆ ซึ่งมาตรวิทยาแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ มาตรวิทยาเชิงวิทยาศาสตร์ มาตรวิทยาเชิงอุตสาหกรรม และมาตรวิทยาเชิงกฎหมาย

^๗ หน่วยจดทะเบียน (Registration) บางหน่วยงาน เช่น กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สภาวิศวกร แพทยสภา สภานายความ เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ จึงไม่จำเป็นต้องได้รับการรับรองจากหน่วยรับรองระบบงาน (Accreditation Body)

โครงสร้างระบบการมาตรฐานช่วยส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน

โครงสร้างระบบการตรวจสอบและรับรองที่เป็นสากล

๗. การดำเนินงานมาตรฐานการท่องเที่ยวของประเทศไทย

๗.๑ การกำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย (Standard Development)

๗.๑.๑ มาตรฐานการท่องเที่ยวในระดับประเทศ

ปัจจุบัน กรมการท่องเที่ยวได้กำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย จำนวนรวมทั้งสิ้น ๕๖ มาตรฐาน ประกอบด้วยมาตรฐานที่ได้ประกาศใช้แล้ว จำนวน ๕๓ มาตรฐาน (เป็นการปรับปรุงมาตรฐานที่ประกาศใช้แล้ว ๑ มาตรฐาน) และอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำมาตรฐานใหม่อีกจำนวน ๓ มาตรฐาน โดยสามารถแบ่งมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยออกเป็น ๕ ด้าน ได้แก่ มาตรฐานที่พัก มาตรฐานกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว มาตรฐานบริการเพื่อการท่องเที่ยว มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว และมาตรฐานธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ทั้งนี้ ในแต่ละมาตรฐานที่ถูกกำหนดขึ้นจะมีการกำหนด “ระดับ” ของมาตรฐานที่ได้รับการรับรองไว้หลายระดับ เช่น สำหรับมาตรฐานของมัคคุเทศก์ แบ่งเป็น ๓ ระดับ กล่าวคือ ระดับมาตรฐาน มาตรฐานฐานดี และมาตรฐานดีมาก เป็นต้น สำหรับรายชื่อมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย ทั้ง ๕ ด้าน ปรากฏรายละเอียดดังต่อไปนี้

รายชื่อมาตรฐานการท่องเที่ยวและปีที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย

ที่	รายชื่อมาตรฐาน	ปี พ.ศ. ที่ได้รับการรับรอง
มาตรฐานที่พัก จำนวน ๖ มาตรฐาน		
๑	มาตรฐานโรงแรม	๒๕๕๐ – ๒๕๕๙
๒	มาตรฐานสถานพักตากอากาศ (รีสอร์ต)	๒๕๕๐ – ๒๕๕๙
๓	มาตรฐานที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท	๒๕๕๐ – ๒๕๕๙
๔	มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว	๒๕๕๔ – ๒๕๕๙
๕	มาตรฐานเกสต์เฮาส์	-
๖	มาตรฐานบริการห้องชุด	-
มาตรฐานกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว จำนวน ๑๕ มาตรฐาน		
๑	มาตรฐานกิจกรรมเดินป่า	๒๕๕๐ – ๒๕๕๙
๒	มาตรฐานกิจกรรมล่องแก่ง	๒๕๕๐ – ๒๕๕๙
๓	มาตรฐานกิจกรรมปีนหน้าผา	๒๕๕๐ – ๒๕๕๙
๔	มาตรฐานกิจกรรมตุนก	๒๕๕๐ – ๒๕๕๒
๕	มาตรฐานกิจกรรมดำน้ำ	๒๕๕๑ – ๒๕๕๙
๖	มาตรฐานกิจกรรมคู่มือเสื้อ	-
๗	มาตรฐานกิจกรรมดูพรรณไม้ป่า	-
๘	มาตรฐานการจัดกิจกรรมค่าพักแรม	๒๕๕๒ – ๒๕๕๙
๙	มาตรฐานกิจกรรมเรือแคนู – คายัค	๒๕๕๓ – ๒๕๕๙
๑๐	มาตรฐานการจัดกิจกรรมปางช้างเพื่อการท่องเที่ยว	๒๕๕๓ – ๒๕๕๙
๑๑	มาตรฐานกิจกรรม Adventure Park	-
๑๒	มาตรฐาน Eco Lodge	๒๕๕๔ – ๒๕๕๙

ที่	รายชื่อมาตรฐาน	ปี พ.ศ. ที่ได้รับการรับรอง
๑๓	มาตรฐานการจัดกิจกรรมเจ็ทสกีเพื่อการท่องเที่ยว	-
๑๔	มาตรฐานกิจกรรมจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว (มาตรฐานใหม่)	-
๑๕	มาตรฐานผู้ชำนาญการด้านกิจกรรมปีนหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยว	-
มาตรฐานบริการเพื่อการท่องเที่ยว จำนวน ๑๗ มาตรฐาน		
๑	มาตรฐานบริการอาหารเพื่อการท่องเที่ยว	๒๕๕๐ - ๒๕๕๙
๒	มาตรฐานห้องน้ำสาธารณะเพื่อการท่องเที่ยวระดับสากล	๒๕๕๐ - ๒๕๕๙
๓	มาตรฐานเรือรับจ้างนำเที่ยว	๒๕๕๑ - ๒๕๕๙
๔	มาตรฐานเรือภัตตาคาร	๒๕๕๒ - ๒๕๕๙
๕	มาตรฐานการบริการอาหารฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยว	๒๕๕๑ - ๒๕๕๙
๖	มาตรฐานการให้บริการในสถานที่จำหน่ายของที่ระลึก (สินค้าทั่วไป)	๒๕๕๓ - ๒๕๕๙
๗	มาตรฐานการให้บริการในสถานที่จำหน่ายของที่ระลึก (สินค้าอัญมณี)	๒๕๕๔ - ๒๕๕๙
๘	มาตรฐานศูนย์บริการข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยว	๒๕๕๖ - ๒๕๕๙
๙	มาตรฐานแพบริการเพื่อการท่องเที่ยว	๒๕๕๖ - ๒๕๕๙
๑๐	มาตรฐานการบริการรถตู้ปรับอากาศสำหรับนักท่องเที่ยว	๒๕๕๗ - ๒๕๕๙
๑๑	มาตรฐานการบริการนักท่องเที่ยวกลุ่มคนพิการ ผู้สูงอายุ และครอบครัวที่มีเด็กเล็กและสตรีมีครรภ์	๒๕๕๖
๑๒	มาตรฐานการจัดบริการในสถานประกอบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	-
๑๓	มาตรฐานการให้บริการและความปลอดภัยในศูนย์การค้าเพื่อการท่องเที่ยว	๒๕๕๗
๑๔	มาตรฐานร้านอาหารฮาลาลขนาดเล็กเพื่อการท่องเที่ยว	-
๑๕	มาตรฐานการบริการรถโดยสารเพื่อการท่องเที่ยว	๒๕๕๘
๑๖	มาตรฐานอาชีพด้านการท่องเที่ยวของผู้ประกอบอาหาร	-
๑๗	มาตรฐานอาหารรถเข็น แผงลอย เพื่อการท่องเที่ยว (Street food) (มาตรฐานใหม่)	-
มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว จำนวน ๑๖ มาตรฐาน		
๑	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	๒๕๕๖ - ๒๕๕๙
๒	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	๒๕๕๖ - ๒๕๕๙
๓	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์	๒๕๕๖ - ๒๕๕๙
๔	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	๒๕๕๖ - ๒๕๕๙
๕	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวศิลปวิทยาการ	๒๕๕๗ - ๒๕๕๙
๖	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ	๒๕๕๖ - ๒๕๕๙
๗	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพประเภทน้ำพุร้อนธรรมชาติ	๒๕๕๖ - ๒๕๕๙
๘	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตก	๒๕๕๖ - ๒๕๕๙
๙	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด	-
๑๐	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ	-
๑๑	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง	-

ที่	รายชื่อมาตรฐาน	ปี พ.ศ. ที่ได้รับการรับรอง
๑๒	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทถ้ำ	๒๕๕๖ - ๒๕๕๙
๑๓	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	๒๕๕๖ - ๒๕๕๙
๑๔	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทธรณีสัณฐาน	๒๕๕๖ - ๒๕๕๙
๑๕	มาตรฐานการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว	-
๑๖	มาตรฐานเมืองท่องเที่ยวสะอาด (มาตรฐานใหม่)	-
มาตรฐานธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ จำนวน ๒ มาตรฐาน		
๑	มาตรฐานธุรกิจนำเที่ยว (อยู่ระหว่างปรับปรุงมาตรฐาน)	๒๕๕๐ - ๒๕๕๙
๒	มาตรฐานมัคคุเทศก์	๒๕๕๐ - ๒๕๕๙

(ข้อมูล ณ วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙)

ขณะนี้ กรมการท่องเที่ยวกำลังอยู่ระหว่างการดำเนินการนำมาตรฐานทั้งหมดข้างต้นเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ท.ท.ช.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เพื่อใช้อำนาจของคณะกรรมการดังกล่าวในการกำหนดและจัดให้มีการรับรองมาตรฐานเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวหรืออุตสาหกรรมท่องเที่ยว^๔

๗.๑.๒ มาตรฐานการท่องเที่ยวในระดับอาเซียน

นอกจากมาตรฐานดังกล่าวที่กรมการท่องเที่ยวกำหนดขึ้นแล้ว ยังมีกรอบมาตรฐานบุคลากรด้านการท่องเที่ยวซึ่งถูกกำหนดขึ้นในระดับอาเซียนด้วย ภายใต้ชื่อ “ข้อตกลงยอมรับร่วมในคุณสมบัติของบุคลากรวิชาชีพท่องเที่ยวแห่งอาเซียน” (ASEAN Mutual Recognition Arrangement on Tourism Professionals – MRA on Tourism Professionals) ซึ่งประเทศสมาชิกร่วมกันกำหนดขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการอำนวยความสะดวกให้เกิดการเคลื่อนย้ายบุคลากรวิชาชีพในสาขาการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน (Foreign Tourism Professional) และการช่วยให้การศึกษา/ฝึกอบรมบุคลากรวิชาชีพในประเทศสมาชิกอาเซียนสอดคล้องกัน รวมถึงมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับกันในกลุ่มประเทศสมาชิกได้ โดยผู้ที่ผ่านการรับรองคุณสมบัติและได้รับใบรับรองมาตรฐานวิชาชีพดังกล่าวมีสิทธิในการเดินทางไปทำงานในประเทศสมาชิกอาเซียนได้ แต่ยังคงต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องของประเทศที่เข้าไปทำงาน

ปัจจุบันมีการกำหนดข้อตกลงยอมรับร่วมในคุณสมบัติของบุคลากรวิชาชีพท่องเที่ยวแห่งอาเซียน (ASEAN MRA on Tourism Professionals) จำนวน ๓๒ ตำแหน่งงานใน ๒ สาขา คือ สาขาที่พัก และสาขาการเดินทาง ซึ่งขณะนี้ กรมการท่องเที่ยวกำลังอยู่ระหว่างการสร้างกลไกในการตรวจรับรองให้เป็นไปตามมาตรฐานดังกล่าว ทั้งนี้ ตำแหน่งงานในกรอบข้อตกลงอาเซียนมีดังต่อไปนี้

^๔ มาตรา ๑๐ (๖) แห่งพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้อำนาจแก่ ท.ท.ช. ในการ “กำหนดและจัดให้มีการรับรองมาตรฐานเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวหรืออุตสาหกรรมท่องเที่ยว

รายชื่อตำแหน่งงานที่อยู่ภายใต้ข้อตกลง ASEAN MRA on Tourism Professionals

สาขา	แผนก	ตำแหน่งงาน
๑. สาขาที่พัก (hotel services)	๑.๑ แผนกต้อนรับ (Front Office)	๑.๑.๑ ผู้จัดการฝ่ายต้อนรับ (Front Office Manager) ๑.๑.๒ ผู้ควบคุมดูแลฝ่ายต้อนรับ (Front Office Supervisor) ๑.๑.๓ พนักงานต้อนรับ (Receptionist) ๑.๑.๔ พนักงานรับโทรศัพท์ (Telephone Operator) ๑.๑.๕ พนักงานยกกระเป๋า (Bell Boy)
	๑.๒ แผนกแม่บ้าน (House Keeping)	๑.๒.๑ ผู้จัดการแผนกแม่บ้าน (Executive Housekeeper) ๑.๒.๒ ผู้จัดการฝ่ายซักรีด (Laundry Manager) ๑.๒.๓ ผู้ควบคุมดูแลห้องพัก (Floor Supervisor) ๑.๒.๔ พนักงานซักรีด (Laundry Attendant) ๑.๒.๕ พนักงานดูแลห้องพัก (Room Attendant) ๑.๒.๖ พนักงานทำความสะอาด (Public Area Cleaner)
	๑.๓ แผนกอาหาร (Food Production)	๑.๓.๑ หัวหน้าพ่อครัว (Executive Chef) ๑.๓.๒ พ่อครัวแต่ละงาน (Demi Chef) ๑.๓.๓ ผู้ช่วยพ่อครัวฝ่ายอาหาร (Commis Chef) ๑.๓.๔ พ่อครัวงานขนมหวาน (Chef de Partie) ๑.๓.๕ ผู้ช่วยพ่อครัวขนมหวาน (Commis Pastry) ๑.๓.๖ งานขนมปัง (Baker) ๑.๓.๗ งานเนื้อ (Butcher)
	๑.๔ แผนกอาหารและเครื่องดื่ม (Food and Beverage Service)	๑.๔.๑ ผู้อำนวยการแผนกอาหารและเครื่องดื่ม (F&B Director) ๑.๔.๒ ผู้จัดการ Outlet อาหารและเครื่องดื่ม (F&B Outlet Manager) ๑.๔.๓ หัวหน้าพนักงานบริการ (Head Waiter) ๑.๔.๔ พนักงานผสมเครื่องดื่ม (Bartender) ๑.๔.๕ พนักงานบริการ (Waiter)
๒. สาขาการเดินทาง (Travel Services)	๒.๑ ตัวแทนท่องเที่ยว (Travel Agencies)	๒.๑.๑ ผู้จัดการทั่วไป (General Manager) ๒.๑.๒ ผู้ช่วยผู้จัดการทั่วไป (Assistant General Manager) ๒.๑.๓ หัวหน้าผู้แนะนำการเดินทาง (Senior Travel Consultant) ๒.๑.๔ ผู้แนะนำการเดินทาง (Travel Consultant)

สาขา	แผนก	ตำแหน่งงาน
	๒.๒ บริษัททัวร์ (Tour operation)	๒.๒.๑ ผู้จัดการธุรกิจ (Product Manager) ๒.๒.๒ ผู้จัดการฝ่ายขายและการตลาด (Sales and Marketing Manager) ๒.๒.๓ ผู้จัดการฝ่ายบัญชี (Credit Manager) ๒.๒.๔ ผู้จัดการฝ่ายตั๋ว (Ticketing Manager) ๒.๒.๕ ผู้จัดการฝ่ายท่องเที่ยว (Tour Manager)

๗.๒ การตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวระดับประเทศ (Conformity Assessment)

กระบวนการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวระดับประเทศในปัจจุบันเป็นระบบสมัครใจ เนื่องจากมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยเป็นมาตรฐานทั่วไป (Voluntary Standard) มิใช่มาตรฐานบังคับ (Compulsory Standard) กล่าวคือ ให้ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะได้รับการรับรองมาตรฐานยื่นคำขอที่กรมการท่องเที่ยว เพื่อเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบและประเมินมาตรฐานตามที่กรมการท่องเที่ยวกำหนด สำหรับกระบวนการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว มีรายละเอียดดังนี้

๗.๒.๑ คุณสมบัติเบื้องต้นของผู้ขอรับการประเมินมาตรฐาน

สถานประกอบการหรือบุคคลที่ประสงค์ขอรับการประเมินว่ามีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กรมการท่องเที่ยวได้กำหนดไว้หรือไม่นั้น จะต้องเป็นสถานประกอบการหรือบุคคลที่มีคุณสมบัติเบื้องต้นตามที่กรมการท่องเที่ยวกำหนดไว้ด้วย ตัวอย่างเช่น

- มาตรฐานธุรกิจนำเที่ยว: กรณีของธุรกิจนำเที่ยวที่ต้องการเข้ารับการประเมินเพื่อตรวจรับรองมาตรฐานธุรกิจนำเที่ยว จะต้องปรากฏว่ามีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

๑. เป็นธุรกิจนำเที่ยวที่ได้รับใบอนุญาตถูกต้องตามกฎหมาย
๒. ผู้บริหารของธุรกิจนำเที่ยวนั้น ต้องไม่เคยเป็นผู้บริหารของธุรกิจนำเที่ยวที่เคยถูก

สั่งเพิกถอนใบอนุญาต

๓. ปัจจุบันยังคงดำเนินธุรกิจนำเที่ยวอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
๔. เป็นสมาชิกสมาคมทางด้านการท่องเที่ยว

- มาตรฐานมัคคุเทศก์: คุณสมบัติของมัคคุเทศก์ที่ขอรับการประเมิน มีดังนี้

๑. เป็นผู้ได้รับบัตรอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ทั่วไป (ไทยหรือต่างประเทศ) ทั้งนี้ รายละเอียด

ใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ปรากฏตามภาคผนวก ง

๒. มีหนังสือรับรองประสบการณ์การทำงานเป็นมัคคุเทศก์จากบริษัทนำเที่ยวที่มีใบอนุญาตและมีระยะเวลาการทำงานต่อเนื่องตามกำหนดเวลาที่กรมการท่องเที่ยวกำหนดสำหรับมาตรฐานมัคคุเทศก์แต่ละระดับ

๓. เป็นผู้ที่ไม่เคยถูกพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่ ๓ เดือนขึ้นไป
๔. เป็นผู้ที่ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

๗.๒.๒ กระบวนการตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย

การตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยทั้ง ๕ มาตรฐาน สามารถแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะใหญ่ๆ ตามประเภทของหน่วยตรวจรับรอง กล่าวคือ การตรวจรับรองโดยใช้หน่วยตรวจในรูปแบบคณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นโดยกรมการท่องเที่ยว และการตรวจรับรองโดยใช้บุคคลที่สาม (third party) ที่กรมการท่องเที่ยวได้รับรอง (accreditation) และขึ้นทะเบียนให้เป็นหน่วยตรวจ โดยมีรายละเอียดโดยสังเขปดังต่อไปนี้

ก) การตรวจรับรองในรูปแบบคณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นโดยกรมการท่องเที่ยว

ปัจจุบันมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ๓ ชุด ดังนี้ (ภาคผนวก จ)

๑. คณะกรรมการตรวจประเมินมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว (โรงแรม/รีสอร์ท/เซอร์วิส อพาร์ทเมนต์/เกสต์เฮาส์) ระดับ ๑-๕ ดาว และระดับ ๑-๔ ดาว โดยมีคณะกรรมการเป็นผู้แทนจากหลายๆภาคส่วน ได้แก่ ผู้แทนมูลนิธิมาตรฐานโรงแรมไทย ผู้แทนสมาคมโรงแรมไทย ผู้แทนสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว (ATTA) ผู้แทนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง ผู้แทนสมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ผู้แทนสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวภายในประเทศ (สทน.) ผู้แทนสถาบันการศึกษา และผู้แทนกรมการท่องเที่ยว สำหรับการตรวจรับรองมาตรฐานโรงแรมขนาด ๕ ดาว จะต้องมีการกรรมการจำนวน ๕ คน จาก ๕ หน่วยงาน ส่วนการตรวจรับรองมาตรฐานโรงแรมขนาด ๑-๔ ดาว จะต้องมีการกรรมการจำนวน ๔ คน จาก ๔ หน่วยงาน โดยมีมูลนิธิมาตรฐานโรงแรมไทยซึ่งอยู่ภายใต้สมาคมโรงแรมไทยเป็นหน่วยประสานงานในการดำเนินการตรวจรับรอง จากนั้น จะมีการสรุปและรายงานผลการตรวจรับรองไปยัง “คณะกรรมการมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย” เพื่อพิจารณาอนุมัติการตรวจรับรอง และกรมการท่องเที่ยวจะออกใบรับรองและเครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยพร้อมทั้งระดับดาวให้แก่สถานประกอบการต่อไป การรับรองมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวมีระยะเวลา ๓ ปี และในระหว่างเวลาดังกล่าว จะมีการสุ่มตรวจสถานประกอบการเพื่อติดตามการรักษามาตรฐานด้วย

ทั้งนี้ สมาคมโรงแรมไทยได้ให้ข้อมูลว่า ปัจจุบันมีสถานประกอบการที่เป็นโรงแรมทั้งสิ้นประมาณ ๒๐,๐๐๐ แห่ง แต่เป็นโรงแรมที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายกับกรมการปกครองเพียงประมาณ ๙,๐๐๐ แห่ง และในจำนวนนี้ มีโรงแรมเพียงจำนวนประมาณ ๓๐๐ แห่ง เท่านั้น เนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์เรื่องมาตรฐานการท่องเที่ยว ทำให้ผู้ประกอบการไม่เห็นประโยชน์ของการได้รับเครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย

๒. คณะกรรมการมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ประกอบด้วยอธิบดีกรมการท่องเที่ยวเป็นประธาน และมีผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน มาร่วมเป็นกรรมการ ทั้งนี้ จะมีกลไกตรวจรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ในระดับจังหวัด เรียกว่า “คณะกรรมการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยระดับจังหวัด” ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และมีผู้แทนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนร่วมเป็นกรรมการ เช่น ผู้แทนกรมการท่องเที่ยว นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ผู้แทนคณะกรรมการมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ผู้อำนวยการสำนักงาน ททท.

จังหวัด สถาบันการศึกษา นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยว เป็นต้น โดยมีท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ ทั้งนี้ คณะกรรมการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยระดับจังหวัดจะรายงานผลการตรวจรับรองไปยังคณะกรรมการมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยเพื่อให้พิจารณาอนุมัติการตรวจรับรอง จากนั้น กรรมการท่องเที่ยวจะออกใบรับรองและเครื่องหมายมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยให้แก่สถานประกอบการต่อไป

๓. คณะกรรมการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานบริการอาหารฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยว ประกอบด้วยผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดที่ดำเนินการตรวจประเมินและรับรองผู้แทนสถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนในสาขาที่เกี่ยวข้อง ผู้เชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยในอาคาร และผู้แทนกรมการท่องเที่ยว ทั้งนี้ สถานประกอบการใดที่ผ่านมาตรฐานการบริการอาหารฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยว จะได้รับเครื่องหมายฮาลาลจากสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

ข) การตรวจรับรองโดยใช้บุคคลที่สาม (third party)

สำหรับมาตรฐานการท่องเที่ยวประเภทอื่นๆ นอกเหนือจากที่ใช้การตรวจรับรองในรูปแบบของคณะกรรมการตาม ก) แล้ว กรมการท่องเที่ยวได้จ้างเหมาสถาบันที่มีประสบการณ์ด้านการมาตรฐาน ๓ สถาบัน เพื่อดำเนินการตรวจรับรองมาตรฐานในฐานะหน่วยตรวจรับรอง (Certification body) ที่ได้รับการรับรอง (Accreditation) และขึ้นทะเบียนกับกรมการท่องเที่ยว กล่าวคือ

๑. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ดำเนินการตรวจรับรองมาตรฐานกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว

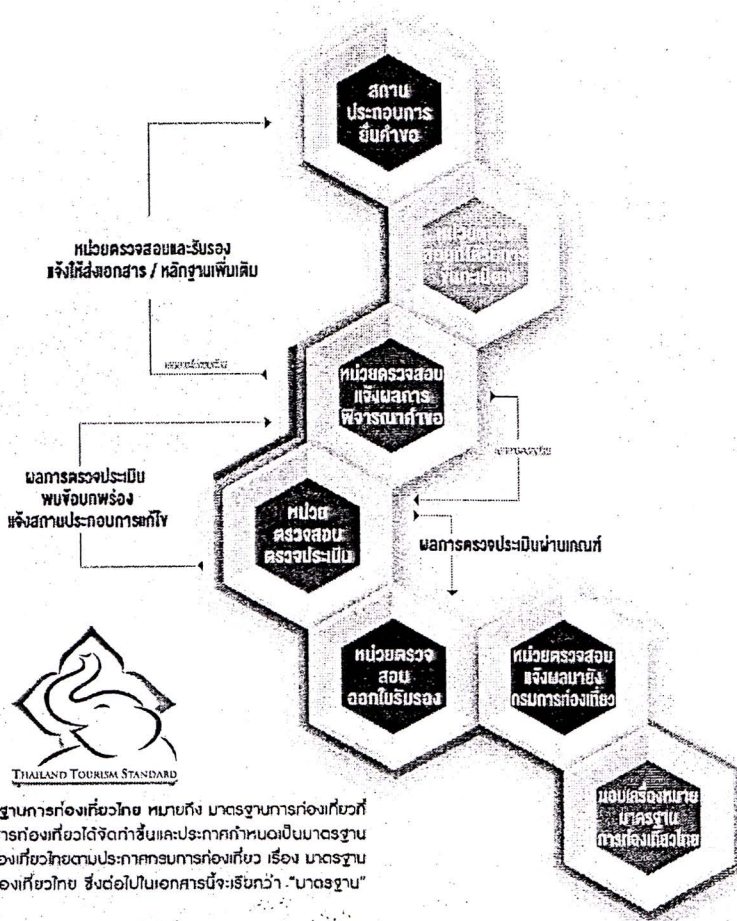
๒. สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ (Management System Certification Thailand (MASCI) ดำเนินการตรวจรับรองมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว

๓. ศูนย์รับรองระบบมาตรฐานนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ดำเนินการตรวจรับรองมาตรฐานบริการเพื่อการท่องเที่ยว และมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว (Longstay Standard for Tourism)

ทั้งนี้ สถาบันทั้งสามจะรายงานผลการตรวจรับรองไปยัง “คณะกรรมการมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย” เพื่อพิจารณาอนุมัติการตรวจรับรองและกรมการท่องเที่ยวจะออกใบรับรองและเครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยให้แก่สถานประกอบการที่ผ่านการประเมินต่อไป

อนึ่ง มีข้อสังเกตว่า ตามหลักการที่กรมการท่องเที่ยวกำหนดไว้เกี่ยวกับขั้นตอนการตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวนั้น ปรากฏว่ามีการกำหนดให้หน่วยตรวจรับรองที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับกรมการท่องเที่ยวเป็นผู้ออกใบรับรองให้แก่สถานประกอบการที่ผ่านมาตรฐาน แล้วจึงรายงานผลมายังกรมการท่องเที่ยวเพื่อมอบเครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยให้แก่ผู้ประกอบการต่อไป ดังแผนภาพต่อไปนี้

มาตรฐานการท่องเที่ยวไทย หมายถึง มาตรฐานการท่องเที่ยวที่
กรมการท่องเที่ยวได้จัดทำขึ้นและประกาศกำหนดเป็นมาตรฐาน
การท่องเที่ยวตามประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง มาตรฐาน
การท่องเที่ยวไทย ซึ่งต่อไปในเอกสารนี้จะเรียกว่า "มาตรฐาน"

การรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย หมายถึง กระบวนการ
ซึ่งหน่วยตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว หรือ
กรมการท่องเที่ยวให้การยอมรับอย่างเป็นทางการว่า บุคคล หรือ
นิติบุคคล หรือสถานประกอบการที่ดำเนินงาน/กิจกรรมขึ้นไปตาม
มาตรฐานการท่องเที่ยวไทย ซึ่งต่อไปในเอกสารนี้จะเรียกว่า
"การรับรอง"

อย่างไรก็ดี สำหรับทางปฏิบัติของกระบวนการตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย
ในปัจจุบันพบว่า กรมการท่องเที่ยวมิได้ให้หน่วยตรวจรับรองเป็นผู้ให้ใบรับรองแก่สถานประกอบการ แต่ให้
หน่วยตรวจรับรองสรุปรายงานผลการตรวจรับรองประจำปีงบประมาณมายังกรมการท่องเที่ยว เพื่อให้
กรมการท่องเที่ยวเป็นผู้ออกใบรับรองและมอบเครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยให้แก่สถาน
ประกอบการ โดยจัดพิธีมอบเครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยปีละ ๑ ครั้ง ซึ่งจะเห็นได้ว่าทำให้เกิด
ความล่าช้าแก่ฝ่ายผู้ประกอบการที่ผ่านการประเมินมาตรฐานเนื่องจากไม่สามารถนำเครื่องหมายมาตรฐาน
การท่องเที่ยวไปใช้ประโยชน์ในการประกอบธุรกิจของตนได้ในเวลาอันสมควร

๗.๒.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว

๑) กรมการท่องเที่ยว

ปัจจุบันกรมการท่องเที่ยวทำหน้าที่หลายบทบาท กล่าวคือ ทำหน้าที่เป็นหน่วยตรวจรับรองมาตรฐาน (Certification Body) โดยมีผู้แทนกรมการท่องเที่ยวเป็นกรรมการเข้าตรวจรับรองสถานประกอบการผู้ยื่นคำขอ หรือในกรณีที่เป็นการตรวจรับรองโดยหน่วยตรวจรับรองที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมการท่องเที่ยว ก็จะมีเจ้าหน้าที่ของกรมการท่องเที่ยวออกไปดำเนินการตรวจร่วมด้วยสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตรวจรับรองนั้น ปัจจุบัน กรมการท่องเที่ยวเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการตรวจรับรองดังกล่าวโดยมีทั้งระบบการจ้างเหมาหน่วยตรวจรับรองดำเนินการและระบบการอุดหนุนงบประมาณให้แก่เจ้าหน้าที่ของกรมการท่องเที่ยวที่ทำหน้าที่เป็นผู้แทนของกรมในคณะกรรมการตรวจรับรองชุดต่าง ๆ โดยในปี ๒๕๕๕ ปรากฏว่ากรมการท่องเที่ยวมีงบประมาณเกี่ยวกับการตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว จำนวน ๓๓,๓๓๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ เมื่อสถานประกอบการผ่านการตรวจรับรองมาตรฐานแล้ว กรมการท่องเที่ยวจะขึ้นทะเบียนสถานประกอบการดังกล่าวและจัดงานมอบเครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยให้แก่ผู้ประกอบการ

นอกจากบทบาทในการตรวจรับรองมาตรฐานแล้ว กรมการท่องเที่ยวยังมีบทบาทในการเป็นหน่วยรับรองระบบงาน (Accreditation) อีกด้วย โดยทำการรับรองและขึ้นทะเบียนหน่วยงาน third party ที่จะทำหน้าที่เป็นหน่วยตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย

๒) หน่วยตรวจรับรองที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมการท่องเที่ยว (Certification Body)

ต้องเป็นหน่วยตรวจสอบหรือหน่วยรับรองที่ได้รับการขึ้นทะเบียนโดยกรมการท่องเที่ยวซึ่งข้อมูลจากกรมการท่องเที่ยวพบว่า ปัจจุบันมีเพียง ๓ หน่วยงานที่ได้รับการขึ้นทะเบียนโดยกรมการท่องเที่ยวให้เป็นหน่วยตรวจสอบหรือรับรอง ได้แก่

- (๑) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
- (๒) สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสไอ (Management System Certification Thailand (MASCI))
- (๓) ศูนย์รับรองระบบมาตรฐานนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ทั้งนี้ กรมการท่องเที่ยวกำลังอยู่ระหว่างการวางแผนขยายหน่วยตรวจรับรอง (Certification Body) ให้เพิ่มขึ้น เพื่อให้เพียงพอต่อการตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวยุคใหม่ของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก

๓) หน่วยรับรองระบบงาน (Accreditation Body)

ตามที่ปรากฏในบันทึกความเข้าใจ (MOU) ความร่วมมือในการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวยุคใหม่ ระหว่างกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (โดยกรมการท่องเที่ยว) กับกระทรวงอุตสาหกรรม (โดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม) ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๐ นั้น สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมจะทำหน้าที่ในฐานะหน่วยรับรองระบบงาน (Accreditation

Body) ด้านการมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย โดยมีหน้าที่ในการจัดทำ เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการรับรองหน่วยตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย ตลอดถึงทำหน้าที่เป็นผู้ให้การรับรอง (Accreditation) หน่วยตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยตามแนวปฏิบัติของสากล อย่างไรก็ดี ในทางปฏิบัติปรากฏว่าจนถึงปัจจุบันยังไม่มีหน่วยตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยหน่วยใดแสดงความประสงค์เข้ารับการประเมินมาตรฐานระบบงานของตนต่อ สมอ. แต่อย่างไร

อนึ่ง จากข้อมูลของกรมการท่องเที่ยวพบว่า สถิติรายปีในการตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยที่กรมการท่องเที่ยวกำหนดไว้ทั้ง ๕ ด้าน มีจำนวนรวมประมาณ ๑,๐๐๐ แห่งต่อปีโดยเฉลี่ย ซึ่งเมื่อเทียบสัดส่วนดังกล่าวกับจำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวในประเทศที่มาตรฐานไม่สอดคล้องกับปริมาณความต้องการหรือความจำเป็นในการสร้างมาตรฐานการท่องเที่ยวของประเทศอย่างชัดเจน (ภาคผนวก ฉ)

สถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘ และงบประมาณที่ใช้ดำเนินการ

มาตรฐาน	จำนวนผู้ได้รับการรับรอง			จำนวนรวม
	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	
ด้านที่พักเพื่อการท่องเที่ยว	๔๗/๓	๕๑๗	๕๔๖	๑,๕๓๖ แห่ง/หลัง
ด้านบริการเพื่อการท่องเที่ยว	๓๓๑	๕๕๓	๕๒๒	๑,๓๙๖ แห่ง/ลำ/คัน
ด้านกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว	๑๙	๒๖	๓๐	๗๕ แห่ง
ด้านแหล่งท่องเที่ยว	๔๕	๑๙	๔๐	๑๐๔ แห่ง
ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์	๑๕๗	๑๖๑	๑๐๓	๔๒๑ แห่ง/คน
จำนวนรวม	๑,๐๒๕	๑,๒๖๖	๑,๒๔๑	๓,๕๓๒ แห่ง/หลัง/ลำ/คน
งบประมาณที่ใช้ (บาท)	๑๗,๗๔๖,๐๐๐	๒๓,๗๐๐,๐๐๐	๓๓,๓๓๐,๐๐๐	หมายเหตุ เป็นทั้งค่าใช้จ่ายในการจ้างเหมาตรวจรับรอง ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และ ค่าใช้จ่ายในเชิง R&D

ข้อมูลจากกรมการท่องเที่ยว (สิงหาคม ๒๕๕๙)

๗.๒.๓ กระบวนการตรวจติดตามการรักษามาตรฐานตามที่ได้รับการรับรอง (Audit)

สำหรับกระบวนการตรวจติดตามผลว่าสถานประกอบการ/บุคคลที่ผ่านการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยได้รักษามาตรฐานที่ตนได้รับการรับรองจากกรมการท่องเที่ยวหรือไม่เพียงใดนั้น จากข้อมูลของกรมการท่องเที่ยวพบว่า บางมาตรฐานมีการตรวจติดตามผล ซึ่งอาจเป็นการตรวจติดตาม ๑๐๐% เช่น ร้านอาหาร รถโดยสารนำเที่ยว บางมาตรฐานเป็นการสุ่มตรวจ เช่น โรงแรมและเกสต์เฮาส์ แต่บางมาตรฐานกลับไม่มีการตรวจติดตาม เช่น มาตรฐานบริษัทนำเที่ยว มาตรฐานมัคคุเทศก์ (ภาคผนวก ข) ทั้งนี้ การตรวจติดตามดังกล่าวดำเนินการโดยใช้การจ้างเหมาหน่วยตรวจดำเนินการตรวจติดตามการรักษามาตรฐานของสถานประกอบการที่ได้รับการรับรอง โดยให้มีเจ้าหน้าที่ของกรมการท่องเที่ยวเข้าร่วมทำการตรวจด้วย จึงทำให้มีข้อจำกัดทั้งด้านบุคลากรและงบประมาณที่ไม่เพียงพอสำหรับการดำเนินการตรวจติดตามให้ทั่วถึง

๘. ประเด็นการปฏิรูป/วิธีการปฏิรูป

“แนวคิดในการปฏิรูปภารกิจภาครัฐที่เกี่ยวกับงานการมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย”

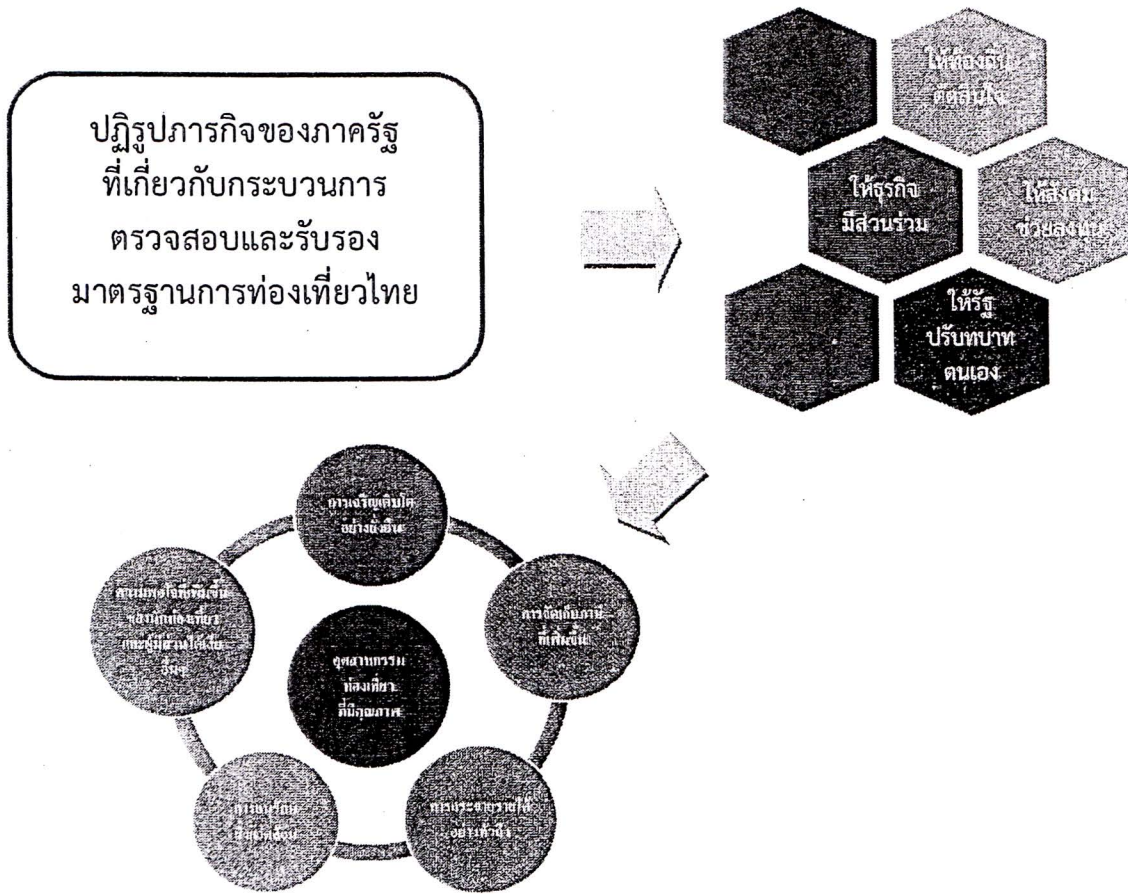
๑. รัฐปรับบทบาทของตนเอง โดยการถอยออกจากการเป็นทั้งผู้ให้บริการต่าง ๆ และผู้กำกับดูแล เนื่องจากบทบาทหน้าที่ของรัฐที่ทับซ้อนกันย่อมทำให้บริการต่าง ๆ ในด้านการมาตรฐานไม่มีคุณภาพดีพอ นอกจากนี้ ต้องยอมรับว่ารัฐไม่มีบุคลากรเพียงพอในการให้บริการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานให้แก่สถานประกอบการและประชาชนได้อย่างทันทั่วถึง ทำให้ผู้รับบริการต้องใช้ระยะเวลายาวนานในการอนุมัติ/ออกใบรับรองมาตรฐานด้านต่าง ๆ

๒. ภาคธุรกิจเข้ามามีส่วนร่วม โดยการที่รัฐเปิดให้ภาคธุรกิจมีส่วนร่วมในการแข่งขันให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาค เช่น การพัฒนาให้ภาคธุรกิจเข้ามาเป็นหน่วยตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมบทบาทให้กลไกตลาดช่วยขับเคลื่อนให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า เพื่อให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีการแข่งขันกันพัฒนาตนเองให้เติบโต เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ ภายใต้การกำกับดูแลกติกาโดยภาครัฐเพื่อสร้างความเป็นธรรมและรักษาประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ

๓. เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นได้เป็นผู้ตัดสินใจ โดยให้ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในชุดทำงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวในพื้นที่ของตน เนื่องจากถือว่าเป็นตัวแทนของประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนได้เสียโดยตรงกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่นั้น ๆ

๔. ให้สังคมช่วยลงทุน ผ่านทางช่องทางต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทางการ (formal) และไม่เป็นทางการ (informal) สำหรับช่องทางที่เป็นทางการ เช่น ช่องทางของการบริจาคเงินเข้า “กองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย” โดยกำหนดให้เงินที่บริจาคเข้ากองทุนสามารถนำไปหักลดหย่อนภาษี โดยกองทุนนี้จะนำเงินไปช่วยเหลือเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เป็นการสนับสนุนการดำเนินงานด้านการตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว เช่น การให้เงินอุดหนุนแก่สถานประกอบการท่องเที่ยวขนาดกลางหรือขนาดเล็กให้พัฒนาตนเองเข้าสู่มาตรฐาน เป็นต้น นอกจากนี้ การให้สังคมช่วยลงทุนในที่นี้ไม่ได้หมายถึงการลงทุนด้วยเงินหรือทรัพย์สินโดยตรงแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังหมายรวมถึงการให้สังคมลงทุนในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการด้วย เช่น การให้ช่วยโปรโมทภาพลักษณ์การให้บริการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น สื่อออนไลน์ เพจรีวิวต่าง ๆ เป็นต้น

กลไกการปฏิรูปภารกิจภาครัฐ : การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

๙. ขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิรูป

๙.๑ ระยะที่ ๑ : การปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานด้านการมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย ให้บูรณาการการทำงานร่วมกัน (๑.๕ ปี)

โดยมีข้อเสนอการปฏิรูปดังต่อไปนี้

- ๑) การกำหนดให้มาตรฐานการท่องเที่ยวบางประเภทเป็นมาตรฐานบังคับ (Compulsory standard)
- ๒) การพัฒนาการตลาดเกี่ยวกับเครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยให้เป็นที่รู้จัก และยอมรับอย่างแพร่หลาย (Rebranding)
- ๓) จัดระบบการมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยให้เกิดกลไกบูรณาการการทำงานร่วมกัน
- ๔) เพิ่มบทบาทของ “กองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย” เพื่อช่วยขับเคลื่อนงานตรวจรับรองมาตรฐานและงานตรวจติดตามการรักษามาตรฐานการท่องเที่ยวไทย

๙.๒ ระยะที่ ๒ : การพัฒนาโครงสร้างหน่วยงานด้านการมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยให้สอดคล้องกับหลักสากลด้วยการมาตรฐาน (๓ ปี)

โดยมีข้อเสนอการปฏิรูปในระยะที่ ๒ ให้ถ่ายโอนงานตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวและงานตรวจติดตามผลการรักษามาตรฐานการท่องเที่ยวให้แก่ภาคเอกชนดำเนินการเต็มรูปแบบ

๑๐. ข้อเสนอการปฏิรูป

๑๐.๑ การปฏิรูประยะที่ ๑ (๑.๕ ปี) :

๑๐.๑.๑ กำหนดให้มาตรฐานการท่องเที่ยวบางประเภทเป็นมาตรฐานบังคับ

โดยที่ปัจจุบัน มาตรฐานการท่องเที่ยวไทยเป็นระบบสมัครใจ (Voluntary Standard) จึงทำให้ขาดสภาพบังคับในการกำกับดูแลให้สถานประกอบการด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวดำเนินกิจการให้เป็นไปตามมาตรฐานการท่องเที่ยวที่กำหนดไว้ ดังนั้น สำหรับมาตรฐานการท่องเที่ยวที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวในระดับสูง ควรต้องใช้กลไกทางกฎหมายกำหนดให้เป็นมาตรฐานบังคับ (Compulsory Standard) โดยการเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ท.ท.ช.) พิจารณานุมัติให้มาตรฐานการท่องเที่ยวบางประเภทมีสถานะเป็นมาตรฐานบังคับ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐ (๖) แห่งพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้งนี้ การพิจารณากำหนดดังกล่าวต้องคำนึงถึงความปลอดภัย สุขอนามัย สิ่งแวดล้อม หรือมีผลให้เกิดการเอาเปรียบเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว มาเป็นเกณฑ์ประกอบการพิจารณา มาตรฐานการท่องเที่ยวไทยที่มีลักษณะดังกล่าว มีตัวอย่างดังนี้

- มาตรฐานกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว (อาทิเช่น มาตรฐานกิจกรรมล่องแก่ง มาตรฐานกิจกรรมปีนหน้าผา มาตรฐานกิจกรรมดำน้ำ เป็นต้น)

- มาตรฐานบริการเพื่อการท่องเที่ยว (อาทิเช่น มาตรฐานแพบริการเพื่อการท่องเที่ยว มาตรฐานการบริการรถตู้ปรับอากาศสำหรับนักท่องเที่ยว มาตรฐานเรือรับจ้างนำเที่ยว มาตรฐานการบริการรถโดยสารเพื่อการท่องเที่ยว เป็นต้น)

ผลจากการกำหนดให้เป็นมาตรฐานบังคับ จะทำให้ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องจะต้องผ่านการตรวจสอบและประเมินให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กรมการท่องเที่ยวกำหนดเสียก่อน อันจะช่วยให้รัฐสามารถกำกับดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น ช่วยลดความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ขณะเดียวกันก็เป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือในการเลือกใช้บริการท่องเที่ยวภายในประเทศไทย

สำหรับมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยที่ยังไม่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวมากนัก ก็ให้มีสถานะเป็นมาตรฐานทั่วไป (Voluntary Standard) เช่นเดิม แต่ต้องเพิ่มมาตรการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ประกอบการยินดีที่จะเข้ารับการตรวจรับรองมาตรฐานให้มากขึ้น โดยการนำเครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยมาทำการตลาดให้เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย และมีส่วนสำคัญในการช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สถานประกอบการ

๑๐.๑.๒ พัฒนาการตลาดเกี่ยวกับเครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยให้เป็นที่รู้จักและยอมรับอย่างแพร่หลาย (Rebranding)

โดยทำการตลาดให้มาตรฐานการท่องเที่ยวที่กรมการท่องเที่ยวรับรองได้รับการยอมรับมากขึ้น และให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เข้ามาช่วยส่งเสริมการตลาดให้แก่เครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย โดยปรึกษาหารือและวางแผนงานร่วมกับกรมการท่องเที่ยวซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในเรื่องนี้

๑๐.๑.๓ จัดระบบการมาตรฐานการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

ก) การกำหนดมาตรฐาน (Standards development)

ให้ “กรมการท่องเที่ยว” มุ่งเน้นบทบาทในการเป็นผู้กำกับดูแล (regulator) โดยทำหน้าที่เป็นผู้กำหนดมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- จัดทำและกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย
- จัดทำคู่มือเกี่ยวกับมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แก่สถานประกอบการผู้ขอรับการประเมิน รวมถึงจัดทำคู่มือเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวให้แก่หน่วยตรวจรับรอง
- จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การตรวจรับรองมาตรฐานให้แก่หน่วยตรวจรับรอง (Certification Body) โดยขอความร่วมมือจากสำนักมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) และหน่วยตรวจที่ได้รับการรับรองจากกรมการท่องเที่ยวแล้ว อันได้แก่ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ (Management System Certification Thailand (MASCI) ศูนย์รับรองระบบมาตรฐานนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เพื่อให้ช่วยเหลือสนับสนุนในการเป็นหน่วยอบรมให้ความรู้และสร้างความเข้มแข็งให้แก่หน่วยตรวจรับรองอื่น ๆ
- เป็นศูนย์รวมข้อมูลกลางของสถานประกอบการ/บุคลากรการท่องเที่ยวที่ผ่านการตรวจสอบรับรองมาตรฐานแล้ว
- บูรณาการงานร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในการวางแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และเครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย

ข) การเป็นหน่วยตรวจรับรองมาตรฐาน (Certification body - CB)

ตามหลักการสากลแล้ว หน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยตรวจรับรองระบบงาน (Accreditation body) จะต้องแยกออกมาต่างหากจากหน่วยตรวจรับรองมาตรฐาน (Certification body) ดังนั้น กรมการท่องเที่ยวจะต้องไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการเป็นหน่วยตรวจรับรองมาตรฐานอีกต่อไป ทั้งนี้ สำหรับการปฏิรูประบบการตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยในระยะแรก มีข้อเสนอในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการตรวจรับรองมาตรฐานให้เกิดการผ่อนคลายภารกิจดังกล่าวไปให้แก่ภาคส่วนอื่นดำเนินการ โดยมีรายละเอียดแตกต่างกันตามประเภทของมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย ดังนี้

๑) การตรวจรับรองมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว ประเภทการตรวจรับรองมาตรฐานโรงแรม มาตรฐานสถานพักตากอากาศ (resort) มาตรฐานบริการห้องชุด (Serviced Apartment Standard) และมาตรฐานเกสต์เฮาส์

สำหรับการตรวจรับรองมาตรฐานประเภทเหล่านี้ ซึ่งปัจจุบันกรมการท่องเที่ยว ให้มูลนิธิมาตรฐานโรงแรมไทย ภายใต้สมาคมโรงแรมไทย เป็นหน่วยงานหลักที่ช่วยขับเคลื่อนการตรวจรับรองมาตรฐาน นับเป็นกลไกการตรวจรับรองที่มีความเข้มแข็ง มีความเป็นมืออาชีพ และได้รับความน่าเชื่อถืออยู่แล้ว จึงเห็นควรให้ “คณะกรรมการตรวจประเมินมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว” ซึ่งมีมูลนิธิมาตรฐานโรงแรมไทยเป็นผู้ประสานงานหลัก ทำหน้าที่เป็นหน่วยตรวจรับรองต่อไปก่อนในการปฏิรูประยะแรก แต่ทั้งนี้ ต้องเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของคณะกรรมการชุดดังกล่าวโดยไม่ต้องให้ผู้แทนกรมการท่องเที่ยว มาทำหน้าที่เป็นกรรมการอีกต่อไป

๒) การตรวจรับรองมาตรฐานการบริการอาหารฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยว

เนื่องจากการตรวจรับรองมาตรฐานการบริการอาหารฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยว เป็นรูปแบบที่มีลักษณะเฉพาะตัว เนื่องจากต้องมีสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานหลักที่พิจารณาอนุมัติ ดังนั้น กลไกปัจจุบันที่อยู่ในรูปแบบของ “คณะกรรมการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานการบริการอาหารฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยว” ซึ่งใช้กลไกของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดดำเนินการตรวจประเมินและรับรอง มีความเหมาะสมแล้วและเห็นควรให้ดำเนินการต่อไป แต่ทั้งนี้ ต้องเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของคณะกรรมการชุดดังกล่าวโดยไม่ต้องให้ผู้แทนกรมการท่องเที่ยว มาทำหน้าที่เป็นกรรมการอีกต่อไป นอกจากนี้ สำหรับกรณีสถานประกอบการที่ผ่านมาตรฐานประเภทนี้ นอกจากจะได้รับเครื่องหมายมาตรฐานฮาลาลแล้ว ให้ได้รับเครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยควบคู่ไปด้วย

๓) การตรวจรับรองมาตรฐานประเภทอื่น ๆ

สำหรับการตรวจรับรองมาตรฐานประเภทอื่น ๆ นั้น เพื่อเป็นการลดการรวมศูนย์อำนาจตรวจรับรองมาตรฐานของส่วนกลางซึ่งมีความล่าช้า จึงให้สร้างกลไกการทำงานด้านมาตรฐานการท่องเที่ยวในระดับจังหวัดเพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยตรวจรับรอง (Certification Body) สถานประกอบการ/บุคลากรภาคการท่องเที่ยวที่อยู่ในพื้นที่ และให้มีอำนาจออกใบรับรองและมอบเครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวด้วย ภายใต้ชื่อ “คณะกรรมการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวจังหวัด” ซึ่งจะ เป็นกลไกที่ช่วยให้กระบวนการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทัวถึง และลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการออกใบรับรองมาตรฐาน ทั้งนี้ สำหรับองค์ประกอบของคณะกรรมการชุดดังกล่าวได้นำข้อเสนอของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว มาพิจารณาประกอบด้วยแล้ว โดยเห็นควรให้คณะกรรมการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวจังหวัดประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัด ที่ได้รับมอบหมาย	ประธานกรรมการ
๒. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	กรรมการ
๓. วัฒนธรรมจังหวัด	กรรมการ
๔. นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด	กรรมการ

๕. ประธานหอการค้าจังหวัด	กรรมการ
๖. ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัด	กรรมการ
๗. ผู้แทนของสำนักงาน ททท. ในเขตพื้นที่	กรรมการ
๘. ตำรวจท่องเที่ยวในพื้นที่	กรรมการ
๙. ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันการศึกษา	กรรมการ
๒-๓ ตำแหน่ง	
๑๐. ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	กรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑) ตรวจสอบและให้การรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย
 ๒) ออกใบรับรองและมอบเครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย
 ๓) แต่งตั้ง “ชุดทำงานไตรภาคี” ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถานศึกษา ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้แทนจากสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัด เพื่อลงพื้นที่ตรวจสอบรับรองมาตรฐานให้แก่สถานประกอบการตามคำขอ ทั้งนี้ สำหรับเบี้ยเลี้ยงที่จ่ายให้แก่ชุดทำงานดังกล่าว ให้เบิกจ่ายจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย

๔) หน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

อนึ่ง สำหรับการตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ให้สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ (Management System Certification Thailand (MASCI) และศูนย์รับรองระบบมาตรฐานนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เป็นหน่วยตรวจรับรองมาตรฐานที่ผู้ประกอบการยื่นคำขอในระยะเปลี่ยนผ่านของการปฏิรูป โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและให้การรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย ตลอดถึงออกใบรับรองและมอบเครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยแก่ผู้ประกอบการที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน

ค) การเป็นหน่วยรับรองระบบงาน (Accreditation body)

ให้ “กรมการท่องเที่ยว” ทำหน้าที่ในการรับรอง (accredit) ระบบงานของหน่วยตรวจรับรองมาตรฐานด้านการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่กิจกรรมการตรวจรับรองของหน่วยดังกล่าว

ง) การเป็นผู้ตรวจติดตาม (Auditor)

โดยที่ปัจจุบันปรากฏว่าการตรวจติดตามผลการรักษามาตรฐานตามผ่านการรับรองจากกรมการท่องเที่ยวยังขาดระบบที่มีความสม่ำเสมอและทั่วถึง อันเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากร ดังนั้น จึงต้องสร้างระบบตรวจติดตาม (audit) ที่ลดภาระทางบุคลากรและงบประมาณของภาครัฐ โดยให้ “คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขต” ซึ่งมีบทบาทกำกับดูแลการท่องเที่ยวในเชิงเขตพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง ๘ เขต ทำหน้าที่ดังกล่าวผ่านกลไกที่เรียกว่า “directory pool” กล่าวคือ ให้คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขตแต่งตั้งหน่วยตรวจติดตาม (auditor)

จากรายชื่อหน่วยงานที่ผ่านการรับรอง (accreditation) จากกรมการท่องเที่ยวแล้ว ให้ทำหน้าที่ประเมินสถานประกอบการ/บุคคลว่า สถานประกอบการ/บุคคลดังกล่าวยังคงสามารถรักษามาตรฐานตามที่กรมการท่องเที่ยวได้รับรองไว้หรือไม่ อย่างไร แล้วรายงานผลการประเมินไปยังคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขตดำเนินการพิจารณาอนุมัติว่าจะต่อไปรับรองและเครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยหรือไม่ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขต รายงานผลการพิจารณาดังกล่าวไปยังกรมการท่องเที่ยวซึ่งเป็นหน่วยข้อมูลกลางเกี่ยวกับมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยต่อไป

จ) การประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย

ให้ “กรมการท่องเที่ยว” ร่วมกับ “การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)” ทำการวางแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และเครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย ให้เป็นที่รู้จักและยอมรับอย่างแพร่หลาย โดยอาศัยสื่อช่องทางต่าง ๆ รวมถึงการออกแสดงงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ให้เป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับแพร่หลาย

๑๐.๑.๔ เพิ่มบทบาทของกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยในการช่วยขับเคลื่อนกระบวนการตรวจรับรองมาตรฐานและการตรวจติดตามผลการรักษามาตรฐานการท่องเที่ยวไทย

กองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยหนึ่งในวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนดังกล่าวก็เพื่อ “ใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการพัฒนาการท่องเที่ยว และการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยว” ดังนั้น เพื่อเป็นการใช้ประโยชน์จากกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การจัดตั้ง โดยการให้กองทุนดังกล่าวมีส่วนช่วยในการพัฒนางานด้านการมาตรฐานการท่องเที่ยว อันเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศ จึงเห็นควรแก้ไขพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ ในหมวดว่าด้วยกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย โดยให้กองทุนมีสิทธิเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากสถานประกอบการในการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว ทั้งนี้ ตามเพดานอัตราที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดไว้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ท.ท.ช.) เพื่อนำรายได้ดังกล่าวไปใช้สนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย ตัวอย่างเช่น ให้เงินอุดหนุนแก่สถานประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กที่ยังไม่มีศักยภาพในการจ่ายค่าธรรมเนียมในการตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว รวมถึงขาดแหล่งเงินทุนในการพัฒนาตนเองให้เข้าเกณฑ์มาตรฐาน โดยให้กรมการท่องเที่ยวกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถานประกอบการเหล่านี้จะได้รับส่วนลดค่าธรรมเนียม ช้อยกเว้นค่าธรรมเนียม รวมถึงเงินอุดหนุนสำหรับพัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวได้ ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้สถานประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กสามารถพัฒนาตนเองให้เข้าเกณฑ์มาตรฐานการท่องเที่ยวที่กำหนดไว้ อันจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของสถานประกอบการในการแข่งขันในตลาดต่อไป ซึ่งจะทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวขนาดกลางและขนาดเล็กสามารถเติบโตอย่างยั่งยืน สร้างงานและกระจายรายได้ในชุมชน อันจะมีส่วนช่วยเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ (GDP) ให้แก่ประเทศ

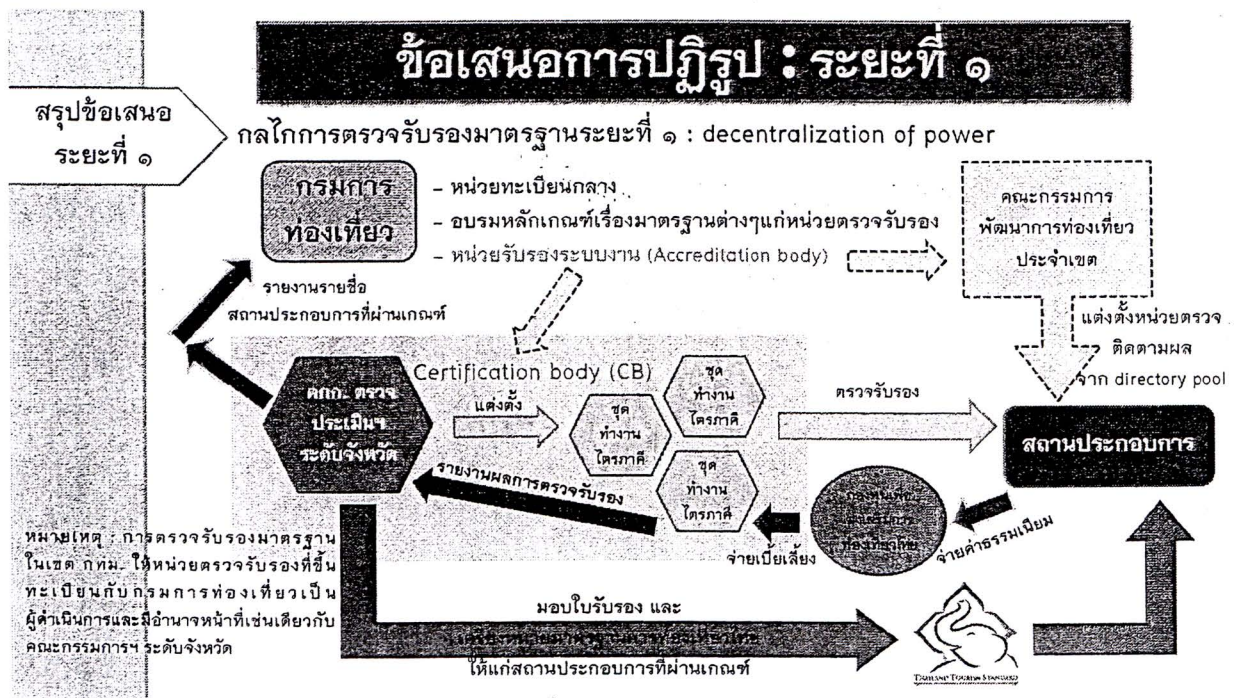
ทั้งนี้ ในระยะที่ ๑ ของการปฏิรูป ให้บริหารรายรับ- รายจ่ายของกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย ดังนี้

- รายได้ : ให้กองทุนมีรายได้จากการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากสถานประกอบการ/ บุคคลที่เข้ารับการตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว หรือสถานประกอบการ/บุคคลที่เข้ารับการตรวจติดตามการรักษามาตรฐานการท่องเที่ยวที่ผ่านการรับรองแล้ว ทั้งนี้ ตามอัตราที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดขึ้นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

- รายจ่าย : - ให้เบิกจ่ายเบี่ยงเลียงแก่ชุดทำงานไตรภาคี รวมถึงชุดทำงานของคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขต ตามอัตราที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดขึ้นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

- ให้จ่ายเงินอุดหนุนแก่สถานประกอบการขนาดกลางหรือขนาดเล็กที่ขาดแหล่งเงินทุนในการพัฒนาตนเองให้เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดขึ้นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

สรุปแนวทางหลักในการปฏิรูปการถ่ายโอนงาน
การตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยในระยะที่ ๑

แนวคิดในการปฏิรูประยะที่ ๑ : อาศัยกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานในระหว่างการ rebranding เครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย

๑๐.๒ การปฏิรูประยะที่ ๒ (๓ ปี) :

๑๐.๒.๑ การถ่ายโอนงานหน่วยตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวและงานตรวจติดตามผลการรักษามาตรฐานการท่องเที่ยวให้แก่ภาคเอกชนดำเนินการเต็มรูปแบบ

โดยที่การตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยโดยชุดทำงานไตรภาคี เป็นเพียงรูปแบบการทำงานในระยะแรกของการพัฒนาโครงสร้างหน่วยงานด้านการมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย โดยอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดในการแบ่งอำนาจจากส่วนกลางไปให้ส่วนภูมิภาค (จังหวัด) เป็นหน่วยปฏิบัติ ในเรื่องนี้แทน แต่โครงสร้างการทำงานในลักษณะนี้ยังมีจุดอ่อนจากการผูกติดหน่วยตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไว้กับชุดทำงานไตรภาคีซึ่งถูกแต่งตั้งโดยกลไกภาครัฐ อันทำให้ไม่อาจหลีกเลี่ยงภาระค่าใช้จ่ายที่เป็นงบประมาณแผ่นดินในการออกตรวจรับรองมาตรฐานได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับกระบวนการตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยในระยะยาว จึงต้องเร่งผลักดันให้เกิดการถ่ายโอนงานของหน่วยตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย (Inspection Body – IB / Certification Body – CB) และหน่วยตรวจติดตามผลการรักษามาตรฐานการท่องเที่ยวไทย (Auditor) ไปให้ภาคเอกชนดำเนินการอย่างเต็มรูปแบบในฐานะหน่วยตรวจสอบและรับรองมาตรฐานแทนชุดทำงานไตรภาคี โดยอาศัยกลไกตลาดเข้ามาช่วยขับเคลื่อน กล่าวคือ ให้ภาคเอกชนสามารถกำหนดอัตราและเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากสถานประกอบการที่ยื่นคำขอตรวจรับรองได้ตามกลไกตลาด แต่ทั้งนี้ ภาคเอกชนดังกล่าวจะต้องผ่านการรับรอง (Accreditation) จากกรมการท่องเที่ยวให้สามารถเป็นหน่วยตรวจรับรองมาตรฐานหรือหน่วยตรวจติดตามผลการรักษามาตรฐานได้เสียก่อน ทั้งนี้ การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมโดยภาคเอกชนดังกล่าวจะต้องอยู่ภายใต้เพดานอัตราที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดขึ้นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ และเมื่อภาคเอกชนดำเนินการตรวจรับรองมาตรฐานหรือตรวจติดตามผลการรักษามาตรฐานการท่องเที่ยวเรียบร้อยแล้ว ให้รายงานผลไปยังคณะกรรมการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวจังหวัด หรือคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขตต่อไป แล้วแต่กรณี

ในการปฏิรูประยะที่ ๒ นี้ ชุดทำงานไตรภาคียังคงมีอยู่เช่นกัน แต่จะถูกแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นหน่วยตรวจสอบและรับรองมาตรฐานเฉพาะกรณีที่เป็นสถานประกอบการขนาดกลางหรือขนาดเล็กหรือสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่ยังขาดศักยภาพในการชำระค่าธรรมเนียมในการตรวจรับรองมาตรฐานหรือตรวจติดตามผลการรักษามาตรฐาน

ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่ากลไกตลาดดังกล่าวจะสามารถทำงานได้ดีเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยความสำเร็จจากการปรับภาพลักษณ์ (Rebranding) เครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย

โดยสรุปแล้ว การถ่ายโอนงานตรวจรับรองมาตรฐานไปให้แก่ภาคเอกชนดำเนินการอย่างเต็มรูปแบบก่อให้เกิดผลดีหลายประการ กล่าวคือ ทำให้กระบวนการตรวจรับรองเป็นไปด้วยความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายด้านงบประมาณของภาครัฐ และเป็นการเปิดพื้นที่ธุรกิจรูปแบบใหม่ให้แก่ภาคเอกชนที่มีศักยภาพในการตรวจรับรองมาตรฐานให้แก่สถานประกอบการด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

๑๐.๒.๒ บทบาทของกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยในการพัฒนามาตรฐานของสถานประกอบการขนาดกลางหรือขนาดเล็กหรือบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

สำหรับสถานประกอบการขนาดกลางหรือขนาดเล็กหรือบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่ยังไม่มีศักยภาพในการชำระค่าธรรมเนียมในการตรวจรับรองหรือตรวจติดตามให้แก่หน่วยตรวจที่เป็นเอกชน ให้ใช้กลไกของกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยมาช่วยสนับสนุนสถานประกอบการ/บุคคลดังกล่าว ให้ผลักดันตนเองให้เข้าสู่ระบบมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย โดยให้บริหารจัดการกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยในระยะที่ ๒ ดังนี้

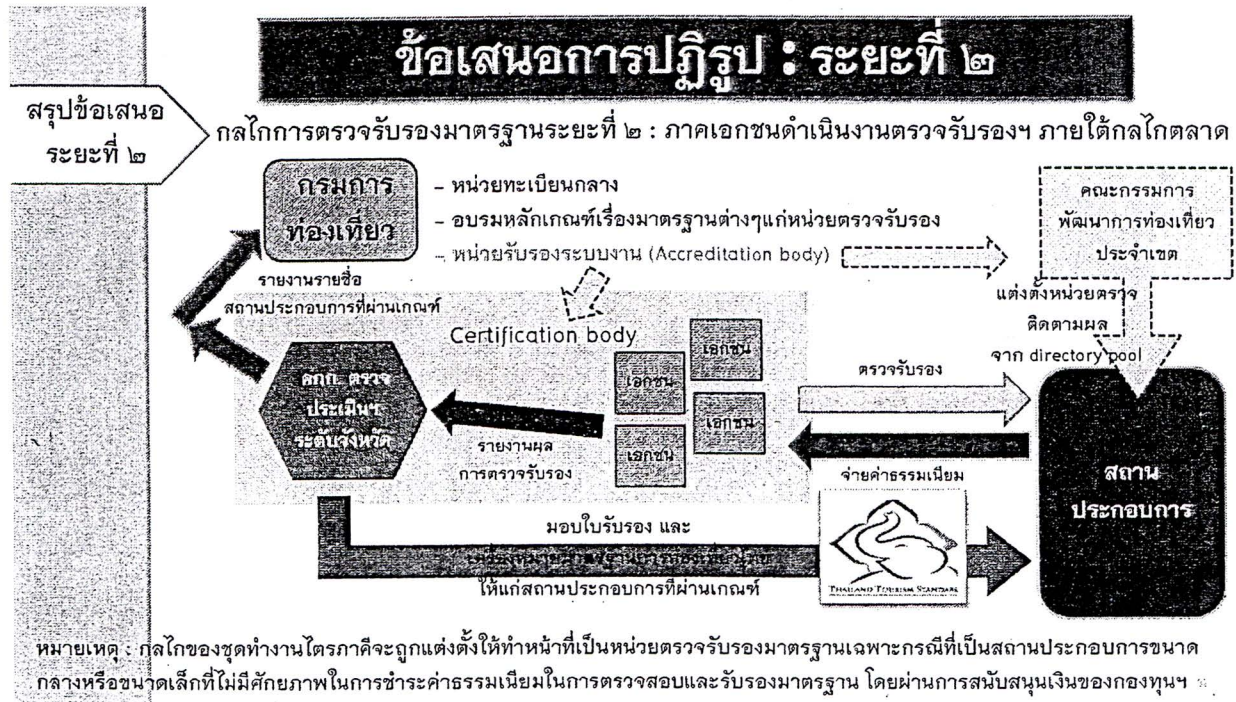
- รายได้ : ให้มีรายได้จากการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากสถานประกอบการ/บุคคลที่เข้าตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว หรือสถานประกอบการ/บุคคลที่เข้ารับการตรวจติดตามการรักษามาตรฐานการท่องเที่ยวที่ผ่านการรับรองแล้ว ทั้งนี้ ตามอัตราที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดขึ้น โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

- รายจ่าย : ให้เบิกจ่ายเบี้ยเลี้ยงแก่ชุดทำงานของคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขต ตามอัตราที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดขึ้นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

: ให้จ่ายเงินอุดหนุนแก่สถานประกอบการขนาดกลางหรือขนาดเล็กที่ขาดแหล่งเงินทุนในการพัฒนาตนเองให้เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดขึ้นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

: สำหรับรายจ่ายที่เกี่ยวกับการตรวจรับรองมาตรฐานในระยะที่สองนี้จะมีจำนวนน้อยลงมาก เนื่องจากเป็นระยะที่ถ่ายโอนงานตรวจรับรองมาตรฐานให้แก่เอกชนดำเนินการเต็มรูปแบบแล้ว ยกเว้นกรณีที่เป็นสถานประกอบการขนาดกลางหรือขนาดเล็กที่ไม่มีศักยภาพในการชำระค่าธรรมเนียมในการตรวจรับรองมาตรฐาน ให้เบิกจ่ายเบี้ยเลี้ยงแก่ชุดทำงานไตรภาคี ซึ่งเข้าไปตรวจรับรองให้แก่สถานประกอบการขนาดกลางหรือขนาดเล็กดังกล่าว

สรุปแนวทางการปฏิรูปการถ่ายโอนงานการตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยในระยะที่ ๒

แนวคิด : ใช้กลไกตลาดมาช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานภายหลังจากการ rebranding เครื่องหมายมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยแล้วเสร็จลง

๑๑. แหล่งที่มาของงบประมาณ

- สำนักงบประมาณ

๑๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๑๒.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๑๒.๒ กรมการท่องเที่ยว

๑๒.๓ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

หากดำเนินการตามแผนการปฏิรูปดังกล่าวจะส่งผลให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยมีคุณภาพและยั่งยืน ดังนี้

๑๓.๑ การท่องเที่ยวมีการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

๑๓.๒ สามารถจัดเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้น

๑๓.๓ เกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง

๑๓.๔ เพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมได้ดียิ่งขึ้น

๑๓.๕ สร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวและผู้มีส่วนได้เสีย

คณะกรรมการกิจการจึงขอเสนอรายงานเรื่อง “การถ่ายโอนภารกิจภาครัฐ : การถ่ายโอนงาน
ตรวจรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว” เพื่อให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้โปรดพิจารณา หากสภา
ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบด้วย ขอให้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการ
ต่อไป

(นายอนุสิษฐ์ คุณากร)

เลขานุการกรรมการกิจการ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านเศรษฐกิจ
เรื่อง “การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว”

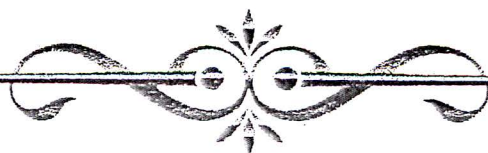

รายงาน
ของ
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านเศรษฐกิจ

เรื่อง

การพัฒนาจากการท่องเที่ยว

คำนำ

ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้มีมติตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ โดยมีอำนาจหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง แผนการปฏิรูป วิธีการปฏิรูปพร้อมกำหนดเวลาการปฏิรูป และข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง การเกษตร อุตสาหกรรม การคมนาคมขนส่ง พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและบริการให้สัมฤทธิ์ผล รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่สภามอบหมายนั้น คณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา เรื่องการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบูรณาการงานด้านการท่องเที่ยวเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนอย่างทั่วถึงอันเป็นการเพิ่มการกระจายรายได้และลดความเหลื่อมล้ำและการสร้างความยั่งยืนด้านการท่องเที่ยว

รายงานฉบับนี้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจได้เสนอต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ในคราวประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๙ วันจันทร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาและเห็นชอบรายงานดังกล่าว แล้วให้คณะกรรมการนำรายงานไปปรับปรุง ก่อนเสนอรายงานพร้อมความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

บัดนี้ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้รวบรวมผลการศึกษารายงานดังกล่าวและจัดทำเป็นรูปเล่มรายงานฉบับสมบูรณ์แล้ว จึงได้เสนอรายงานฉบับนี้ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อใช้เป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวต่อไป

สารบัญ

	หน้า
รายงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว	
๑. แผนการปฏิรูป	๒
๒. วิธีการปฏิรูป	๕
๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป	๙
๓.๑ ระยะที่ ๑ (ภายใน ๖ เดือน)	
๓.๒ ระยะที่ ๒ (ภายใน ๑ ปี)	
๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ	๑๐
๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๑๐
๖. ข้อเสนอแนะ	๑๐
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แผนการปฏิรูปของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยว	๑๕
ภาคผนวก ข สรุปความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูป ต่อรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๙ วันจันทร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙	๑๙
ภาคผนวก ค รายงานคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ	๒๓

รายงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว มุ่งเน้นการไปสู่เป้าประสงค์ ๓ ประการหลัก คือ

ประการที่หนึ่ง การบูรณาการงานด้านการท่องเที่ยวเพื่อเสริมประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

ประการที่สอง การมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนอย่างทั่วถึง (Inclusive) เพื่อเพิ่มการกระจายรายได้และลดความเหลื่อมล้ำ

ประการที่สาม การสร้างความยั่งยืนด้านการท่องเที่ยว และควรพิจารณาจัดให้การท่องเที่ยวอยู่ในประเด็นด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากมีศักยภาพและมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมาก

ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการเห็นประเด็นที่สมควรเร่งดำเนินการปฏิรูปเป็นลำดับแรก โดยพิจารณาจากความสำคัญ ความเร่งด่วน และความสัมฤทธิ์ผลของการปฏิรูป ภายใต้กรอบระยะเวลาที่มีอยู่ คือ

- การปฏิรูปโครงสร้างองค์กรด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบ และบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

จากนั้น จึงดำเนินการปฏิรูปในประเด็นต่อมา ได้แก่

- การปรับปรุงกฎหมายและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว รวมถึงการบังคับใช้กฎหมาย
- การบริหารขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว (Capacity Management) รวมถึงการบริหารการจัดเก็บรายได้ และการกระจายงบประมาณ ให้เหมาะสมสอดคล้อง

- การปฏิรูปมาตรฐานการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของไทยให้อยู่ในระดับสากล (World Class)
- การส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวของคนในท้องถิ่น (Inclusive Tourism)

1. การปฏิรูปโครงสร้างองค์กรด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบ และบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ✓ ปรับโครงสร้างให้ อพท. สสปน. และ ทิงคนคร มาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงฯ
- ✓ ตั้งคณะกรรมการบูรณาการการท่องเที่ยวและคณะกรรมการบูรณาการการท่องเที่ยวจังหวัด
- ✓ ตั้งสำนักงานนโยบายการท่องเที่ยว

2. การปรับปรุงกฎหมายและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว รวมถึงการบังคับใช้กฎหมาย

3. การบริหารขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว (Capacity Management) รวมถึงการบริหารการจัดเก็บรายได้ และการกระจายงบประมาณ ให้เหมาะสมสอดคล้อง

4. การปฏิรูปมาตรฐานการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของไทยให้อยู่ในระดับสากล

5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวของคนในท้องถิ่น (Inclusive Tourism)

หลังจากปฏิรูปโครงสร้างองค์กรตามข้างต้นแล้ว จะใช้โครงสร้างใหม่ในการขับเคลื่อนประเด็นที่สมควรเร่งดำเนินการปฏิรูปที่เหลือ ในรูปแบบโครงการนำร่อง (Pilot Project)

นอกเหนือประเด็นที่สมควรเร่งดำเนินการปฏิรูปดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีประเด็นการปฏิรูปด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญ แต่มีแผนงานและผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนแล้ว สปท. จึงเห็นควรเร่งดำเนินการผลักดันให้สัมฤทธิ์ผลตามแผนงานที่กำหนดไว้ โดยร่วมกับหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบเดิม ได้แก่

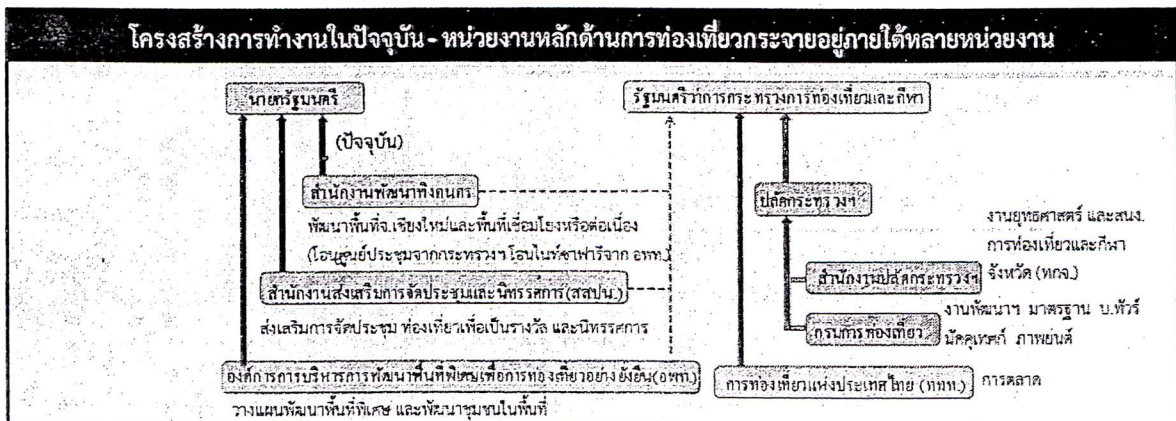
- การส่งเสริมการท่องเที่ยวรูปแบบเฉพาะ ที่มีศักยภาพ เช่น ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ, Sports Tourism, การศึกษา
- การสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ (Man-made Tourism) เช่น Disneyland, Marina Hub, Cruise, Entertainment Complex
- มาตรฐานผู้ประกอบการและการพัฒนาผู้ประกอบการ, มาตรฐานแรงงานและการพัฒนาบุคลากร, มาตรฐานบริการด้านการท่องเที่ยว
- ความเชื่อมโยง (Connectivity) ทั้ง ระบบคมนาคมขนส่ง และระบบข้อมูลข่าวสาร
- Single Platform สำหรับข้อมูลท่องเที่ยว “Thailand One Click”
- เชื่อมโยงประเทศในกลุ่ม ASEAN

สำหรับประเด็นที่สมควรเร่งดำเนินการปฏิรูปเป็นลำดับแรก คือ การปฏิรูปโครงสร้างองค์กรด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบ และบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดแผนการปฏิรูปวิธีการปฏิรูป กำหนดเวลาการปฏิรูป แหล่งที่มาของงบประมาณ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ ดังนี้

๑. แผนการปฏิรูป

- ในอดีต การกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของประเทศไทย กระจัดกระจายอยู่ตามหน่วยงานของรัฐ ทำให้การบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวที่ผ่านมาไม่มีเอกภาพเป็นไปอย่างไร้ทิศทางและไม่ต่อเนื่อง ประกอบกับแหล่งท่องเที่ยวอันเป็นที่พำนักการท่องเที่ยวหลากหลายประเภท ยังมิได้มีระบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ถูกต้องและเหมาะสม เป็นเหตุให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมและด้อยคุณภาพนำมาซึ่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อระบบเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม และเป็นอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศให้มีคุณภาพและมีความยั่งยืน
- พระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงถูกกำหนดขึ้น เพื่อเป็นกลไกในการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้เป็นไปอย่างมีระบบ สอดรับและเชื่อมโยงกันทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น เพื่อให้การบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวมีเอกภาพและมีความต่อเนื่อง ตลอดจนเพื่อให้มีระบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งเป็นแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาดังที่กล่าวข้างต้นอย่างเบ็ดเสร็จ
- พ.ร.บ. นโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบด้วย ๔ ส่วนหลัก ครอบคลุมการทำงานครบทุกด้าน คือ
  ๑. คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ท.ท.ช.)
  ๒. แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ
  ๓. แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว
  ๔. กองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย

- กลไกหลักที่สำคัญในการขับเคลื่อนตาม พ.ร.บ. นี้ คือ คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ท.ท.ช.) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากทุกภาคส่วน โดยคณะกรรมการ ททช. นี้มีอำนาจหน้าที่ครอบคลุมเรื่องงานที่จำเป็นทั้งหมดในการแก้ไขปัญหาของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว กล่าวคือ
  ๑. จัดทำและเสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ หรือมาตรการเพื่อส่งเสริมการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ
  ๒. จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ
  ๓. เสนอนโยบายและแนวทางการจัดทำความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการท่องเที่ยวต่อคณะรัฐมนตรี
  ๔. ดำเนินการเพื่อให้มีการกำหนดเขตพัฒนาการท่องเที่ยว
  ๕. พิจารณาให้ความเห็นชอบและกำกับดูแลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว
  ๖. กำหนดและจัดให้มีการรับรองมาตรฐานเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวหรืออุตสาหกรรมท่องเที่ยว
  ๗. อำนวยการ ติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ให้เป็นไปตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ และนโยบายหรือมาตรการเพื่อการส่งเสริมการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยว
  ๘. กำกับจัดการและบริหารกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย
- อย่างไรก็ตาม ช่วงที่ผ่านมา มีการให้ความสำคัญกับกลไกตาม พ.ร.บ. นี้ น้อยมาก นับจากที่ได้มีการประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ จนถึงสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๖ รวมเวลา ๖ ปี มีการประชุมคณะกรรมการ ท.ท.ช. เพียง ๗ ครั้งเท่านั้น (มาตรา ๑๑ กำหนดให้มีการประชุมอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้ง) จนกระทั่งช่วงรัฐบาลปัจจุบัน ได้มีการนำกลไกนี้กลับมาใช้อย่างจริงจัง จะเห็นได้จากเริ่มมีการประชุม ท.ท.ช. อย่างสม่ำเสมอ
- ถึงแม้ ท.ท.ช. จะได้มีการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนกลไกต่าง ๆ ตามระบบที่ควรจะเป็นแล้ว แต่ยังคงติดขัดในบางประเด็นซึ่งจะทำให้การทำงานเกิดการบูรณาการอย่างแท้จริง และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงควรเร่งปฏิรูปโครงสร้างและรูปแบบการทำงานของภาคท่องเที่ยวของประเทศให้สอดคล้องกับการทำงานตามแนวทางที่กำหนดไว้
- ปัญหา

๑. ตามมาตรา ๑๔ ของ พ.ร.บ.นโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูลและกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการดังต่อไปนี้
- จัดทำและพัฒนานโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ รวมทั้งศึกษาปัญหาและประเมินผลกระทบที่จะเกิดเสนอต่อคณะกรรมการ
  - เป็นศูนย์กลางประสานงานและสนับสนุนการปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติในทุกภาคส่วน
  - วิเคราะห์และเสนอแนะมาตรการเพื่อการผลักดันและสนับสนุนการนำนโยบายและแผน ไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนการพิจารณาเสนอแนะแนวทางและวิธีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการดำเนินงานตามนโยบายและแผนฯ ต่อคณะกรรมการ
  - ศึกษา วิเคราะห์ และพิจารณาถ่วงถ่วงแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวเสนอต่อคณะกรรมการ
  - สำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูล ติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยว วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการท่องเที่ยว แนวโน้มการท่องเที่ยว รวมทั้งจัดทำและเผยแพร่สถิติการท่องเที่ยวของประเทศ
  - จัดหรือสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและพัฒนาการด้านการท่องเที่ยว
  - รายงานผลการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบาย แผน และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
  - จัดทำรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและผลการดำเนินงานของคณะกรรมการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
  - เสนอแนะแนวทางการจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวในทุกภาคส่วนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
  - จัดทำและพัฒนากลไกและระบบการประสานงานด้านการท่องเที่ยว เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของประเทศ ตลอดจนร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวในการปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ. และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
  - พัฒนาให้ความรู้และทักษะด้านการท่องเที่ยวแก่บุคคลภายนอกในหน่วยงานของรัฐและผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- จะเห็นได้ว่าสำนักงานปลัดฯ ในฐานะสำนักเลขานุการฯ มีหน้าที่ความรับผิดชอบมาก รวมถึงต้องประสานกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งในและนอกกระทรวงฯ แต่การที่ขาดทั้งบุคลากรและงบประมาณที่เหมาะสมเป็นจุดสำคัญที่ทำให้การขับเคลื่อนงานของ ท.ท.ช. ไม่เป็นไปอย่างที่ควร โดยเฉพาะเรื่องการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน การพัฒนาองค์ความรู้ การศึกษาวิจัย การสนับสนุนการบริการและพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นต้น
๒. แม้ว่า ท.ท.ช. จะมีหน้าที่ อำนาจการ ติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ให้เป็นไปตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ และนโยบายหรือมาตรการเพื่อการส่งเสริมการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยว แต่เนื่องจากงบประมาณและแผนงานด้านการท่องเที่ยวจะอยู่ใน

หลายหน่วยงาน และหลายกระทรวง ซึ่งมักจะเสนอขอโดยตรงต่อสำนักงบประมาณ โดยไม่จำเป็นต้องผ่านการกลั่นกรองของ ท.ท.ช. ก่อน จึงไม่มีอำนาจในการพิจารณาเพื่อให้เกิดการบูรณาการด้านแผน และงบประมาณอย่างแท้จริง ทั้งที่อาจเกิดการทำงานซ้ำซ้อนและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนา อย่างที่ต้องการ

๓. การทำงานของหน่วยงานหลักของรัฐภายใต้ยุทธศาสตร์ท่องเที่ยวประกอบด้วยเนื้อหา ๓ ส่วนหลัก คือ
- งานด้านยุทธศาสตร์ อยู่ที่สำนักงานปลัดฯ
  - งานด้านพัฒนา อยู่ที่สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด (กทจ.) ที่ขึ้นอยู่กับสำนักงานปลัดฯ กรมการท่องเที่ยว องค์การการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) และสำนักงานพัฒนาพิงคนคร
  - งานด้านการตลาด อยู่ที่สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด (กทจ.) ที่ขึ้นอยู่กับสำนักงานปลัดฯ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ท.ท.ท.) และ สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (สสปน.)

จะเห็นว่า มีหน่วยงานหลักที่ทำงานด้านท่องเที่ยวหลายหน่วย ซึ่งในบางครั้งเนื้องาก็อาจมีซ้ำซ้อนกันบ้าง และเนื่องจากบางองค์กรไม่ได้อยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ทำให้ขาดการบูรณาการอย่างสมบูรณ์ อาทิเช่น สำนักงานพิงคนคร สสปน. และอพท. ซึ่งขึ้นตรงต่อ นายกรัฐมนตรี

๔. คณะกรรมการ ท.ท.ช. ในส่วนของภาคเอกชนจะให้ความสำคัญกับผู้ประกอบการด้านท่องเที่ยวเท่านั้น ในขณะที่ปัจจุบันการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหลักที่ผลักดันเศรษฐกิจของประเทศ จึงควรมีสัดส่วนของภาคเอกชนในกลุ่มธุรกิจเชื่อมโยงที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการเชื่อมโยงรายได้จากการท่องเที่ยวเข้ากับเศรษฐกิจในระดับฐานราก อาทิ เช่น กลุ่มสินค้าเกษตรและอาหาร กลุ่มสินค้าไลฟ์สไตล์ เป็นต้น
๕. การทำงานของ ท.ท.ช. และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ยังคงขาดกลไกถาวรที่จะเชื่อมถึงภาคธุรกิจเอกชน รวมถึงประชาชนในพื้นที่ท่องเที่ยว ในรูปแบบ ๓ ประสาน ตามแนวพระราชรัฐ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน จึงทำให้การทำงานขาดการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชนอย่างมีบูรณธรรม ไม่สามารถจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่แบบล่างขึ้นบน (Bottom-up)
๖. งานศึกษาวิจัยด้านการท่องเที่ยวมีกระจายอยู่ในทุกหน่วยงาน บางครั้งอาจเกิดความซ้ำซ้อน และขาดการจัดลำดับความจำเป็นก่อนหลัง ส่วนใหญ่จะมุ่งเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของหน่วยงานเท่านั้น และในบางครั้งงานศึกษาวิจัยบางเรื่องก็จัดทำขึ้นเพื่อรองรับแนวทางดำเนินการตามที่หน่วยงานต้องการ

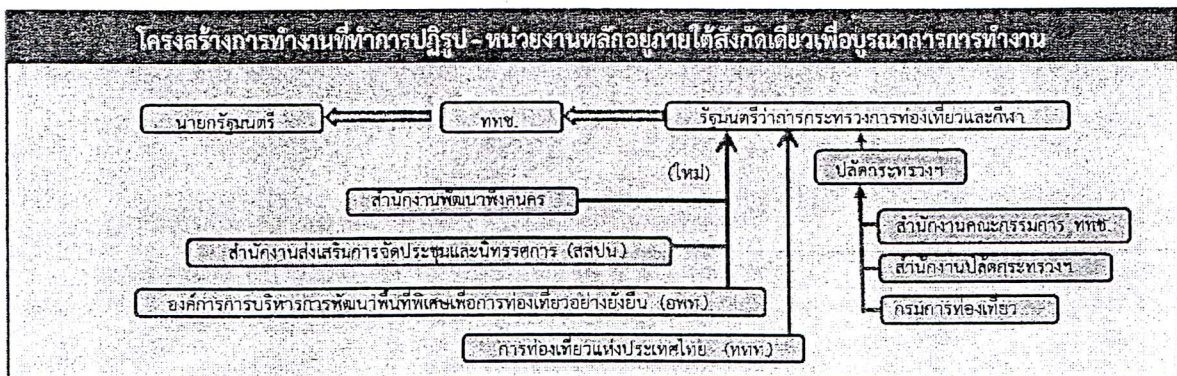
๒. วิธีการปฏิรูป

- เนื่องจากโครงสร้างการพัฒนากการท่องเที่ยวตาม พ.ร.บ. นโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ ค่อนข้างรัดกุมและตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ดีอยู่แล้ว แต่ในอดีตไม่ได้ถูกนำมาใช้ รวมถึงยังมีข้อขัดข้องบางประการ แนวทางการปฏิรูปจึงมุ่งที่จะผลักดันให้กลไกตาม พ.ร.บ. ฉบับนี้สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ มากกว่าที่จะปรับเปลี่ยนโครงสร้างของภาคท่องเที่ยวทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน ไปทั้งหมด ซึ่งหากทำเช่นนั้นอาจทำให้การพัฒนาของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยต้องชะงักงัน และต้องใช้เวลาอีกนานกว่าทุกฝ่ายจะปรับตัวให้เข้ากับ

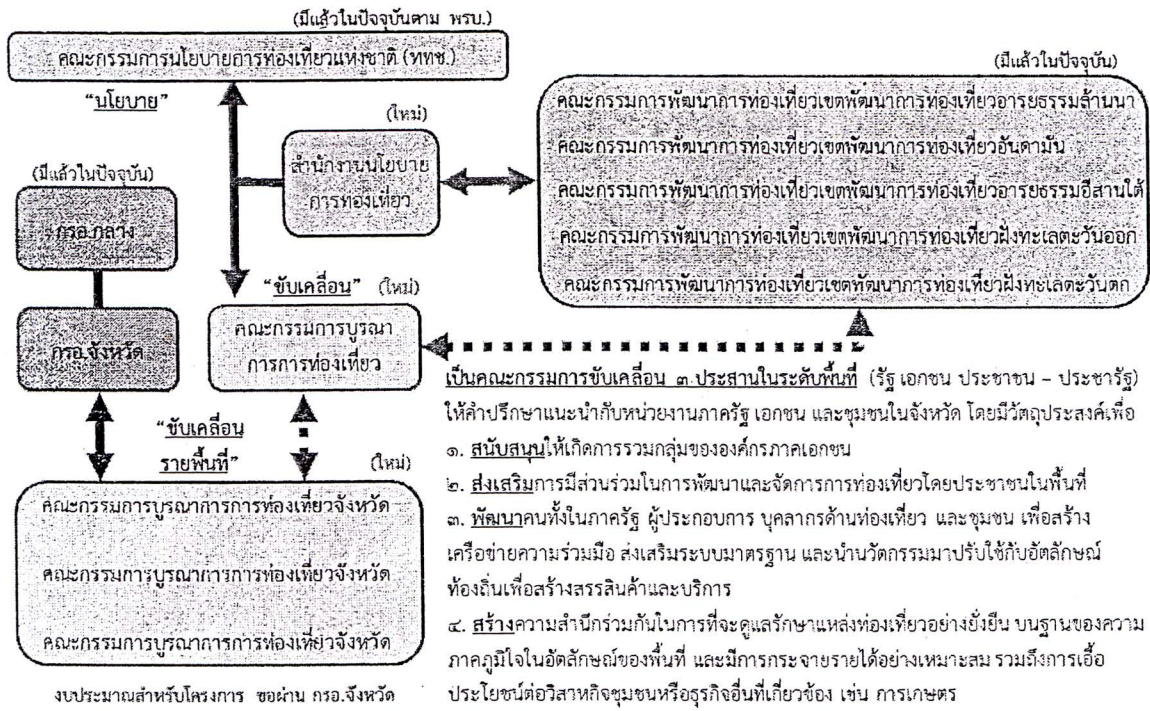
รูปแบบโครงสร้างใหม่ ทำให้เสียโอกาสในการแข่งขันในขณะคู่แข่งอีกหลายประเทศกำลังเข้ามาแย่งส่วนแบ่งตลาดของไทย

- แนวทางแก้ไข ที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลา ๖ เดือน

๑. ปรับให้หน่วยงานหลักด้านท่องเที่ยวทั้งหมดมาอยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งปัจจุบัน สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (สสปน.) องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) และสำนักงานพัฒนาพิงคนคร จะสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำให้ขาดการบูรณาการตามสายงานบังคับบัญชา แม้ว่าในปัจจุบันจะสามารถทำงานร่วมกันได้ดีก็สืบเนื่องจากการความสามารถในการประสานงานของรัฐบาล การปรับโครงสร้างให้ชัดเจนจะทำให้การทำงานในอนาคตสะดวกและคล่องตัวมากขึ้น

๒. จัดตั้งคณะกรรมการบูรณาการการท่องเที่ยว และคณะกรรมการบูรณาการการท่องเที่ยวจังหวัด ขึ้นในทุกจังหวัด โดยใช้อำนาจของ ท.ท.ช. ตามมาตรา ๑๒ ของ พ.ร.บ. นโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ โดยให้มีองค์ประกอบเทียบเคียงกับคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวตามมาตรา ๑๘ เพื่อให้มีกลไกในการบูรณาการการท่องเที่ยวในทุกจังหวัด รวมถึงจังหวัดที่ไม่ได้อยู่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว จะมีส่วนในการประสานการทำงานในรูปแบบประชารัฐ หรือ การทำงานร่วมระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน เพื่อขับเคลื่อนและให้คำแนะนำในการดำเนินการด้านท่องเที่ยวในพื้นที่กับทุกภาคส่วน ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด, ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง (เช่น สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด, การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น, กรมอุทยานแห่งชาติ), สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัด, หอการค้าจังหวัด, สถาบันการศึกษาท้องถิ่น, ผู้ทรงคุณวุฒิ, ประชาชนชาวบ้าน, ผู้แทนชุมชน โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

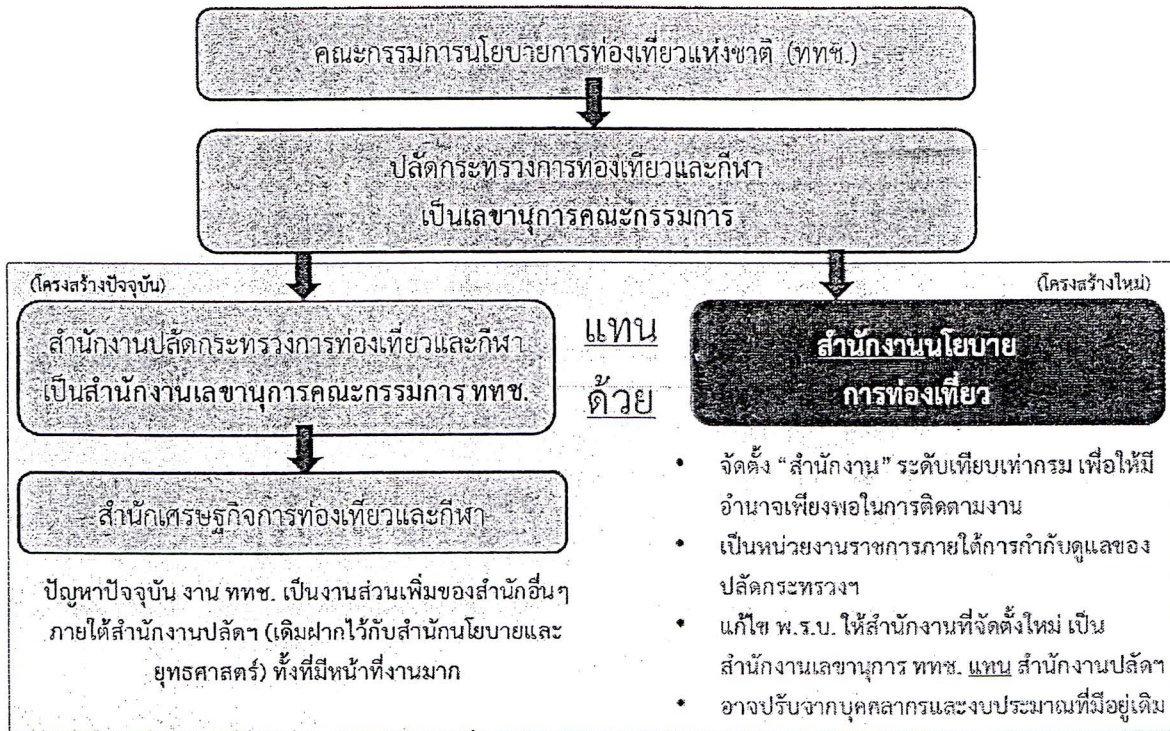
(โครงสร้างใหม่)

โครงสร้างคณะกรรมการบูรณาการการท่องเที่ยว
<ul style="list-style-type: none"> รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นประธาน ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงคมนาคม, ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ, ปลัดกระทรวงกีฬาไทย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เลขาธิการ ศสช., ผอ.สำนักงบประมาณ ผบ.ตร., ผู้บังคับการตำรวจท่องเที่ยว, อธิบดีกรมการท่องเที่ยว ผู้ว่า ททท., ผอ.สสท., ผอ.อทท., ผอ.สำนักงานพิกคนคร ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย นายกสมาคมโรงแรมไทย (THA) นายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว (ATTA) นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวภายในประเทศ (สทท.) นายกสมาคมมัคคเห็ดอกซ์ซีฟแห่งประเทศไทย ผอ.สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน (CBTA) ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ๕ ภูมิภาค ประธานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจพื้นที่ภาค ๕ ภาค (ประธานหอการค้าภาค ๕ ภาค) ผู้ทรงคุณวุฒิที่รัฐมนตรีฯ แต่งตั้ง ๕ คน ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ

(โครงสร้างใหม่)

โครงสร้างคณะกรรมการบูรณาการการท่องเที่ยวจังหวัด
<p>ประธานร่วมภาครัฐและภาคเอกชน</p> <ul style="list-style-type: none"> ผู้ว่าราชการจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัด ททอ ประธานหอการค้าจังหวัด <p>ประธานฯ แต่งตั้งกรรมการจากผู้แทนภาครัฐและประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาจาก</p> <ul style="list-style-type: none"> สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กรมอุทยานแห่งชาติ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการภาคเอกชน สถาบันการศึกษาท้องถิ่น ผู้แทนชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิ ตำรวจภูธรจังหวัด ทหาร ที่ดูแลแหล่งท่องเที่ยวทหาร <ul style="list-style-type: none"> ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

๓ จัดตั้งสำนักงานนโยบายการท่องเที่ยว ภายใต้การดูแลของปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อให้มีหน่วยงานหลักในการทำหน้าที่ตาม พ.ร.บ. ภายใต้สำนักงานปลัดฯ โดยให้มีงบประมาณและจำนวนบุคลากรที่เหมาะสมกับเนื้อหา ซึ่งจะส่งผลให้สามารถแก้ปัญหาได้ทั้งในเรื่องการประสานงาน การศึกษาวิจัย การสร้างองค์ความรู้ การทำแผนปฏิบัติการโดยบูรณาการทั้งแผนงานและงบประมาณ รวมถึงการติดตามผล

หน้าที่ของสำนักงานนโยบายการท่องเที่ยว

(หน้าที่ปัจจุบันตาม ตามมาตรา ๑๔ ของ พ.ร.บ. นโยบายการท่องเที่ยวฯ)

- รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูลและกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการดังต่อไปนี้
- จัดทำและพัฒนานโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ รวมทั้งศึกษาปัญหาและประเมินผลกระทบที่จะเกิดเสนอต่อคณะกรรมการ
- เป็นศูนย์กลางประสานงานและสนับสนุนการปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติในทุกภาคส่วน
- วิเคราะห์และเสนอแนะมาตรการเพื่อการผลักดันและสนับสนุนการนำนโยบายและแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนการพิจารณาเสนอแนะแนวทางและวิธีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการดำเนินงานตามนโยบายและแผนฯ ต่อคณะกรรมการ
- ศึกษา วิเคราะห์ และพิจารณาถ่วงดุลการปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวเสนอต่อคณะกรรมการ
- สืบค้น เก็บรวบรวมข้อมูล ติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยว วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการท่องเที่ยว แนวโน้มการท่องเที่ยว รวมทั้งจัดทำและเผยแพร่สถิติการท่องเที่ยวของประเทศ

- จัดหรือสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและพัฒนาการด้านการท่องเที่ยว
- รายงานผลการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบาย แผน และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
- จัดทำรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและผลการดำเนินงานของคณะกรรมการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- เสนอแนะแนวทางการจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวในทุกภาคส่วนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- จัดทำและพัฒนากลไกและระบบการประสานงานด้านการท่องเที่ยว เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของประเทศตลอดจนร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวในการปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ.และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- พัฒนาให้ความรู้และทักษะด้านการท่องเที่ยวแก่บุคคลภายนอกในหน่วยงานของรัฐและผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป

๓.๑ ระยะที่ ๑ (ภายใน ๖ เดือน)

- ให้ อพท. สสปน. และ พิงคณคร มาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการท่องเที่ยวฯ เพื่อให้มีกลไกในการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานหลักด้านการท่องเที่ยว
- ตั้งคณะกรรมการบูรณาการการท่องเที่ยวและคณะกรรมการบูรณาการการท่องเที่ยวจังหวัด
- ตั้งสำนักงานนโยบายการท่องเที่ยว เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ททช.) แทนสำนักงานปลัดฯ เพื่อให้มีหน่วยงานหลักในการทำหน้าที่ตาม พ.ร.บ. โดยให้มีงบประมาณและจำนวนบุคลากรที่เหมาะสม

๓.๒ ระยะที่ ๒ (ภายใน ๑ ปี)

- ทบทวนหน้าที่งานของหน่วยงานหลักและบูรณาการงานให้เหมาะสม โดยให้พิจารณาจากองค์ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ
  - ระยะสั้นจะแบ่งงานและดำเนินการร่วมกันทันที
  - ระยะกลางจะแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับหน้าที่งานที่ได้จัดสรร โดยจะยังคงสถานะเดิมของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง
- บูรณาการงานด้านการศึกษาและวิจัยของหน่วยงานภาครัฐด้านท่องเที่ยว โดยอาศัยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ซึ่งมีประสบการณ์ เป็นหน่วยงานสนับสนุนการกำกับและตรวจรับงานวิจัย และเป็นผู้รวบรวมข้อมูลงานวิจัยด้านท่องเที่ยว เพื่อให้ทุกหน่วยงานสามารถนำไปใช้
- ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ มีหน้าที่กลั่นกรองแผนงานและงบประมาณด้านการท่องเที่ยว ก่อนผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ททช.)
- เสริมบทบาทของกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย ให้มีรายได้ที่มั่นคงและเพียงพอต่อการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ โดยพิจารณาวิธีการจัดสรรให้มีแหล่งรายได้เพิ่มเติม

- ปรับโครงสร้างคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ททช.) ในส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิให้ครอบคลุมทั้งภาคเอกชน ชุมชน และสถาบันการศึกษา
- ใช้โครงสร้างใหม่ในการขับเคลื่อนประเด็นที่สมควรเร่งดำเนินการปฏิรูปอื่น ๆ ในรูปแบบโครงการนำร่อง (Pilot Project)
  - การบริหารจัดการความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว (Capacity Management) รวมถึงการบริหารการจัดเก็บรายได้ และการกระจายงบประมาณ ให้เหมาะสมสอดคล้อง
  - การปฏิรูปมาตรฐานการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของไทยให้อยู่ในระดับสากล
  - การส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวของคนในท้องถิ่น (Inclusive Tourism)

๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ

เนื่องจากการปฏิรูปโครงสร้างส่วนใหญ่จะเป็นการปรับปรุงการทำงานและกฎหมาย ซึ่งสามารถทำงานได้ภายใต้งบประมาณเดิมของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยปรับปรุงจากบุคลากรและงบประมาณที่มีอยู่เดิม แต่อาจมีส่วนที่ต้องใช้งบประมาณจากส่วนกลางเพิ่มขึ้นบ้างตามความเหมาะสมเฉพาะในส่วนการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- ระยะเวลาที่ ๑ (ภายใน ๖ เดือน) สปท. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานงบประมาณ สกท.
- ระยะเวลาที่ ๒ (ภายใน ๑ ปี) สปท. สนช. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

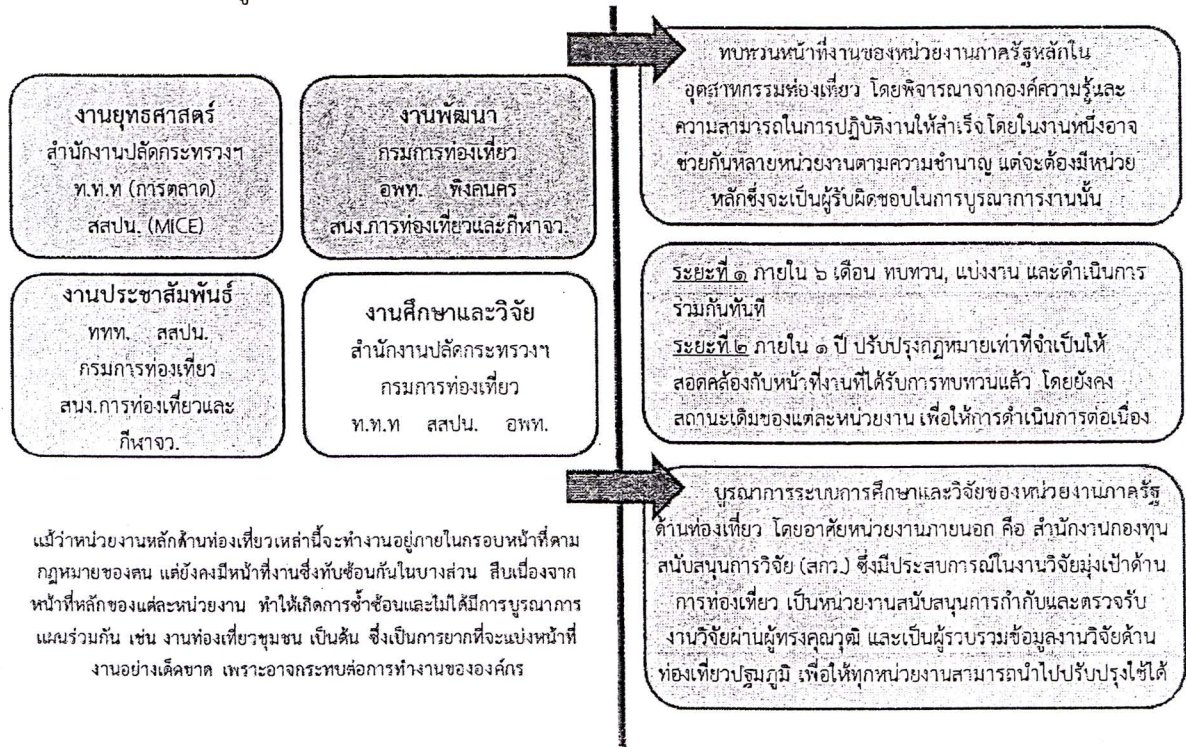
๖. ข้อเสนอแนะ

นอกเหนือจากประเด็นปฏิรูปที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลา ๖ เดือนดังกล่าวข้างต้นแล้ว เพื่อให้การปฏิรูปโครงสร้างองค์กรด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีความครบถ้วนสมบูรณ์ เสนอให้ดำเนินการปฏิรูปเพิ่มเติมภายหลัง ดังนี้

ทบทวนโครงสร้างและหน้าที่งานของหน่วยงานภาครัฐให้เหมาะสม

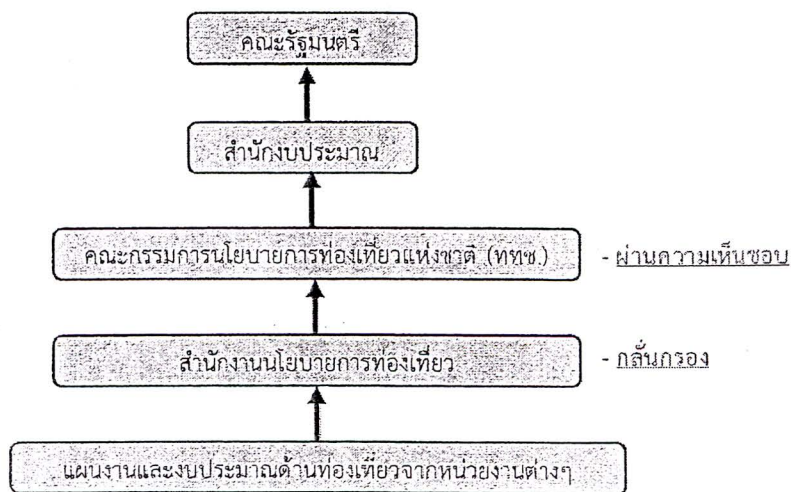
๑. แบ่งหน้าที่งานของหน่วยงานภาครัฐหลักในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้ชัดเจน ทั้งในส่วนของ สำนักงานปลัดกระทรวงฯ กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ท.ท.ท.) สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (สสปน.) องค์กรการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) และสำนักงานพัฒนาพิงคนคร โดยให้พิจารณาจากองค์ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ โดยในงานหนึ่งอาจช่วยกันหลายหน่วยงานตามความชำนาญแต่ต้องมีหน่วยหลักซึ่งจะเป็นหน่วยที่รับผิดชอบในการบูรณาการงานนั้น และการทำงานไม่ซ้ำซ้อน การแบ่งหน้าที่งานจะให้เป็น ๒ ระยะ คือ ในระยะสั้นจะแบ่งงานและดำเนินการร่วมกันทันที และในระยะกลางจะแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับหน้าที่งานที่ได้จัดสรร โดยจะยังคงสถานะเดิมของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง
๒. จัดระบบการศึกษาและวิจัยด้านท่องเที่ยวของหน่วยงานที่หลักที่เกี่ยวข้อง ให้เหลือเพียงการดำเนินการทางสถิติ หรือสำรวจความต้องการ ความพึงพอใจ เท่าที่จำเป็น ส่วนงานในด้านการวิจัยเพื่อตอบสนองการพัฒนา หรือยุทธศาสตร์ ควรให้เป็นหน้าที่ของหน่วยดำเนินการกลาง คือ วช. และ สกท. ซึ่งได้เริ่มแผนงานการวิจัยมุ่งเป้าด้านท่องเที่ยวมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามหลักวิชาการ

และโปร่งใส โดยอาจให้หน่วยงานเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณ และให้ สกว. เป็นผู้ดำเนินการให้ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการบูรณาการด้านหัวข้องานวิจัยและงบประมาณที่ใช้

เสริมกลไกตามพรบ.นโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. ขอความร่วมมือจากสำนักงบประมาณ กระทรวงการคลัง ให้การพิจารณางบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจากทุกหน่วยงาน ทุกกระทรวง ต้องมีการนำเข้ามาบูรณาการแผนงานและงบประมาณผ่าน ท.ท.ช.ก่อน ซึ่งปัจจุบันได้มีการเริ่มดำเนินการในลักษณะนี้กับงบประมาณปี ๒๕๕๙ ในบางส่วนและคาดว่าจะดำเนินการให้มากขึ้นในงบประมาณปี ๒๕๖๐ สปท.ควรร่วมผลักดันให้เกิดกระบวนการเช่นว่านี้ และมีการปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้กระบวนการนี้เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องทำในอนาคต

ปัจจุบันมีการดำเนินการบ้างแล้วในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ แต่ควรให้มีกลไกทางกฎหมายที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานต่อไป

๔. ยกระดับกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย ให้มีรายได้ที่มั่นคงและเพียงพอต่อการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ คือ เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการพัฒนาการท่องเที่ยว การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยว การพัฒนาทักษะด้านการบริหาร การตลาด หรือการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวในชุมชน รวมถึงการดูแลรักษาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว และการส่งเสริมสินค้าทางการท่องเที่ยวใหม่ ๆ ในท้องถิ่น
- จัดสรรให้มีแหล่งรายได้ที่ผูกพันกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น
  - ปรับปรุงระเบียบข้อบังคับให้สามารถใช้เงินกองทุนได้สะดวกและตรงตามวัตถุประสงค์รวมทั้งมีการตรวจสอบ ประเมินผล และจัดลำดับความสำคัญในการใช้เงินด้วย

วัตถุประสงค์ของกองทุน

(ตาม พ.ร.บ .นโยบายการท่องเที่ยวฯ)

- **พัฒนา**
  - เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการพัฒนาการท่องเที่ยว
  - การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
  - การพัฒนาทักษะด้านการบริหาร การตลาด
- **รักษา**
  - การอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวในชุมชน
  - การดูแลรักษาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว
- **ส่งเสริม**
  - การส่งเสริมสินค้าทางการท่องเที่ยวใหม่ๆ ในท้องถิ่น

ประเด็นที่จะดำเนินการปฏิรูป

- เงินเข้า

ให้มีแหล่งที่มาของเงินทุนที่ **ชัดเจน** เพียงพอต่อการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ และยึดโยงกับจำนวนหรือรายได้จากนักท่องเที่ยว

- เงินออก

ปรับปรุงระเบียบข้อบังคับให้สามารถใช้เงินกองทุนได้สะดวกและตรงตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งมีการตรวจสอบ ประเมินผล และจัดลำดับความสำคัญในการใช้เงินกองทุน

- มีการบริหารโปร่งใส

เพิ่มสัดส่วนผู้แทนภาคเอกชนในคณะกรรมการบริหารกองทุน

๑. ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
๒. ประธานสมาคมธนาคารไทย

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้ง รัฐ เอกชน และ ประชาชน (ประชารัฐ)

๕. ปรับโครงสร้างของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ ในสัดส่วนของผู้แทนภาคเอกชนให้เหมาะสม ครอบคลุมทั้งในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างรอบด้าน และสามารถกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวไปสู่ อุตสาหกรรมอื่นได้ โดยเฉพาะกับวิสาหกิจชุมชน

(โครงสร้างปัจจุบันตาม พร.บ.)

โครงสร้างคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ
 นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน
 ๕ รัฐมนตรีว่าการ
 ๘ ปลัดกระทรวง
 เลขาธิการ ศ.ส.ท.
 หอการค้าไทย
 ทบ.ตร.
 อธิบดีกรมการท่องเที่ยว
 ผู้ก. ททท.

มีผู้แทนภาคเอกชน
 เพียง ๓ ถึง ๕ คน
 จากกรรมการ ๓๑ คน

นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาล
 นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบล
 ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
 ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายถาวร ๕ คน
 (จากรายชื่อที่สห.เสนอน้อย ๒ แต่ไม่เกิน ๔ คน)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ๕ คน
 (ตาม พ.ร.บ.นโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ วรรคสาม)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ ด้านการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การตลาด การโรงแรม การบริหารธุรกิจ ศิลปวัฒนธรรม หรือการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดยต้องตั้งจากรายชื่อของผู้ซึ่งสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเสนอ ไม่น้อยกว่าสองคน แต่ไม่เกินสี่คน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ๕ คน
 แต่งตั้งจากที่สห.เสนอน้อย ๒ คน

*** มีผู้แทนเอกชนอย่างน้อย ๒ คน ***

ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย (แก้ไขในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง)
 นายสมาคมโรงแรมไทย
 นายสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว
 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ๖ คน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ ด้านการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การตลาด การโรงแรม การบริหารธุรกิจ ศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยวชุมชน หรือการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทนสถาบันการศึกษาที่มีหลักสูตรด้านการท่องเที่ยว

โดยต้องตั้งจากรายชื่อของผู้ซึ่งสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเสนอ ไม่น้อยกว่าสองคนแต่ไม่เกินสี่คน

ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
 นายสมาคมโรงแรมไทย
 นายสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว
 แต่งตั้งจากที่สห.เสนอน้อย ๒ คน

มีผู้แทนเอกชน
 *** อย่างน้อย ๕ คน ***

ขับเคลื่อนประเด็นที่สมควรเร่งดำเนินการปฏิรูปในรูปแบบโครงการนำร่อง

๖. หลังจากปฏิรูปโครงสร้างองค์กรแล้ว ให้ใช้โครงสร้างใหม่ในการขับเคลื่อนประเด็นที่สมควรเร่งดำเนินการปฏิรูปอื่น ๆ ในรูปแบบโครงการนำร่อง (Pilot Project)

- การปรับปรุงกฎหมายและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว รวมถึงการบังคับใช้กฎหมาย
  - การบังคับใช้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ สำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- การบริหารจัดการความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว (Capacity Management) รวมถึงการบริหารการจัดเก็บรายได้ และการกระจายงบประมาณ ให้เหมาะสมสอดคล้อง
  - กำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว (Carrying Capacity)
  - สร้างความโปร่งใสในจัดเก็บรายได้จากการท่องเที่ยวสู่รัฐ โดยให้องค์กรภายนอกเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงานจัดเก็บรายได้ (Outsource) รวมทั้งนำระบบเทคโนโลยีเข้ามาใช้
  - ปรับปรุงกระจายงบประมาณสู่ท้องถิ่นให้ถูกต้องและเหมาะสมต่อการรองรับนักท่องเที่ยว
- การปฏิรูประบบมาตรฐานการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของไทยให้อยู่ในระดับสากล (World Class)
  - การคมนาคม (ทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ สะดวกทุกด้าน)
  - มัคคุเทศก์ (มีความสามารถด้านภาษา รู้ประวัติศาสตร์ที่แม่นยำ จำนวนเพียงพอ การแต่งกายสอดคล้องกับอัตลักษณ์ท้องถิ่น)
  - ความสะอาด (สถานที่ ห้องน้ำ อาหาร ที่ทิ้งขยะ)
  - ความสามารถรองรับนักท่องเที่ยว
  - สภาพแวดล้อม (จุดบริการ ข้อมูล ป้าย ออกแบบมีเอกลักษณ์ท้องถิ่น)
  - ความปลอดภัย (เจ้าหน้าที่ อุปกรณ์)
  - การสื่อสาร
  - การจำหน่ายสินค้าที่ระลึก (มีคุณภาพ สะอาด สอดรับอัตลักษณ์ ราคาเหมาะสม)
  - การบริหารจัดการ
  - สิ่งแวดล้อม (มลพิษทางอากาศ เสียง น้ำ ทรัพยากรอุดมสมบูรณ์)
  - ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
  - ความรับผิดชอบต่อประชาชนรอบแหล่งท่องเที่ยว
- การส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวของคนในท้องถิ่น (Inclusive Tourism)
  - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ รวมถึงพัฒนาคนทั้งในภาครัฐ ผู้ประกอบการ แรงงาน และชุมชน เพื่อที่จะสร้างเครือข่ายความร่วมมือพัฒนามาตรฐาน และการใช้ Innovation & Technology มาปรับใช้กับอัตลักษณ์เพื่อสร้างสรรค์สินค้าและบริการใหม่ ๆ
  - ให้ความสำคัญกับการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับประวัติ เรื่องราว วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
  - รมณศรีให้ทุกภาคส่วน รวมทั้งนักท่องเที่ยว มีจิตสำนึกรับผิดชอบในการช่วยกันดูแลรักษาความสะอาดและความปลอดภัย โดยการรณรงค์ให้ช่วยกันดูแลในทุกลำดับขั้น ตั้งแต่บริษัทนำเที่ยว มัคคุเทศก์ มาจนถึงตัวนักท่องเที่ยว
- ทั้งนี้ ให้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการดำเนินงาน ทั้งการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ และการให้บริการกับนักท่องเที่ยว

ภาคผนวก ก

แผนการปฏิรูปของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ
เรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยว

แผนการปฏิรูปของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ
เรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยว

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาการปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
การปฏิรูปโครงสร้างองค์กรด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	เนื่องจากโครงสร้างการพัฒนาการท่องเที่ยวตาม พ.ร.บ.นโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๑ ค่อนข้างรัดกุมและตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ดีอยู่แล้ว แต่ในอดีตไม่ได้ถูกนำขึ้นมาใช้ รวมถึงยังมีข้อขัดข้องบางประการแนวทางการปฏิรูปจึงมุ่งที่จะผลักดันให้กลไกตาม พ.ร.บ.ฉบับนี้สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่มากกว่าที่จะปรับเปลี่ยนโครงสร้างของภาคท่องเที่ยวทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน ไปทั้งหมด	๑. ปรับโครงสร้างให้ อพท. สสปน. และ พึงคนครมาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงฯ เพื่อให้มีกลไกในการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานหลักด้านการท่องเที่ยว	<u>ระยะที่ ๑</u> (ภายใน ๖ เดือน) - ให้ อพท. สสปน. และ พึงคนคร มาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงฯ - ตั้งคณะกรรมการบูรณาการการท่องเที่ยวและคณะกรรมการบูรณาการการท่องเที่ยวจังหวัด - จัดตั้งสำนักงานนโยบายการท่องเที่ยว	งบจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	<u>ระยะที่ ๑</u> (ภายใน ๖ เดือน) สปท. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงบประมาณ สกท. <u>ระยะที่ ๒</u> (ภายใน ๑ ปี) สปท. สนช. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
		๒. ตั้งคณะกรรมการบูรณาการการท่องเที่ยวและคณะกรรมการบูรณาการการท่องเที่ยวจังหวัด เพื่อให้มีกลไกในการบูรณาการการท่องเที่ยว โดยเป็นการทำงานร่วมระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน			
		๓. ตั้งสำนักงานนโยบายการท่องเที่ยวเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ททช.) แทนสำนักงานปลัดฯ เพื่อให้มีหน่วยงานหลักในการทำหน้าที่ตาม พ.ร.บ. โดยให้มีงบประมาณและจำนวนบุคลากรที่เหมาะสม			
		๔. ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยว มีหน้าที่กลั่นกรองแผนงานและงบประมาณด้านการท่องเที่ยว ก่อนผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ททช.)	<u>ระยะที่ ๒</u> (ภายใน ๑ ปี) - ทบทวนหน้าที่งานของหน่วยงานหลักและบูรณาการงานให้เหมาะสม		

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาการปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		<p>๕. เสริมบทบาทของกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวยไทย ให้มีรายได้ที่มั่นคงและเพียงพอต่อการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ โดยพิจารณาวิธีการจัดสรรให้มีแหล่งรายได้เพิ่มเติม</p> <p>๖. ทบทวนหน้าที่งานของหน่วยงานหลักและบูรณาการงานให้เหมาะสม โดยให้พิจารณาจากองค์ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระยะสั้นจะแบ่งงานและดำเนินการร่วมกันทันที - ระยะกลางจะแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับหน้าที่งานที่ได้จัดสรร โดยจะยังคงสถานะเดิมของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง <p>๗. บูรณาการงานด้านการศึกษาและวิจัยของหน่วยงานภาครัฐด้านท่องเที่ยว โดยอาศัยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ซึ่งมีประสบการณ์ เป็นหน่วยงานสนับสนุนการกำกับและตรวจรับงานวิจัย และเป็นผู้รวบรวมข้อมูลงานวิจัยด้านท่องเที่ยว เพื่อให้ทุกหน่วยงานสามารถนำไปใช้</p> <p>๘. ปรับโครงสร้างคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ททช.) ในส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิให้ครอบคลุมทั้งภาคเอกชน ชุมชน และสถาบันการศึกษา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บูรณาการงานด้านการศึกษาและวิจัยของหน่วยงานภาครัฐด้านท่องเที่ยว - ให้สำนักงานนโยบายการท่องเที่ยว มีหน้าที่กลั่นกรองแผนงานและงบประมาณด้านการท่องเที่ยว - เสริมบทบาทของกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย - ปรับโครงสร้างคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ททช.) - ใช้โครงสร้างใหม่ในการขับเคลื่อนประเด็นที่สมควรเร่งดำเนินการปฏิรูปอื่นๆ ในรูปแบบโครงการนำร่อง (Pilot Project) 		

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาการปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		<p>๙. ใช้โครงสร้างใหม่ในการขับเคลื่อนประเด็นที่สมควรเร่งดำเนินการปฏิรูปอื่น ๆ ในรูปแบบโครงการนำร่อง (Pilot Project)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบริหารจัดการความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว (Capacity Management) รวมถึงการบริหารการจัดเก็บรายได้ และการกระจายงบประมาณ ให้เหมาะสมสอดคล้อง - การปฏิรูปมาตรฐานการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของไทยให้อยู่ในระดับสากล - การส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวของคนในท้องถิ่น (Inclusive Tourism) 			

ภาคผนวก ข

สรุปความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ต่อรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ
เรื่อง การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว
ในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๗/๒๕๕๙
วันจันทร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

สรุปความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ต่อรายงานของคณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ
เรื่อง การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว
ในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๗/๒๕๕๙
วันจันทร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๙ เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ได้มีการพิจารณารายงานของคณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ที่คณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจเสนอ ซึ่งมีความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ สรุปสาระสำคัญในแต่ละประเด็นดังนี้

๑. การปฏิรูปด้านโครงสร้างและการบริหารงานขององค์กรด้านการท่องเที่ยว

๑.๑ เสนอให้มีการแยกส่วนของการท่องเที่ยวออกก็หาโดยให้แยกเป็นคนละกระทรวงหรือแยกการท่องเที่ยวให้อยู่ในรูปแบบของสำนักงานต่างหากก็ได้

๑.๒ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ควรมีการปรับปรุงการทำงาน เนื่องจากที่ผ่านมามีปัญหาในส่วนภูมิภาค เช่น หัวหน้าสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ต้องมาเป็นครูพลศึกษาซึ่งอาจจะกระทบต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดนั้น ๆ นอกจากนี้ประเด็นเรื่องการทุจริตใช้จ่ายงบประมาณที่เกี่ยวกับการกีฬา เช่น การสร้างสนามฟุตบอล ดังนั้นกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจึงควรมีการตรวจสอบเรื่องการใช้จ่ายงบประมาณด้วย

๑.๓ ควรรวมหลายส่วนที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่กระจายไปตามกระทรวงต่าง ๆ มาไว้ในที่เดียวกัน โดยอาจนำหน่วยงานเหล่านั้นมาไว้รวมกันเป็นกระทรวงการท่องเที่ยวแห่งเดียว

๑.๔ เรื่องการท่องเที่ยวที่อยู่ในส่วนภารกิจที่หน่วยงานราชการรับผิดชอบ เสนอให้มีการโอนภารกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวให้กับภาคเอกชนมากที่สุด เนื่องจากภาคเอกชนมีหน่วยงานที่ดำเนินการอยู่แล้ว เช่น มีสมาคมการบินพาณิชย์ สมาคมโรงแรม สมาคมการท่องเที่ยว เป็นต้น อีกทั้ง เอกชนผู้ประกอบการท่องเที่ยวมีศักยภาพเพียงพอ ที่จะดูแลด้านการท่องเที่ยวด้วยตัวเองได้ และทำให้เกิดความคล่องตัวมากกว่าภาครัฐ

๑.๕ เสนอให้นำเรื่องการท่องเที่ยวโอนไปให้หน่วยงานในระดับท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการโดยหน่วยงานส่วนกลางจะเป็นเพียงผู้กำหนดในระดับนโยบายเท่านั้น

๑.๖ การตั้งคณะกรรมการบูรณาการการท่องเที่ยว ในส่วนโครงสร้างของคณะกรรมการนั้น ตามรายงานที่คณะกรรมการเสนอให้มี ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ, ผู้บังคับการตำรวจท่องเที่ยว เสนอขอแก้ไขเป็น “ผู้บังคับการตำรวจท่องเที่ยว” และในส่วนโครงสร้างคณะกรรมการบูรณาการท่องเที่ยวระดับจังหวัด เสนอให้เพิ่มเติมคณะกรรมการในส่วนของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดด้วย

๑.๗ สำนักงานพัฒนาพิงคนคร เดิมจะสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีนั้น หากมีการปรับโครงสร้างให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬานั้น อาจจะมีความทับซ้อนกับภารกิจเดิมที่กระทรวงได้ดำเนินการอยู่ก่อนแล้ว กล่าวคือ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีคณะกรรมการพัฒนาการ

ท่องเที่ยวเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาอยู่ เมื่อมีการบูรณาการเข้ามาระบบการทำงานจะเป็น Area Approach จึงควรพิจารณาในประเด็นนี้ด้วย ส่วนกฎหมายที่สนับสนุนรองรับการทำงานของสำนักงานพัฒนาพิงคนครให้อำนาจไว้กว้าง การที่จะให้บูรณาการและให้เป็นเอกภาพต้องมีความชัดเจนว่าหน่วยงานใดจะเป็นหน่วยงานเป็นหลักในการดำเนินภารกิจต่าง ๆ หน่วยงานใดจะเป็นหน่วยงานลำดับรอง

๑.๘ ควรมีการทบทวนการทำงานขององค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) ให้มีการประเมินผล วางระบบให้ชัดเจน มีการทำงานร่วมกันระหว่าง function หน่วยงานกลางซึ่งดูแลในการกำหนดนโยบายที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์หลัก ดูแลในเรื่องมาตรฐาน และเชื่อมโยงในจังหวัดและท้องถิ่น โดยเฉพาะบทบาทของท้องถิ่นจะมีความสำคัญกับความยั่งยืนและเป็นฐานในการกระจายรายได้ และควรมีการบูรณาการให้มีความเชื่อมโยงหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการพัฒนาการท่องเที่ยวสามารถแก้ไขปัญหาการทับซ้อนของภารกิจระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ด้านการท่องเที่ยวที่เป็นภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานหลายหน่วย ทั้งที่อยู่และไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เช่นองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) รวมทั้งต้องมีการบูรณาการทั้งเรื่องแผนและงบประมาณ และทำงานร่วมกันภายใต้เรื่องของการท่องเที่ยวซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์

๒. การปฏิรูปด้านการบริการ

๒.๑ ด้านการบริการการท่องเที่ยวควรมีมาตรฐานด้านความปลอดภัย สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยว ความปลอดภัยจากอาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิตและทรัพย์สิน การฉ้อโกงนักท่องเที่ยว ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุบนท้องถนน ควรมีระบบป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ

๒.๒ ควรมีการปรับภูมิทัศน์เส้นทางจากสนามบินสุวรรณภูมิถึงในตัวเมืองกรุงเทพฯ ให้มีความสวยงาม สร้างความประทับใจ นอกจากนี้เรื่องบริการขนส่งนักท่องเที่ยวจากสนามบินสุวรรณภูมิไปยังกรุงเทพฯ และจากกรุงเทพฯ จะเดินทางไปยังภูมิภาคซึ่งเน้นแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ควรมีการจัดการระบบคมนาคมขนส่ง รองรับนักท่องเที่ยว

๒.๓ การท่องเที่ยวโดยผ่านบริษัททัวร์นั้น ควรมีการบูรณาการโดยมีการตรวจสอบว่า มีบริษัททัวร์ผิดกฎหมายหรือไม่ โดยเฉพาะการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวของชาวต่างชาติที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจการท่องเที่ยวของคนไทยท้องถิ่นนั้น ๆ โดยมีมาตรการป้องกันปัญหาและ คณะกรรมการระดับจังหวัดหรือระดับประเทศที่จะจัดตั้งขึ้นนั้นต้องพิจารณาหามาตรการในการรักษาผลประโยชน์ด้วย

๒.๔ เรื่องระบบการตรวจสอบการเข้า-ออกประเทศ ของนักท่องเที่ยวมีความมั่นคงปลอดภัยมากน้อยเพียงใด ควรจัดงบประมาณให้ตำรวจการท่องเที่ยว โดยเฉพาะตำรวจตรวจคนเข้าเมืองมีระบบไอทีในการตรวจคนเข้า - ออกประเทศ โดยเฉพาะในบริษัททัวร์ที่นักท่องเที่ยวหลังจากเดินทางเข้ามาประเทศไทยแล้ว แต่จำนวนคนที่จะออกจากประเทศมีไม่ครบจำนวนตรงกับที่เข้ามา ควรมีการดำเนินการกับบริษัททัวร์และมีการขึ้นบัญชีไว้

๓. การรณรงค์ส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว

๓.๑ ควรมีการรณรงค์ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากมาย แต่ขาดการบูรณาการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ ขาดการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่น่าสนใจในเชิงวัฒนธรรม เช่น พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กระทรวงการท่องเที่ยว

และกีฬาควรรบูรณาการกับกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรณรงค์ให้ชาวต่างชาติเข้ามาเรียนรู้วัฒนธรรมไทย

๓.๒ ควรมีการรณรงค์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ปัจจุบันสิ่งปลูกสร้างเพื่อธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม รีสอร์ท ได้มีการบุกรุกพื้นที่ป่าจำนวนมาก หากพื้นที่ใดที่ได้รับความเสียหายและไม่สามารถนำป่ามาฟื้นฟูได้ในระยะเวลาอันสั้น ก็ให้สิ่งปลูกสร้างดังกล่าวนั้นคงอยู่ไว้ และนำกฎหมายในเรื่องหลักกรรมสิทธิ์มาใช้บังคับ โดยให้ถือว่าเมื่อบุคคลใดสร้างสิ่งปลูกสร้างในที่ดินของรัฐ ถือว่ารัฐเป็นเจ้าของสิ่งปลูกสร้างนั้น โดยไม่ต้องมีการทบทวนทำลาย โดยให้รัฐเข้ามาบริหารจัดการในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์ หากว่ามีบุคคลใดสนใจในการเข้ามาอยู่อาศัย โดยมาทำข้อตกลงกับรัฐในการที่จะจ่ายค่าบำรุงรักษา รวมทั้งฟื้นฟูสภาพธรรมชาติขึ้นมา หากว่าบุคคลนั้นทำผิดเงื่อนไขสัญญา รัฐก็สามารถยกเลิกสัญญาได้

๓.๓ ควรมีการรณรงค์การท่องเที่ยวเชิงสันทนาการ เช่น การเล่น กอล์ฟ โดยประเทศไทยมีสนามในการรองรับมากมาย

๓.๔ ควรมีการรณรงค์การท่องเที่ยวเชิงเรีงรมย์ให้ถูกต้องเหมาะสม โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการบริการทางเพศ ทั้งนี้เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามา จำนวนร้อยละ ๘๐ จะซื้อบริการทางเพศ ดังนั้นจึงต้องมีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการสร้างความเข้าใจให้ถูกต้อง

รายชื่อสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่อภิปราย

๑. นายกษิต ภิรมย์
๒. นายสมพงษ์ สระกวี
๓. นายเสรี สุวรรณภานนท์
๔. พลตำรวจโท สุวิระ ทรงเมตตา
๕. พลตำรวจโท อำนวย นิมมะโน
๖. พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช
๗. พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม
๘. นายวิทยา แก้วภราดัย
๙. นายสุรินทร์ จิรวินิชย์
๑๐. นายธานินทร์ ณะเอม

ภาคผนวก ค

รายนามคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

รายนามคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

๑. นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายทวีศักดิ์ กอนันต์กุล	รองประธานกรรมการ คนที่สาม
๕. พลเอก วิชิต ยาทิพย์	ที่ปรึกษากรรมการ
๖. นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	ที่ปรึกษากรรมการ
๗. นายมนู เลียวไพโรจน์	ที่ปรึกษากรรมการ
๘. นายสันตศักดิ์ จรุงงามพิเชษฐ์	ที่ปรึกษากรรมการ
๙. นายสมชัย ฤชุพันธุ์	โฆษกกรรมการ
๑๐. นายกฤษฎา จินะวิจารณ์	ผู้ช่วยโฆษกกรรมการ
๑๑. นายกลิ่นท์ สารสิน	กรรมการ
๑๒. นายเฉลิมศักดิ์ อปสุวรรณ	กรรมการ
๑๓. นายชูชาติ อินสว่าง	กรรมการ
๑๔. นายชูศักดิ์ เกวี	กรรมการ
๑๕. นายดุสิต สีสลาภัทรพันธุ์	กรรมการ
๑๖. พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	กรรมการ
๑๗. นายธเนศพล ธนบุญวัฒน์	กรรมการ
๑๘. นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ	กรรมการ
๑๙. นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์	กรรมการ
๒๐. นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์	กรรมการ
๒๑. นางอรมน ททรัพย์ทวีธรรม	กรรมการ
๒๒. นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล	เลขานุการกรรมการ
๒๓. นางปัทมา เขียววิศิษฐ์สกุล	ผู้ช่วยเลขานุการกรรมการ

ภาคผนวก ข

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ต่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๗๗๒๖
ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เรื่อง มาตรการทบทวนบทบาทภารกิจ
ของส่วนราชการ ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์
และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๖/กฟ๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓

เรื่อง มาตรการทบทวนบทบาทภารกิจของส่วนราชการ ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖

เรียน เลขาธิการ ก.พ.ร.

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๐/๐๐๐๒๘
ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๓

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๑๒/๑๘๗๗
ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓
  ๒. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ที่ นร ๑๑๑๖/๑๗๓๖ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓
  ๓. สำเนาหนังสือคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๐๐๘.๔/๔๕ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓
  ๔. สำเนาหนังสือคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๐๐๘.๕/๕๙
ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓
  ๕. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๐๐๘.๓.๑/๕๐
ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓

ตามที่ได้เสนอเรื่อง มาตรการทบทวนบทบาทภารกิจของส่วนราชการ ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ และคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ ได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้ ส่วนความเห็นของสำนักงาน ก.พ. ได้ส่งมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องนี้ไปแล้ว

/คณะรัฐมนตรี ...

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ลงมติเห็นชอบตามที่
สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ ยกเว้นในส่วนของการถ่ายโอนงานของกระทรวงพลังงาน (กรมธุรกิจพลังงาน)
จำนวน ๒ งาน ได้แก่ งานตรวจวิเคราะห์น้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น และงานตรวจสอบคุณภาพ
น้ำมันเชื้อเพลิงของผู้ค้าน้ำมัน (ซึ่งรวมอยู่ในแผนการดำเนินงานระยะแรก จำนวน ๓๗ งาน)
ให้สำนักงาน ก.พ.ร. รับผิดชอบพิจารณาทบทวนร่วมกับกระทรวงพลังงาน แล้วนำเสนอ ก.พ.ร. ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี
ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้าย
ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชัย วิตวัสการเวช)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

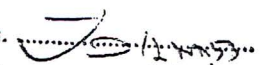
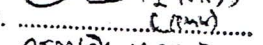
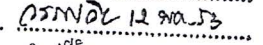
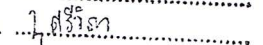
สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๑๔๙

www.cabinet.thaigov.go.th

(nk53_05_12 : ศรีวิภา)

ผอ.สวค.
ผชช.
ผอ.กลุ่ม.
นวล.
ผู้พิมพ์ ๑๒ พ.ค. ๕๓

รายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งเรื่อง มาตรการทบทวนบทบาทภารกิจของส่วนราชการ ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้ทราบ ดังนี้

-
๑. รองนายกรัฐมนตรี (นายไทรรงค์ สุวรรณคีรี)
ประธานกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ
  ๒. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายวีระชัย วีระเมธีกุล)
ประธานกรรมการบริหารพนักงานราชการ
  ๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
  ๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
  ๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
  ๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
  ๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
  ๘. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
  ๙. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
  ๑๐. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
  ๑๑. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
  ๑๒. ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๒๐๐/๐๐๐๒๘

สำนักงาน ก.พ.ร.
ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ เมษายน ๒๕๕๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 3052
วันที่ ๒๐ เม.ย. 2553 เวลา 10.30

สทต 4/160
301๒๕/53
10.๕๐๔

เรื่อง มาตรการทบทวนบทบาทภารกิจของส่วนราชการ ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาภาพถ่ายบันทึกข้อความสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๔/๐๐๐๖๐ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๓

๒. บันทึกสรุปเรื่องสำหรับคณะรัฐมนตรี เรื่อง มาตรการทบทวนบทบาทภารกิจของส่วนราชการ ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ จำนวน ๑๐๐ ชุด

๑. ที่มา

๑.๑ ด้วยคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ได้พิจารณาเรื่องมาตรการทบทวนบทบาทภารกิจของส่วนราชการ ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอแล้ว มีมติเห็นชอบข้อเสนอของนายกรัฐมนตรีที่ให้นำเรื่องนี้ไปพิจารณาในการประชุมร่วมกันของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) และคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ก่อน และให้ความเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไปประกอบการพิจารณาด้วย

๑.๒ ในการประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๓ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วเห็นว่า การปรับบทบาทภารกิจภาครัฐนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องรีบดำเนินการ โดยในระยะนำร่องให้เลือกภารกิจภาครัฐเกี่ยวกับงานตรวจสอบและรับรองคุณภาพมาตรฐานในภาพตัดขวาง ซึ่งมีอยู่ในหลายส่วนราชการมาดำเนินการก่อนเป็นระยะที่ ๑ น่าจะเหมาะสมกว่าการเลือกแบบส่วนราชการนำร่อง จึงมีมติให้สำนักงาน ก.พ.ร. เร่งสำรวจภารกิจดังกล่าวในกระทรวง ทบวง กรม แล้วนำเสนอเพื่อพิจารณาต่อไป ภายในกำหนดเวลา ๑ เดือน

๑.๓ ในการประชุม ก.พ.ร. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เสนอผลการสำรวจภารกิจตรวจสอบและรับรองคุณภาพมาตรฐาน ว่ามีอยู่ในส่วนราชการ ๓๓ กรม จำนวน ๑๑๐ ภารกิจ นอกจากนี้ยังพบว่าในจำนวน ๑๑๐ ภารกิจดังกล่าว ได้มีการถ่ายโอนไปภาคส่วนอื่นแล้วจำนวน ๑๗ ภารกิจ และเมื่อวิเคราะห์ภารกิจที่เหลือจำนวน ๙๓ ภารกิจ

/เกี่ยวกับ...

เกี่ยวกับข้อจำกัดในการถ่ายโอน ประกอบกับการหารือกับส่วนราชการเจ้าของภารกิจ มีภารกิจที่เริ่มดำเนินการได้ทันทีในระยะแรกจำนวน ๓๗ ภารกิจ ซึ่ง ก.พ.ร. ได้มีมติเห็นชอบให้ถ่ายโอนภารกิจตามแผนงานการถ่ายโอนภารกิจตรวจสอบและรับรองคุณภาพมาตรฐานที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอและให้นำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๑.๔ ในการประชุมร่วมระหว่างนายกรัฐมนตรีกับคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๓ นายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.ร. ตามที่ ก.พ.ร. ได้พิจารณาแล้ว และมีมติให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป พร้อมกับเรื่องการพัฒนา ระบบตรวจสอบและรับรองคุณภาพมาตรฐานของไทย

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากเรื่องนี้เป็นเรื่องการปรับบทบาทภารกิจของภาครัฐ ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบในหลักการรวมทั้งหลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินการจากคณะรัฐมนตรีก่อนที่สำนักงาน ก.พ.ร. จะดำเนินการร่วมกับส่วนราชการต่อไป

๓. สรุปสาระสำคัญ

๓.๑ ข้อเสนอให้มีการถ่ายโอนงานตรวจสอบรับรองคุณภาพมาตรฐานในระยะแรก จำนวน ๓๗ งาน ใน ๑๔ ส่วนราชการ และรายละเอียดขั้นตอนแผนการดำเนินงาน ๓ ระยะ ดังนี้

ระยะแรก : โอนงานตรวจสอบและรับรองคุณภาพมาตรฐานจำนวน ๓๗ งาน และติดตามประเมินผล โดยมีขั้นตอนดังนี้

๓.๑.๑ ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่มีบทบาทเกี่ยวกับการมาตรฐานเพื่อลดความซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงานและปรับปรุงกระบวนการที่เกี่ยวกับการตรวจสอบและรับรองคุณภาพมาตรฐานให้มีคุณค่าในการบริการเพิ่มขึ้น

๓.๑.๒ จัดให้มีการหารือกับภาคเอกชนและ/หรือภาคส่วนอื่น เช่น สมาคมวิชาชีพ และสถาบันการศึกษา เป็นต้น ที่จะมารับโอนงานจากรัฐเพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินการมิให้เกิดช่องว่างหรือการชะงักงันในการให้บริการ รับฟังเงื่อนไข ข้อเสนอแนะและความต้องการการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้การถ่ายโอนงานดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะต้องมีการทำข้อตกลงในการถ่ายโอนงานระหว่างส่วนราชการกับภาคส่วนอื่นที่จะมารับโอนงานจากรัฐ ซึ่งระบุเรื่องระดับการให้บริการและค่าบริการในแต่ละเรื่องด้วย

๓.๑.๓ สร้างกระบวนการตรวจรับรอง (Accreditation) ที่หน่วยงานภาครัฐจะต้องให้การรับรองมาตรฐานการทำงานของภาคส่วนอื่นที่จะมารับโอนงานจากรัฐให้เป็นที่เชื่อถือและยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผลักดันและส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบการตรวจสอบและรับรองคุณภาพมาตรฐานของประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

๓.๑.๔ ให้ส่วนราชการจัดทำรายละเอียดแผนการดำเนินงานเพื่อโอนถ่ายงานที่พิจารณาคัดเลือกแล้วให้ภาคเอกชน/หรือภาคส่วนอื่นที่มารับโอนงานจากรัฐ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในระยะแรก และป้องกันไม่ให้เกิดข้อขัดข้องในการให้บริการ โดยส่วนราชการอาจยังต้องให้บริการคู่ขนานไปพลางก่อน รวมทั้งต้องมีแนวทางในการถ่ายโอนทรัพยากรและอัตรากำลังให้ชัดเจน ทั้งนี้ให้นำแผนการดำเนินงานที่จัดทำแล้วเสนอต่อ ก.พ.ร. ด้วย

๓.๑.๕ ทดสอบความพร้อมและดำเนินการให้มีการถ่ายโอนงาน โดยในระยะแรกให้มีการใช้ระบบคู่ขนานไปพลางก่อน

๓.๑.๖ ติดตามประเมินผลเพื่อนำไปสู่การโอนถ่ายภารกิจอย่างสมบูรณ์ต่อไป

ระยะที่สอง : เตรียมการและถ่ายโอนภารกิจด้านการตรวจสอบและรับรองคุณภาพมาตรฐานที่ยังเหลืออยู่อีก ๕๖ งาน ให้แล้วเสร็จ โดยพิจารณาปัญหาอุปสรรคและเงื่อนไขต่าง ๆ โดยเฉพาะประเด็นข้อกฎหมาย

ระยะที่สาม : ศึกษาเพื่อเตรียมการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจของภาครัฐในด้านอื่นต่อไป

๓.๒ ข้อเสนอโครงการศึกษาเพื่อปรับปรุงการบริหารจัดการระบบการมาตรฐานของไทยที่เป็นอยู่ในปัจจุบันให้มีความเป็นเอกภาพและเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน โดยมีขอบเขตการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างระบบการมาตรฐานของประเทศไทย กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการมาตรฐานหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการมาตรฐานที่มีอยู่ในปัจจุบัน กลไกการดำเนินการเพื่อให้ระบบการมาตรฐานของประเทศไทยมีความเข้มแข็ง และจัดทำแนวทางในการบูรณาการโครงสร้างการบริหารจัดการด้านการมาตรฐานให้เป็นระบบ จัดทำยุทธศาสตร์พัฒนามาตรฐานให้มีบทบาทในการส่งเสริมเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะในด้านการค้าการนำเข้าและการส่งออก ให้สามารถพัฒนาข้อกำหนดมาตรฐานได้ครอบคลุมและทันต่อความต้องการ เป็นเครื่องมือในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยให้เอกชนมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานแบบสมัครใจ

โครงการตามข้อเสนอนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. จะเป็นเจ้าภาพในการดำเนินโครงการร่วมกับส่วนราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการมาตรฐานของประเทศ โดยจะประสานขอรับการสนับสนุนโครงการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสำนักงบประมาณต่อไป

๔. รายละเอียดที่ประสงค์จะให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ความเห็นชอบ

นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณามีมติให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๔.๑ เพื่อพิจารณาเห็นชอบข้อเสนอให้มีการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจด้านการตรวจสอบและรับรองคุณภาพมาตรฐานของส่วนราชการต่าง ๆ ให้ภาคเอกชนหรือภาคส่วนอื่นรับไปดำเนินการแทน โดยมีแผนการดำเนินงานเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

/ระยะแรก...

ระยะแรก : ถ่ายโอนภารกิจด้านการตรวจสอบและรับรองคุณภาพมาตรฐาน
จำนวน ๓๗ งานและติดตามประเมินผล

ระยะที่สอง : เตรียมการและถ่ายโอนภารกิจด้านการตรวจสอบและรับรอง
คุณภาพมาตรฐานที่ยังคงเหลือให้แล้วเสร็จอีก ๕๖ งาน

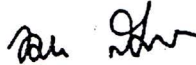
ระยะที่สาม : ศึกษาเพื่อเตรียมการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจภาครัฐในด้าน
อื่น ๆ นอกเหนือจากภารกิจด้านการตรวจสอบและรับรองคุณภาพมาตรฐาน

๔.๒ เพื่อพิจารณาเห็นชอบให้สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นเจ้าภาพจัดทำและดำเนิน
โครงการร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ศึกษาเพื่อปรับปรุงการบริหารจัดการระบบการมาตรฐานของ
ไทยให้มีความเป็นเอกภาพและเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน

ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้พิจารณาอนุมัติให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว ปรากฏ
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเรื่อง มาตรการทบทวนบทบาทภารกิจของส่วนราชการ
ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.
๒๕๕๖ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายทศพร ศิริสัมพันธ์)

เลขาธิการ ก.พ.ร.

สำนักพัฒนาโครงสร้างระบบราชการ

โทร ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๒๒

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๘๒๔๘

ภาคผนวก ค

หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๐/ว ๑๐ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๙
เรื่อง การดำเนินการตามมาตรการทบทวนบทบาทภารกิจของส่วนราชการ
: การถ่ายโอนภารกิจภาครัฐ

ที่ นร ๑๒๐๐/ว ๑๐

สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง การดำเนินการตามมาตรการทบทวนบทบาทภารกิจของส่วนราชการ : การถ่ายโอนภารกิจภาครัฐ
เรียน หัวหน้าส่วนราชการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาภาพถ่ายหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๒๗๑๔
ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙

ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เสนอเรื่องการดำเนินการตามมาตรการทบทวนบทบาทภารกิจของ
ส่วนราชการ : การถ่ายโอนภารกิจภาครัฐ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา และคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่
๕ เมษายน ๒๕๕๙ ได้พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย นั้น

เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ขอให้ส่วนราชการดำเนินการตามมติ
คณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะ/มาตรการการขับเคลื่อนการถ่ายโอนงาน

๑.๑ ส่วนราชการทบทวนบทบาทภารกิจและเสนองานที่ต้องถ่ายโอนเพิ่มเติมจากมติ ก.พ.ร.
โดยเฉพาะงานในลักษณะเป็นผู้ปฏิบัติการ (Operator) ทั้งงานในภารกิจหลักและงานในภารกิจรอง
(ผู้รับผิดชอบ : ส่วนราชการ และสำนักงาน ก.พ.ร.)

๑.๒ เมื่อส่วนราชการ (ที่มีงานที่สามารถถ่ายโอนได้) ขอปรับปรุงโครงสร้างต้องพิจารณาและ
เสนอการถ่ายโอนงานควบคู่ไปด้วย ว่ามีงานใดที่สามารถยุบเลิก ถ่ายโอน หรือจ้างเหมาให้ภาคส่วนอื่นดำเนินการ
แทน ทั้งนี้ เพื่อให้ภาครัฐสามารถดำเนินการตามภารกิจหลักได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น
(ผู้รับผิดชอบ : ส่วนราชการ และสำนักงาน ก.พ.ร.)

๑.๓ ให้ส่วนราชการทบทวนและปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อถ่ายโอนหรือจ้าง
เหมาให้ภาคส่วนอื่นดำเนินการแทนภาครัฐ (ผู้รับผิดชอบ : ส่วนราชการ และสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกา)

๑.๔ ให้ภาครัฐจัดสรรงบประมาณอุดหนุนในระยะแรกสำหรับผู้รับบริการเป็นผู้มีรายได้น้อย
หรือเกษตรกร ซึ่งในอดีตได้รับบริการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย (ผู้รับผิดชอบ : ส่วนราชการ และสำนักงานงบประมาณ)

๑.๕ ไม่สนับสนุนอัตรากำลังและงบประมาณเพิ่มเติมแก่ส่วนราชการที่ได้ถ่ายโอนงานให้ภาคส่วน
อื่นรับไปดำเนินการแทนแล้ว (ผู้รับผิดชอบ : ส่วนราชการ สำนักงาน ก.พ. และสำนักงานงบประมาณ)

๑.๖ ให้เกลี้ย/ตัดโอนอัตรากำลัง และพัฒนาศักยภาพบุคลากร เพื่อปฏิบัติงานอื่นแทนงานที่ถูก
ยุบเลิก หรือถ่ายโอนไป (ผู้รับผิดชอบ : ส่วนราชการ และสำนักงาน ก.พ.)

๑.๗ เมื่อส่วนราชการดำเนินการถ่ายโอนงานแล้ว ส่วนราชการต้องปรับปรุงประสิทธิภาพการ
ทำงาน รวมทั้งสมรรถนะของบุคลากรภายในหน่วยงานให้เหมาะสมกับภารกิจที่มีการปรับเปลี่ยนไป (ผู้รับผิดชอบ :
ส่วนราชการ สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงาน ก.พ.)

๒. แนวทางการติดตามผลการดำเนินการถ่ายโอนงาน

๒.๑ จัดทำหนังสือแจ้งมติการถ่ายโอนงานที่ยังคงอยู่ระหว่างการดำเนินงานตามมติ อ.ก.พ.ร.เฉพาะกิจฯ เพื่อให้ส่วนราชการรับทราบและจัดทำแผนการถ่ายโอนงาน (Roadmap) ในความรับผิดชอบ โดยให้สำนักงาน ก.พ.ร. หรือผู้ที่ อ.ก.พ.ร.เฉพาะกิจฯ มอบหมายให้คำปรึกษาหรือร่วมจัดทำแผนการถ่ายโอนงานดังกล่าวเพื่อให้แผนการถ่ายโอนงานมีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมโดยเร็ว

๒.๒ ชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของส่วนราชการที่มีงานที่อยู่ระหว่างดำเนินการถ่ายโอนให้เห็นความสำคัญของการถ่ายโอนงาน และช่วยขับเคลื่อนผลักดันการถ่ายโอนงานตามแผนฯ ของส่วนราชการให้สำเร็จโดยเร็ว

๒.๓ ให้ส่วนราชการแต่งตั้งคณะทำงาน/มอบหมายผู้รับผิดชอบการถ่ายโอนงาน เพื่อทำหน้าที่ในการติดตามการถ่ายโอนงานตามแผนการถ่ายโอนฯ ที่กำหนด และแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และควรให้มีผู้แทนของสำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมเป็นคณะทำงานด้วย

๒.๔ ส่วนราชการอาจจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจ เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจดังกล่าวให้เหมาะสม

๒.๕ ให้สำนักงาน ก.พ.ร. รายงานผลการติดตามการถ่ายโอนงาน หรือเสนอผลการถ่ายโอนงานให้ อ.ก.พ.ร.เฉพาะกิจฯ เป็นระยะ ๆ ตามความเหมาะสม เช่น ทุก ๓ เดือน เพื่อให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนงาน ซึ่งจะได้รายงานต่อ ก.พ.ร. ต่อไป

ทั้งนี้ ส่วนราชการสามารถดาวน์โหลดบันทึกสรุปสำหรับคณะรัฐมนตรีเรื่อง การดำเนินการตามมาตรการทบทวนบทบาทภารกิจของส่วนราชการ : การถ่ายโอนภารกิจภาครัฐ ได้ที่ www.opdc.go.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ)

เลขาธิการ ก.พ.ร.

ภาคผนวก ง

การขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

การขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

๑. ประเภทของใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

มัคคุเทศก์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑.๑ มัคคุเทศก์ทั่วไป มีบัตรประจำตัว ๒ ชนิด ดังนี้

๑.๑.๑ บัตรประจำตัวมัคคุเทศก์ทั่วไป แลกสืบบронซ์เงิน สามารถนำเที่ยวให้แก่ทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ทั่วราชอาณาจักร

๑.๑.๒ บัตรประจำตัวมัคคุเทศก์ทั่วไป แลกสืบบронซ์ทอง สามารถนำเที่ยวได้ทั่วราชอาณาจักรเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทย

๑.๒ มัคคุเทศก์เฉพาะ มีบัตรประจำตัว ๘ ชนิด ดังนี้

๑.๒.๑ บัตรประจำตัวมัคคุเทศก์เฉพาะ แลกสีชมพู สามารถนำเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยหรือชาวต่างประเทศ เฉพาะจังหวัดที่ระบุไว้บนบัตรและจังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดที่ระบุไว้บนบัตร

๑.๒.๒ บัตรประจำตัวมัคคุเทศก์เฉพาะ แลกสีฟ้า สามารถนำเที่ยวเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทยเฉพาะในจังหวัดที่ระบุไว้บนบัตรและจังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดที่ระบุไว้บนบัตร

๑.๒.๓ บัตรประจำตัวมัคคุเทศก์เฉพาะ แลกสีเขียว สามารถนำเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยหรือชาวต่างประเทศ ในเขตพื้นที่ป่า

๑.๒.๔ บัตรประจำตัวมัคคุเทศก์เฉพาะ แลกสีแดง สามารถนำเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยหรือชาวต่างประเทศ ทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศิลปวัฒนธรรม วรรณคดีไทย ได้ทั่วราชอาณาจักร

๑.๒.๕ บัตรประจำตัวมัคคุเทศก์เฉพาะ แลกสีส้ม สามารถนำเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยหรือชาวต่างประเทศ ในเขตพื้นที่ทางทะเล

๑.๒.๖ บัตรประจำตัวมัคคุเทศก์เฉพาะ แลกสีเหลือง สามารถนำเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยหรือชาวต่างประเทศ ในเขตพื้นที่ทางทะเลหรือเกาะต่าง ๆ โดยมีระยะห่างจากชายฝั่งถึงสถานที่ท่องเที่ยวได้ไม่เกิน ๔๐ ไมล์ทะเล

๑.๒.๗ บัตรประจำตัวมัคคุเทศก์เฉพาะ แลกสีม่วง สามารถนำเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยหรือชาวต่างประเทศ เฉพาะภายในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่ระบุชื่อไว้บนบัตร

๑.๒.๘ บัตรประจำตัวมัคคุเทศก์เฉพาะ แลกสีน้ำตาล สามารถนำเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยหรือชาวต่างประเทศ ทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมประเพณี ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ โบราณคดี เฉพาะภายในแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมท้องถิ่นที่ระบุชื่อไว้ในบัตรเท่านั้น

๒. คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์จะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่มาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัตินำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดไว้ดังนี้

๒.๑ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(ก) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

(ข) มีสัญชาติไทย

(ค) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขามัคคุเทศก์หรือสาขาการท่องเที่ยวที่มีวิชาเกี่ยวกับมัคคุเทศก์หรือสำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาในสาขามัคคุเทศก์หรือสาขาการท่องเที่ยวที่มีวิชาเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ไม่น้อยกว่าที่คณะกรรมการกำหนดหรือได้รับวุฒิปัตร์ หรือหนังสือรับรองว่าได้ผ่านการฝึกอบรมวิชามัคคุเทศก์ตามหลักสูตรที่คณะกรรมการกำหนด

๒.๒ ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง หรือติดยาเสพติดให้โทษ หรือเป็นโรคติดต่อที่คณะกรรมการกำหนด

(ข) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์หรือใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(ค) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๖ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) หรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ตามมาตรา ๖๓ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

(ง) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๖ (๕) หรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ตามมาตรา ๖๓ (๕)

(จ) เคยถูกเพิกถอนทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยวมาแล้วยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

๓. อายุใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

ใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาตและอาจขอต่อใบอนุญาตได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

๔. สถิติการออกใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ (จากฐานข้อมูลกองทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙)

ประเภทใบอนุญาต	จำนวน (ราย)		
	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙
๑.๑ ทั่วไป แถบสีบรอนซ์เงิน	๖,๐๕๑	๕,๗๗๖	๓,๙๙๙
๑.๒ ทั่วไป แถบสีบรอนซ์ทอง	๘๑	๖๐	๓๔
รวม	๖,๑๓๒	๕,๘๓๖	๔,๐๓๓

ประเภทการขอ ใบอนุญาต	จำนวน (ราย)		
	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙
๑.๑ ยื่นคำขอใหม่	๙,๓๓๒	๑๐,๘๔๐	๗,๙๘๓
๑.๒ ต่ออายุ	๔,๔๘๕	๔,๓๑๒	๓,๒๓๑
รวม	๑๓,๘๑๗	๑๕,๑๕๒	๑๑,๒๑๔

ภาคผนวก จ

คำสั่งกรรมการท่องเที่ยว

- คำสั่งกรรมการท่องเที่ยว ที่ ๒๑๐๗/๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว (โรงแรม/รีสอร์ท/เซอร์วิสอพาร์ทเมนท์/เกสต์เฮาส์) ระดับ ๑ - ๕ ดาว และระดับ ๑ - ๔ ดาว ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕
- คำสั่งจังหวัด..... ที่ ../.... เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยระดับจังหวัด
- คำสั่งกรรมการท่องเที่ยว ที่ ๒๐๗๐/๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานการบริการอาหารฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยว ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๕

คำสั่งกรมการท่องเที่ยว

ที่๒๑๐๙/ ๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว
(โรงแรม/รีสอร์ท/เซอร์วิส อพาร์ทเมนท์/เกสต์เฮาส์) ระดับ ๑ - ๕ ดาว และระดับ ๑ - ๔ ดาว

ตามที่กรมการท่องเที่ยวได้มีคำสั่งที่ ๑๓๕๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว (โรงแรม/รีสอร์ท/เซอร์วิส อพาร์ทเมนท์/เกสต์เฮาส์) ระดับ ๕ ดาว และคำสั่งที่ ๑๓๕๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว (โรงแรม/รีสอร์ท/เซอร์วิส อพาร์ทเมนท์/เกสต์เฮาส์) ระดับ ๑ - ๔ ดาว นั้น

เพื่อให้การตรวจประเมินมาตรฐานดังกล่าว เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ กรมการท่องเที่ยว จึงขอยกเลิกคำสั่งดังกล่าวข้างต้น และแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว (โรงแรม/รีสอร์ท/เซอร์วิส อพาร์ทเมนท์/เกสต์เฮาส์) ระดับ ๑ - ๕ ดาว และระดับ ๑ - ๔ ดาว โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

ที่ปรึกษา

๑. อธิบดีกรมการท่องเที่ยว
๒. รองอธิบดีกรมการท่องเที่ยว (นายขจร วีระใจ)
๓. ประธานกรรมการมูลนิธิมาตรฐานโรงแรมไทย

คณะกรรมการ

๑. ผู้แทนมูลนิธิมาตรฐานโรงแรมไทย
๒. ผู้แทนสมาคมโรงแรมไทย
๓. ผู้แทนสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว (ATTA)
๔. ผู้แทนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
๕. ผู้แทนสำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง
๖. ผู้แทนสมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๗. ผู้แทนสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวภายในประเทศ (สทท.)
๘. ผู้แทนสถาบันการศึกษา
๙. ผู้แทนกรมการท่องเที่ยว

ทั้งนี้ ผู้ที่จะเป็นกรรมการตรวจประเมินมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว (โรงแรม/รีสอร์ท/เซอร์วิส อพาร์ทเมนต์/เกสต์เฮาส์) ระดับ ๑ - ๕ ดาว และระดับ ๑ - ๔ ดาว ต้องเป็นผู้ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจประเมินมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว โดยให้คณะกรรมการตรวจประเมินมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว (โรงแรม/รีสอร์ท/เซอร์วิส อพาร์ทเมนต์/เกสต์เฮาส์) ระดับ ๑ - ๕ ดาว และระดับ ๑ - ๔ ดาว ตามเอกสารแนบท้ายคำสั่งฉบับที่ ๑ และเอกสารแนบท้ายคำสั่งฉบับที่ ๒

อำนาจหน้าที่

๑. ตรวจประเมินและพิจารณาให้คะแนนตามเกณฑ์และดัชนีชี้วัดที่กำหนดไว้ในมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว (โรงแรม/รีสอร์ท/เซอร์วิส อพาร์ทเมนต์/เกสต์เฮาส์) ระดับ ๑ - ๕ ดาว และระดับ ๑ - ๔ ดาว
๒. ให้ข้อเสนอแนะ ข้อสังเกต และข้อควรปรับปรุงในการสรุปผลการตรวจประเมิน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ว่าที่ร้อยตรี
(อานุภาพ เกษรสุวรรณ์)
รองอธิบดีกรมการท่องเที่ยว
รักษาการแทน อธิบดีกรมการท่องเที่ยว

เอกสารแนบท้ายคำสั่ง ฉบับที่ ๑

รายชื่อผู้ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจประเมินมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว
(โรงแรม/รีสอร์ท/เซอร์วิส อพาร์ทเมนท์/เกสต์เฮาส์) ระดับ ๑ - ๕ ดาว

๑. นายประกิจ ชินอมรพงษ์
รองประธานกรรมการ มูลนิธิมาตรฐานโรงแรมไทย
๒. นายสัมพันธ์ แป้นพัฒน์
ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ สมาคมโรงแรมไทย
๓. นายโอภาส เนตรอำไพ
ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ สมาคมโรงแรมไทย
๔. นางสาวสุวรรณา เดชรุ่งเรือง
เหรียญกิตติมศักดิ์ มูลนิธิมาตรฐานโรงแรมไทย
๕. นายบารมี เรืองกาญจนเศรษฐ์
เลขาธิการ มูลนิธิมาตรฐานโรงแรมไทย
๖. นายสิทธิพร หาญญานันท์
ประธานฝ่ายสมาชิกภาพ มูลนิธิมาตรฐานโรงแรมไทย
๗. นายเทียนประสิทธิ์ ไชยภัทรานันท์
ประธานฝ่ายประสานงานการทำอากาศยาน
สมาคมโรงแรมไทย
๘. นางสาวบุญทริก กุศลวิทย์
กรรมการสมาคมโรงแรมไทย
๙. นายสุทธิพงษ์ บุญช่วย
กรรมการสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว (ATTA)
๑๐. นายศักดิ์ ฤกษ์ลักษณ์นนท์
กรรมการสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว (ATTA)
๑๑. Mr. Francois Quenault
กรรมการสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว (ATTA)
๑๒. นางสาวปิยะรัตน์ สุริยะฉาย
หัวหน้างานส่งเสริมสถานบริการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
๑๓. นายชัยวัฒน์ ตามไท
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ททท. สำนักงานพัททยา
๑๔. นายณัฐปคัลภ์ อัครวิษณุ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ททท. สำนักงานประจวบคีรีขันธ์
๑๕. นายมนตรี มานะต่อ
พนักงานการตลาด ๖ ททท. สำนักงานภูเก็ต

๑๖. นายบัณฑิต นริศรางกูร
หัวหน้ากลุ่มมาตรฐานและระเบียบกฎหมาย ส่วนรักษาความสงบเรียบร้อย ๓
สำนักงานสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง
๑๗. นายพงษ์เทพ สกุลคุ
ผู้แทนสมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๘. นางสาวชิสากานต์ โจรนสุนทร
ผู้แทนสมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑๙. นายธนวัฒน์ ทองเพิ่ม
เลขาธิการสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวภายในประเทศ (สทน.)
๒๐. นางสาวเนตรา เทวบัญชาชัย
ผู้จัดการทั่วไป ศูนย์ปฏิบัติการโรงแรมศาลายาพาววิลเลียน
วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล
๒๑. นายวีระเดช พันธวิศา
อาจารย์ประจำกลุ่มสาขาวิชาการบริหารอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล
๒๒. นางสาวนิภา วธวานิชกุล
รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการบริการ
มหาวิทยาลัยรังสิต
๒๓. นายณัฐพงศ์ โชติกเสถียร
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการบริการ
มหาวิทยาลัยรังสิต
๒๔. นายระวิ ปัญจสวัสดิ์
อาจารย์ประจำ สาขาวิชา คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
๒๕. นายศิริวุฒิ ยศทนนท์
อาจารย์ประจำสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๒๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัญชลี ดุสิตสุทธิรัตน์
หัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศและอุตสาหกรรมบริการ
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
๒๗. นางสาวนิพภรณ์ แสงสว่าง
อาจารย์สาขาวิชาการโรงแรม
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

๒๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลธิชา บุณนาค
อาจารย์ประจำ ภาควิชาการท่องเที่ยว
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
๒๙. นางชงค์สุดา โตท่าโรง
ผู้ช่วยหัวหน้าภาควิชาการท่องเที่ยว
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
๓๐. นายอนันต์ เชี่ยวชาญกิจการ
อาจารย์ประจำ ภาควิชาการท่องเที่ยว
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
๓๑. นางสาวพิมณภัทร์ พันทนา
อาจารย์ สาขาการจัดการโรงแรมและธุรกิจที่พัก
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
๓๒. นางสาวเนตรนภา เหลืองสอาด
อาจารย์ สาขาการจัดการโรงแรมและธุรกิจที่พัก
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
๓๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมยศ วัฒนากมลชัย
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
๓๔. นางสาวอดิภา อ่องเอี่ยม
รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
๓๕. นางสาวสุชาดา เจริญพันธ์ศิริกุล
อาจารย์ประจำ ภาควิชาการจัดการการท่องเที่ยว
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
๓๖. นายชลวิช สุธัญญารักษ์
อาจารย์ประจำ ภาควิชาการจัดการการท่องเที่ยว
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
๓๗. นางชลลดา มงคลวนิช
หัวหน้าภาควิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยสยาม
๓๘. นางสาวเยาวภรณ์ เลิศกุลทานนท์
ผู้ช่วยหัวหน้าภาควิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยสยาม
๓๙. นางญาดานันท์ กวยรักษา
อาจารย์ ภาควิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยสยาม

๔๐. นายธารินทร์ทอง พรหมทอง
เจ้าหน้าที่ประสานงาน
มูลนิธิมาตรฐานโรงแรมไทย
๔๑. นางสาวอรศิริ ภิรมพงษ์
เจ้าหน้าที่ประสานงาน
มูลนิธิมาตรฐานโรงแรมไทย
๔๒. นางสาวชวนา อังคนุรักษ์พันธุ์
อาจารย์ คณะการจัดการและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยบูรพา
๔๓. นางสาวรัตนาวัลย์ ชันติจันญาไชย
นักพัฒนาการท่องเที่ยวชำนาญการพิเศษ กรมการท่องเที่ยว
๔๔. นางสาวจรินทร์ วิเศษสุขมงคล
นักพัฒนาการท่องเที่ยวชำนาญการ กรมการท่องเที่ยว
๔๕. นางสาวศิริวรรณ พรเลิศวิวัฒน์
นักพัฒนาการท่องเที่ยวชำนาญการ กรมการท่องเที่ยว
๔๖. นางสาววารุณี เกตุสะอาด
นักพัฒนาการท่องเที่ยวชำนาญการ กรมการท่องเที่ยว
๔๗. นางสาวอรณี อนุตรเมธากุล
นักพัฒนาการท่องเที่ยวชำนาญการ กรมการท่องเที่ยว
๔๘. นางสาวนิศารัตน์ วรประดิษฐ์
นักพัฒนาการท่องเที่ยวปฏิบัติการ กรมการท่องเที่ยว

เอกสารแนบท้ายคำสั่ง ฉบับที่ ๒

รายชื่อผู้ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจประเมินมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว
(โรงแรม/รีสอร์ท/เซอร์วิส อพาร์ทเมนท์/เกสต์เฮาส์) ระดับ ๑ - ๔ ดาว

๑. นายประกิจ ชินอมรพงษ์
รองประธานกรรมการ มูลนิธิมาตรฐานโรงแรมไทย
๒. นายสุรพงษ์ เตชะหรวุจิตร
นายกสมาคมโรงแรมไทย
๓. นายสัมพันธ์ แป้นพัฒน์
ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ สมาคมโรงแรมไทย
๔. นายโอภาส เนตรอำไพ
ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ สมาคมโรงแรมไทย
๕. นางสาวสุวรรณา เดชรุ่งเรือง
เหรียญก มูลนิธิมาตรฐานโรงแรมไทย
๖. นายบารมี เรืองกาญจนเศรษฐ์
เลขาธิการ มูลนิธิมาตรฐานโรงแรมไทย
๗. นายสิทธิพร หาญญานันท์
ประธานฝ่ายสมาชิกภาพ มูลนิธิมาตรฐานโรงแรมไทย
๘. นายเทียนประสิทธิ์ ไชยภัทรานันท์
ประธานฝ่ายประสานงานการทำอากาศยาน
สมาคมโรงแรมไทย
๙. นายสุภณิต วิมุกตานนท์
กรรมการและรองประธานฝ่ายการตลาด
สมาคมโรงแรมไทย
๑๐. นายสุจินต์ เจียรจิตเลิศ
กรรมการและรองประธานฝ่ายเลขาธิการ
สมาคมโรงแรมไทย
๑๑. นางสาวบุญทริก กุศลวิทย์
กรรมการสมาคมโรงแรมไทย
๑๒. นายเจษฎา เตชะประเสริฐพร
กรรมการสมาคมโรงแรมไทย
๑๓. นายสุทธิพงษ์ บุญช่วย
กรรมการสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว (ATTA)
๑๔. นายศักดิ์ ฤกษ์ลักษณ์นันท
กรรมการสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว (ATTA)

๑๕. Mr. Francois Quenault
กรรมการสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว (ATTA)
๑๖. นายพรหมเมธ นาดมทอง
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการบริการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
๑๗. นางสาวปิยะรัตน์ สุริยะฉาย
หัวหน้างานส่งเสริมสถานบริการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
๑๘. นายชัยวัฒน์ ตามไท
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ททท. สำนักงานพัทยา
๑๙. นายณัฐปคัลภ์ อัครวิชัย
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ททท. สำนักงานประจวบคีรีขันธ์
๒๐. นายอภิชัย อรัญญิก
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ททท. สำนักงานกระบี่
๒๑. นายปรีชา ประไพพันธ์
พนักงานการตลาด ๗ ททท. สำนักงานเชียงใหม่
๒๒. นางสาวณิษฐารัตน์ วาณิชย์เจริญ
พนักงานการตลาด ๖ ศูนย์ประสานงานการท่องเที่ยวเกาะสมุย ททท.
๒๓. นายมนตรี มานะต่อ
พนักงานการตลาด ๖ ททท. สำนักงานภูเก็ต
๒๔. นางสาวจอมสุรางค์ เฉลิมขวัญ
พนักงานการตลาด ๕ ศูนย์ประสานงานการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา ททท.
๒๕. นางสาวชัชฎารัตน์ กุลาหงส์
พนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยว ๕ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
๒๖. นางสาวพนิดา วิทยุติ
พนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยว ๕ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
๒๗. นายอภิรัตน์ ทวีทรัพย์
พนักงานการตลาด ๓ ททท. สำนักงานเพชรบุรี
๒๘. นายสมเจตน์ เต็งมงคล
ผู้อำนวยการส่วนรักษาความสงบเรียบร้อย ๓
สำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง
๒๙. นายสมพงษ์ ชัยสุภโกศล
หัวหน้ากลุ่มโรงแรม ส่วนรักษาความสงบเรียบร้อย ๓
สำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง

๓๐. นายบัณฑิต นริศรางกูร
หัวหน้ากลุ่มมาตรฐานและระเบียบกฎหมาย ส่วนรักษาความสงบเรียบร้อย ๓
สำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง
๓๑. นายพงษ์เทพ สกลคู
ผู้แทนสมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๓๒. นางสาวชีสา กานต์ โรจนสุนทร
ผู้แทนสมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๓๓. นายธนวัฒน์ ทองสว่าง
ผู้แทนสมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๓๔. นางสาวมัธยมรัตน์ พิระญาณโกเศศ
นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวภายในประเทศ (สทน.)
๓๕. นางพรรณนิภา สุริยะรังสิกุล
อุปนายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวภายในประเทศ (สทน.)
๓๖. นายธนวัฒน์ ทองเต็ม
เลขาธิการสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวภายในประเทศ (สทน.)
๓๗. นายสนั่น เจริญวงศา
กรรมการสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวภายในประเทศ (สทน.)
๓๘. นายฉัตรดิน เพียรธรรม
กรรมการสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวภายในประเทศ (สทน.)
๓๙. นางสาวเนตรา เทวบัญชาชัย
ผู้จัดการทั่วไป ศูนย์ปฏิบัติการโรงแรมศาลายาพาวิลเลียน
วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล
๔๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนินทร์ อยู่เพชร
ประธานกลุ่มสาขาวิชาการบริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล
๔๑. นายวีระเดช พันธุ์วิทวัส
อาจารย์ประจำกลุ่มสาขาวิชาการบริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล
๔๒. นายพิสุทธิ์ ยุวานนท์
หัวหน้ากลุ่มสาขาวิชาการบริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล
๔๓. นางสาวนิภา วธวานิชกุล
รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการบริการ
มหาวิทยาลัยรังสิต

๔๔. นายณัฐพงศ์ โชติกเสถียร

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการบริการ
มหาวิทยาลัยรังสิต

๔๕. นางสาวชลาทิพย์ มหวนมาลิน

หัวหน้าสาขาการโรงแรม คณะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการบริการ
มหาวิทยาลัยรังสิต

๔๖. นางสาวอัญภรณ์ ประพันธ์เนติวุฒิ

อาจารย์ประจำ คณะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการบริการ
มหาวิทยาลัยรังสิต

๔๗. นายระวี ปัญจสวัสดิ์

อาจารย์ประจำ สาขาวิชา คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

๔๘. นายศิริวุฒิ ยศทนนท์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

๔๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัญชลี ดุสิตสุทธิรัตน์

หัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศและอุตสาหกรรมบริการ
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

๕๐. นางสาวนิพภรณ์ แสงสว่าง

อาจารย์สาขาวิชาการโรงแรม
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

๕๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลธิชา บุนนาค

อาจารย์ประจำ คณะศิลปศาสตร์ ภาควิชาการท่องเที่ยว
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

๕๒. นางชงศ์สุดา โตท่าโรง

ผู้ช่วยหัวหน้าภาควิชาการท่องเที่ยว
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

๕๓. นายอนันต์ เชี่ยวชาญกิจการ

อาจารย์ประจำ ภาควิชาการท่องเที่ยว
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

๕๔. นางสาวพิมณภัทธี พันทนา

อาจารย์ สาขาการจัดการโรงแรมและธุรกิจที่พัก
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

๕๕. นางสาวอสิสา ฤทธิชัยฤกษ์
อาจารย์ สาขาการจัดการโรงแรมและธุรกิจที่พัก
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
๕๖. นางสาวเนตรนภา เหลืองสอาด
อาจารย์ สาขาการจัดการโรงแรมและธุรกิจที่พัก
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
๕๗. นายสุวรรณฤทธิ์ วงศ์ชะอุ่ม
อาจารย์ สาขาการจัดการโรงแรมและธุรกิจที่พัก
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
๕๘. อาจารย์ภิญญาพัชญ์ พิมพ์พา
อาจารย์ สาขาการจัดการโรงแรมและธุรกิจที่พัก
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
๕๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมยศ วัฒนากมลชัย
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
๖๐. นางสาวอติภา อ่องเอี่ยม
รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
๖๑. นางสาวสุชาดา เจริญพันธ์ศิริกุล
อาจารย์ประจำ ภาควิชาการจัดการการท่องเที่ยว
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
๖๒. นายชลวิษ สุธัญญารักษ์
อาจารย์ประจำ ภาควิชาการจัดการการท่องเที่ยว
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
๖๓. นางสาวศิริณญา เพชรจันทร์
หัวหน้าภาควิชาการจัดการโรงแรม
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
๖๔. นางสาวแสงเดือน รตินธร
หัวหน้าภาควิชาการจัดการการท่องเที่ยว
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
๖๕. นางชลลดา มงคลวนิช
หัวหน้าภาควิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยสยาม
๖๖. นางสาวเยาวภรณ์ เลิศกุลทานนท์
ผู้ช่วยหัวหน้าภาควิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยสยาม

๖๗. นางญาดานันท์ กวยรักษา
อาจารย์ ภาควิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยสยาม
๖๘. นางมณีวรรณ ชาตวนิช
อาจารย์ ภาควิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยสยาม
๖๙. นายสมภพ ชาตวนิช
อาจารย์ ภาควิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยสยาม
๗๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี นนทศักดิ์
คณบดีคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยบูรพา
๗๑. นายศักดิ์ชัย เศรษฐ์อนวัช
รองคณบดี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยบูรพา
-
๗๒. นางสาวชวนา อังคนุรักษ์พันธุ์
อาจารย์ คณะการจัดการและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยบูรพา
๗๓. นางสาวจิตรลดา ปิ่นทอง
อาจารย์ คณะการจัดการและการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยบูรพา
๗๔. นางสาวรัตนาวลัย ชันติจินฎาไชย
นักพัฒนาการท่องเที่ยวชำนาญการพิเศษ กรมการท่องเที่ยว
๗๕. นางสาวจรินทร์ วิศวสุขมงคล
นักพัฒนาการท่องเที่ยวชำนาญการ กรมการท่องเที่ยว
๗๖. นางสาวศิริวรรณ พรเลิศวิวัฒน์
นักพัฒนาการท่องเที่ยวชำนาญการ กรมการท่องเที่ยว
๗๗. นางสาววารุณี เกตุสะอาด
นักพัฒนาการท่องเที่ยวชำนาญการ กรมการท่องเที่ยว
๗๘. นางสาวอรณี อนุตรเมธากุล
นักพัฒนาการท่องเที่ยวชำนาญการ กรมการท่องเที่ยว
๗๙. นางสาวนิศารัตน์ วรประดิษฐ์
นักพัฒนาการท่องเที่ยวปฏิบัติการ กรมการท่องเที่ยว

๘๐. นายธารินทร์ทอง พรหมทอง

เจ้าหน้าที่ประสานงาน

มูลนิธิมาตรฐานโรงแรมไทย

๘๑. นางสาวอรศิริ ภิรมพงษ์

เจ้าหน้าที่ประสานงาน

มูลนิธิมาตรฐานโรงแรมไทย

คำสั่งจังหวัด.....

ที่ ...../.....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยระดับจังหวัด

ด้วย จังหวัด.....ร่วมกับกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จะดำเนินการตรวจประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยในเขตพื้นที่จังหวัด.....โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพ การให้บริการของโฮมสเตย์และยกระดับโฮมสเตย์ให้ได้มาตรฐานในระดับสากล อันจะนำไปสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ จึงแต่งตั้ง คณะกรรมการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยระดับจังหวัด โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานกรรมการ
๑.๒ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๓ พัฒนาการจังหวัด หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๔ ผู้อำนวยการสำนักงาน ททท.จังหวัด หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๕ สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนด้านการท่องเที่ยว หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๖ นายกสภาคธุรกิจท่องเที่ยว หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๗ ผู้แทนคณะกรรมการมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย	กรรมการ
๑.๘ ผู้แทนกรมการท่องเที่ยว	กรรมการ
๑.๙ ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	กรรมการและเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานยกระดับมาตรฐาน โฮมสเตย์ไทยในเขตพื้นที่จังหวัด

๒.๒ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกณฑ์มาตรฐานโฮมสเตย์ไทยในเขตพื้นที่จังหวัด

๒.๓ ส่งเสริม สนับสนุน และให้ข้อเสนอแนะรูปแบบการบริหารจัดการโฮมสเตย์ไทยในเขตพื้นที่จังหวัด

๒.๔ พัฒนา กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานโฮมสเตย์ไทยในเขตพื้นที่จังหวัด

๒.๕ ดำเนินการตรวจประเมิน ประมวลผล และสรุปผลการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยในเขต พื้นที่จังหวัด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ .... เดือน.....พ.ศ. ....

(ลงชื่อ).....

(ตำแหน่ง) ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

คำสั่งกรมการท่องเที่ยว
ที่ ๒๒๗/๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งกรรมการมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

ด้วย กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีภารกิจในการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ภายใต้โครงการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานสินค้าและบริการท่องเที่ยว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาโฮมสเตย์ให้มีมาตรฐาน และสามารถเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงให้ยกเลิกคำสั่งกรมการท่องเที่ยวที่ ๑๐๑๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ และแต่งตั้งคณะกรรมการมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยใหม่ ดังต่อไปนี้

๑. อธิบดีกรมการท่องเที่ยว	ประธานกรรมการ
๒. รองอธิบดีกรมการท่องเที่ยว	รองประธานกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาบริการท่องเที่ยว	กรรมการ
๔. ผู้แทนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๕. ผู้แทนกรมอนามัย	กรรมการ
๖. ผู้แทนกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๗. ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๘. ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ
๙. ผู้แทนกรมส่งเสริมวัฒนธรรม	กรรมการ
๑๐. ผู้แทนจากสถาบันการศึกษา	กรรมการ
๑๑. ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	กรรมการ
๑๒. ผู้แทนสมาคมมัคคุเทศก์อาชีพแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๓. ผู้แทนสมาคมไทยท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และผจญภัย	กรรมการ
๑๔. ผู้แทนกลุ่มโฮมสเตย์ภาคเหนือ	กรรมการ
๑๕. ผู้แทนกลุ่มโฮมสเตย์ภาคกลาง	กรรมการ

๑๖. ผู้แทนกลุ่มโฮมสเตย์ภาคตะวันออก	กรรมการ
๑๗. ผู้แทนกลุ่มโฮมสเตย์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กรรมการ
๑๘. ผู้แทนกลุ่มโฮมสเตย์ภาคใต้	กรรมการ
๑๙. นางมยุรี ทองสงฆ์	กรรมการ
๒๐. นางนิรมล เปลียนจรรยา	กรรมการ
๒๑. นางวิไลวรรณ สมมิตร	กรรมการ
๒๒. หัวหน้ากลุ่มตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว	กรรมการและเลขานุการ
๒๓. เจ้าหน้าที่กลุ่มตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย มีหน้าที่ดังนี้

๑. พิจารณาแผนการตรวจโฮมสเตย์และร่วมตรวจประเมินโฮมสเตย์ทั่วประเทศที่สมัครขอรับการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยให้เป็นไปตามตัวชี้วัดมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย
  ๒. พิจารณารับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยให้แก่โฮมสเตย์ที่ผ่านเกณฑ์การตรวจประเมินตามมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย
  ๓. ตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานของโฮมสเตย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยทั่วประเทศให้เป็นไปตามตัวชี้วัดตลอดระยะเวลาการรับรอง ๓ ปี
  ๔. พิจารณาเพิกถอนการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยสำหรับโฮมสเตย์ที่ขาดคุณสมบัติตามประกาศกรมการท่องเที่ยว ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เรื่อง กำหนดมาตรฐานบริการท่องเที่ยวมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔
  ๕. ส่งเสริมและเผยแพร่มาตรฐานโฮมสเตย์ไทยให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ
  ๖. ให้กรรมการมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยมีวาระการปฏิบัติงาน ๓ ปี
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘

ให้หรือหรือ

(นายสุเทพ เกษวิวัฒนชัย)
อธิบดีกรมการท่องเที่ยว

คำสั่งกรมการท้องเที่ยว

ที่ ๒๐๖๗/๐/๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานการบริการอาหารฮาลาลเพื่อการท้องเที่ยว

ตามที่ กรมการท้องเที่ยว ได้มีคำสั่งสำนักงานพัฒนาการท้องเที่ยว ที่ ๑๐๒๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานการบริการอาหารฮาลาลเพื่อการท้องเที่ยว นั้น

เพื่อให้การตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานการบริการอาหารฮาลาลเพื่อการท้องเที่ยว เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กรมการท้องเที่ยว จึงขอยกเลิกคำสั่งดังกล่าวข้างต้น และขอแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานการบริการอาหารฮาลาลเพื่อการท้องเที่ยว โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

๑. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย
๒. ผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดที่ดำเนินการตรวจประเมินและรับรอง
๓. ผู้แทนสถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนในสาขาที่เกี่ยวข้อง
๔. ผู้เชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยในอาคาร
๕. ผู้แทนกรมการท้องเที่ยว

อำนาจหน้าที่

๑. ตรวจประเมินและรับรองสถานประกอบการอาหารฮาลาลให้เป็นไปตามมาตรฐานการบริการอาหารฮาลาลเพื่อการท้องเที่ยว
๒. ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะและข้อควรปรับปรุงในการตรวจประเมินมาตรฐานของสถานประกอบการอาหารฮาลาล
๓. ส่งเสริมและพัฒนาสถานประกอบการอาหารฮาลาล ให้สามารถเข้าสู่มาตรฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะทำงานด้านมาตรฐานการบริการอาหารฮาลาลเพื่อการท้องเที่ยว

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ว่าที่ร้อยตรี

(อานุชาท เกษรสุวรรณ์)

รองอธิบดีกรมการท้องเที่ยว

รักษาราชการแทน อธิบดีกรมการท้องเที่ยว

ภาคผนวก ฉ

ตารางที่แสดงจำนวนสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘

และงบประมาณโครงการของกลุ่มตรวจประเมินและรับรองมาตรฐาน

ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘

ตารางที่แสดงจำนวนสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘

ลำดับ	มาตรฐาน	จำนวนผู้ได้รับการรับรอง			จำนวนรวม	หน่วย
		๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘		
๑	ด้านที่พักเพื่อการท่องเที่ยว	๔๗๓	๕๑๗	๕๔๖	๑,๕๓๖	แห่ง/หลัง
๒	ด้านบริการเพื่อการท่องเที่ยว	๓๓๑	๕๔๓	๕๒๒	๑,๓๙๖	แห่ง/ลำ/คัน
๓	ด้านกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว	๑๙	๒๖	๓๐	๗๕	แห่ง
๔	ด้านแหล่งท่องเที่ยว	๔๕	๑๙	๔๐	๑๐๔	แห่ง
๕	ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์	๑๕๗	๑๖๑	๑๐๓	๔๒๑	แห่ง/คน
		๑๐๒๕	๑๒๖๖	๑๒๔๑	๓,๕๓๒	แห่ง/หลัง/ลำ/คัน/คน
รวมสถานประกอบการทั้งหมดที่ขอรับการรับรอง					๓,๕๓๒	แห่ง/หลัง/ลำ/คัน/คน

หมายเหตุ : ชุมชนโฮมสเตย์ไทยที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘

จำนวน ๑๔๓ แห่ง ๑,๑๗๐ หลังคาเรือน

ตารางที่แสดงจำนวนสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘

ที่	มาตรฐาน	จัดทำมาตรฐาน	ประกาศใช้	เริ่มตรวจประเมิน	อายุการรับรอง	เกณฑ์และตัวชี้วัด	จำนวนผู้ได้รับการรับรองใน			หน่วย
							๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	
ด้านที่พักเพื่อการท่องเที่ยว										
๑	มาตรฐานที่พักสัมผัสนวัตกรรมชุมชนบท (Homestay Standard)	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๗	๓ ปี	๑๐ ด้าน ๓๑ ตัวชี้วัด	๔๑ ๓๑๙	๔๙ ๕๐๐	๕๓ ๕๕๑	แห่ง หลัง
๒	มาตรฐานโรงแรม (Hotel Standard)	๒๕๕๘	๒๕๕๐	๒๕๕๐	๓ ปี	๔๔ เกณฑ์ ๔๐๒ ตัวชี้วัด	๕๖	๒๖	๑๕	แห่ง
๓	มาตรฐานสถานพักตากอากาศ (Resort Standard)	๒๕๕๙	๒๕๕๐	๒๕๕๐	๓ ปี	๔๐ เกณฑ์ ๓๕๘ ตัวชี้วัด	๕๓	๓๗	๒๖	แห่ง
๔	มาตรฐานบริการห้องชุด (Serviced Apartment Standard)	๒๕๕๙	๒๕๕๐	-	๓ ปี	๓๕ เกณฑ์ ๓๒๓ ตัวชี้วัด	-	-	-	แห่ง
๕	มาตรฐานเกสต์เฮาส์ (Guesthouse Standard)	๒๕๕๙	๒๕๕๐	-	๓ ปี	๓๑ เกณฑ์ ๒๕๘ ตัวชี้วัด	-	-	-	แห่ง
๖	มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว (Longstay Standard for Tourism)	๒๕๕๐	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๓ ปี	๒๙ เกณฑ์ ๑๐๙ ตัวชี้วัด	๔	๕	๑	แห่ง
รวม							๑๕๔	๑๑๗	๙๕	แห่ง
							๔๗๓	๕๑๗	๕๔๖	แห่ง/หลัง
รวมสถานประกอบการที่ผ่านการรับรองด้านที่พักเพื่อการท่องเที่ยว ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘							๓๖๖			แห่ง
							๑,๕๓๖			แห่ง/ หลัง

ตารางที่แสดงจำนวนสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘

ที่	มาตรฐาน	จัดทำมาตรฐาน	ประกาศใช้	เริ่มตรวจประเมิน	อายุการรับรอง	เกณฑ์และตัวชี้วัด	จำนวนผู้ได้รับการรับรองใน			หน่วย
							๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	
ด้านบริการเพื่อการท่องเที่ยว										
๗	มาตรฐานบริการอาหารเพื่อการท่องเที่ยว (Food Services Standard)	๒๕๔๘	๒๕๔๙	๒๕๕๐	๒ ปี	๘ เกณฑ์ ๗๗ ตัวชี้วัด	๖๐	๖๐	๖๘	แห่ง
๘	มาตรฐานห้องน้ำสาธารณะเพื่อการท่องเที่ยวระดับสากล (Public Restroom Standard for Tourism : International Level)	๒๕๔๘	๒๕๔๙	๒๕๕๐	๒ ปี	๒๘ เกณฑ์ ๙๐ ตัวชี้วัด	๑๕	๑๒	๑๖	แห่ง
๙	มาตรฐานเรือรับจ้างนำเที่ยว (Tourist Boat Standard)	๒๕๔๙	๒๕๕๑	๒๕๕๑	๒ ปี	๑๗ เกณฑ์ ๕๙ ตัวชี้วัด	๑๐๘	๑๑๖	๑๑๙	ลำ
๑๐	มาตรฐานเรือภัตตาคาร (Restaurant Cruise Standard)	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒ ปี	๕ องค์ประกอบ ๔๐ ตัวชี้วัด	๕	๕	๔	ลำ
๑๑	มาตรฐานการบริการอาหารฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยว (Halal Food Services Standard for Tourism)	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๑	๑ ปี	๒๒ เกณฑ์ ๑๐๔ ตัวชี้วัด	๗๔	๖๕	๑๐๗	แห่ง
๑๒	มาตรฐานการให้บริการในสถานที่จำหน่ายของที่ระลึก (สินค้าทั่วไป) (Souvenir Shop Services Standard for Tourism)	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒ ปี	๔ องค์ประกอบ ๒๗ ตัวชี้วัด	๑๐	๑๖	๑๐	แห่ง
๑๓	มาตรฐานการให้บริการในสถานที่จำหน่ายของที่ระลึก ประเภทสินค้าอัญมณี (Souvenir Shop Service Standard for Tourism - Gem Stone Products)	๒๕๕๒	๒๕๕๔	๒๕๕๔	๒ ปี	๕ องค์ประกอบ ๒๐ เกณฑ์ ๗๕ ตัวชี้วัด	๒๘	๓๓	๒๐	แห่ง
๑๔	มาตรฐานศูนย์บริการข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยว (Tourism Information Standard)	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๖	๒ ปี	๖ องค์ประกอบ ๓๔ ตัวชี้วัด	๔	๗	๔	แห่ง
๑๕	มาตรฐานอาชีพด้านการท่องเที่ยวของผู้ประกอบอาหาร	๒๕๔๙	๒๕๕๐	-	-	-	-	-	-	แห่ง
๑๖	มาตรฐานแพบริการเพื่อการท่องเที่ยว (Tourist Service Rafting Standard)	๒๕๕๔	๒๕๕๖	๒๕๕๖	๒ ปี	๔ ข้อ ๑๒ เกณฑ์ ๒๘ ตัวชี้วัด	๗	๑๗	๕	หลัง
๑๗	มาตรฐานการบริการรถตู้ปรับอากาศสำหรับนักท่องเที่ยว (Van Service Standard For Tourism)	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒ ปี	๕ องค์ประกอบ ๑๔ เกณฑ์ ๖๕ ตัวชี้วัด	-	๒๐๒	๔๓	คัน
๑๘	มาตรฐานการบริการนักท่องเที่ยวที่เป็นคนพิการ ผู้สูงอายุ	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๓ ปี	๓ องค์ประกอบ ๑๓ ตัวชี้วัด	๒๐	-	-	แห่ง
๑๙	มาตรฐานการจัดบริการในสถานประกอบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	๒๕๕๖	๒๕๕๗	-	๒ ปี	๖ ด้าน ๒๓ เกณฑ์ ๑๐๐ ตัวชี้วัด	-	-	-	แห่ง
๒๐	มาตรฐานการให้บริการและความปลอดภัยในศูนย์การค้าเพื่อการท่องเที่ยว (Service and Safety Standard in Shopping Center for Tourism)	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๗	๒ ปี	-	-	๑๐	๔	แห่ง

ที่	มาตรฐาน	จัดทำมาตรฐาน	ประกาศใช้	เริ่มตรวจประเมิน	อายุการรับรอง	เกณฑ์และตัวชี้วัด	จำนวนผู้ได้รับการรับรองใน			หน่วย
							๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	
๒๑	มาตรฐานการบริการรถโดยสารเพื่อการท่องเที่ยว	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๘	๒ ปี	-	-	-	๑๒๒	คัน
รวม							๓๓๑	๕๔๓	๕๒๒	แห่ง
รวมสถานประกอบการที่ผ่านการรับรองด้านบริการเพื่อการท่องเที่ยว ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘							๑,๓๙๖	แห่ง/คัน/ลำ		

ตารางที่แสดงจำนวนสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘

ที่	มาตรฐาน	จัดทำมาตรฐาน	ประกาศใช้	เริ่มตรวจประเมิน	อายุการรับรอง	เกณฑ์และตัวชี้วัด	จำนวนผู้ได้รับการรับรองใน			หน่วย
							๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	
ด้านกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว										
๒๒	มาตรฐานกิจกรรมเดินป่า (Hiking Standard)	๒๕๔๙	๒๕๕๐	๒๕๕๐	๓ ปี	๑๔๖ เกณฑ์ ๓๕๒ ตัวชี้วัด	๑	๓	๕	แห่ง
๒๓	มาตรฐานกิจกรรมล่องแก่ง (Rafting Standard)	๒๕๔๙	๒๕๕๐	๒๕๕๐	๓ ปี	๑๐๑ เกณฑ์ ๒๘๔ ตัวชี้วัด	๖	-	๓	แห่ง
๒๔	มาตรฐานกิจกรรมปีนหน้าผา (Cliff Climbing Standard)	๒๕๔๙	๒๕๕๐	๒๕๕๐	๓ ปี	๙๖ เกณฑ์ ๒๘๒ ตัวชี้วัด	๓	-	-	แห่ง
๒๕	มาตรฐานกิจกรรมดูนก (Bird Watching Standard)	๒๕๔๙	๒๕๕๐	๒๕๕๐	๓ ปี	๑๑๗ เกณฑ์ ๓๒๘ ตัวชี้วัด	-	๑	๓	แห่ง
๒๖	มาตรฐานกิจกรรมดำน้ำ (Diving Standard)	๒๕๔๙	๒๕๕๐	๒๕๕๐	๓ ปี	๙๐ เกณฑ์ ๒๑๑ ตัวชี้วัด	๑	๑	-	แห่ง
๒๗	มาตรฐานกิจกรรมดูผีเสื้อ (Butterfly Observation Standard)	๒๕๔๙	๒๕๕๐	๒๕๕๖	๓ ปี	๘๔ เกณฑ์ ๒๑๖ ตัวชี้วัด	-	๑	-	แห่ง
๒๘	มาตรฐานกิจกรรมดูพรรณไม้ป่า (Flora Observation Standard)	๒๕๔๙	๒๕๕๐	๒๕๕๖	๓ ปี	๘๑ เกณฑ์ ๑๙๐ ตัวชี้วัด	-	๑	๓	แห่ง
๒๙	มาตรฐานการจัดกิจกรรมค่ายพักแรม (Camping Standard)	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๓ ปี	๕ เกณฑ์ ๑๓๘ ตัวชี้วัด	๑	๗	๗	แห่ง
๓๐	มาตรฐานกิจกรรมเรือแคนู-คายัค (Canoe-Kayak Standard)	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๓ ปี	๓ เกณฑ์ ๑๐๔ ตัวชี้วัด	๔	๔	-	แห่ง
๓๑	มาตรฐานการจัดกิจกรรมปางช้างเพื่อการท่องเที่ยว (Elephant Camp Standard for Tourism)	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๓ ปี	๔๔ เกณฑ์ ๑๗๑ ตัวชี้วัด	๓	๒	๔	แห่ง
๓๒	มาตรฐาน Eco Lodge	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๔	๓ ปี	๓๘ เกณฑ์ ๙๕ ตัวชี้วัด	-	๖	๕	แห่ง
๓๓	มาตรฐานกิจกรรม Adventure Park	๒๕๕๔	๒๕๕๕	-	๓ ปี	๑๑ เกณฑ์ ๖๗ ตัวชี้วัด	-	-	-	แห่ง
๓๔	มาตรฐานผู้ชำนาญการด้านกิจกรรมปีนหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยว	๒๕๕๕	-	-	-	๓ หลักสูตร	-	-	-	แห่ง
๓๕	มาตรฐานการจัดกิจกรรมเจ็ทสกีเพื่อการท่องเที่ยว	๒๕๕๖	-	-	๒ ปี	๔ องค์ประกอบ ๕ ปัจจัยหลัก ๔๘ ตัวชี้วัด	-	-	-	แห่ง
รวม							๑๙	๒๖	๓๐	แห่ง
รวมสถานประกอบการที่ผ่านการรับรองด้านกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘							๗๕			แห่ง

ตารางที่แสดงจำนวนสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘

ที่	มาตรฐาน	จัดทำมาตรฐาน	ประกาศใช้	เริ่มตรวจประเมิน	อายุการรับรอง	เกณฑ์และตัวชี้วัด	จำนวนผู้ได้รับการรับรอง			หน่วย
							๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	
ด้านแหล่งท่องเที่ยว (ตรวจประเมินตนเอง)										
๓๖	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	๒๕๔๘	๒๕๔๘	-	๒ ปี	๔ องค์ประกอบ ๑๔ เกณฑ์ ๗๗ ตัวชี้วัด	๔	-	-	แห่ง
๓๗	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	-	๒๕๔๙	-	๒ ปี	๓ องค์ประกอบ ๑๑ เกณฑ์ ๔๗ ตัวชี้วัด	๑๑	๓	๑	แห่ง
๓๘	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์	๒๕๔๙	๒๕๕๐	-	๒ ปี	๓ องค์ประกอบ ๖ เกณฑ์ ๒๒ ตัวชี้วัด	๔	๒	๔	แห่ง
๓๙	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด	๒๕๔๙	๒๕๕๐	-	๒ ปี	๓ องค์ประกอบ ๖ เกณฑ์ ๒๘ ตัวชี้วัด	๕	-	๒	แห่ง
๔๐	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวศิลปะวิทยาการ	๒๕๔๙	๒๕๕๐	-	๒ ปี	๓ องค์ประกอบ ๑๐ เกณฑ์ ๕๗ ตัวชี้วัด	-	๒	๗	แห่ง
๔๑	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ	๒๕๔๙	๒๕๕๐	-	๒ ปี	๓ องค์ประกอบ๘ เกณฑ์ ๕๗ ตัวชี้วัด	๖	๕	๘	แห่ง
๔๒	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพประเภทน้ำพุร้อนธรรมชาติ	๒๕๔๘	๒๕๔๙	-	๒ ปี	๒ ส่วน ๘ เกณฑ์ ๑๓๒ ตัวชี้วัด	๔	๑	-	แห่ง
๔๓	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตก	๒๕๕๐	๒๕๕๑	-	๒ ปี	๓ องค์ประกอบ ๘ เกณฑ์ ๔๑ ตัวชี้วัด	๕	๑	๔	แห่ง
๔๔	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม	๒๕๕๐	๒๕๕๑	-	๒ ปี	๓ องค์ประกอบ๘ เกณฑ์๔๐ ตัวชี้วัด	-	๒	๑	แห่ง
๔๕	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ	๒๕๕๑	๒๕๕๒	-	๒ ปี	๓ องค์ประกอบ๘ เกณฑ์๔๗ ตัวชี้วัด	-	-	-	แห่ง

ตารางที่แสดงจำนวนสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘

ที่	มาตรฐาน	จัดทำมาตรฐาน	ประกาศใช้	เริ่มตรวจประเมิน	อายุการรับรอง	เกณฑ์และตัวชี้วัด	จำนวนผู้ได้รับการรับรอง			หน่วย
							๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	
๔๖	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง	๒๕๕๑	๒๕๕๒	-	๒ ปี	๔ องค์ประกอบ ๑๔ เกณฑ์ ๗๐ ตัวชี้วัด	-	-	-	แห่ง
๔๗	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทถ้ำ	-	๒๕๕๒	-	๒ ปี	๔ องค์ประกอบ ๒๒ เกณฑ์ ๒๒ ตัวชี้วัด	๑	-	-	แห่ง
๔๘	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	๒๕๕๒	๒๕๕๓	-	๒ ปี	๔ องค์ประกอบ ๓๔ เกณฑ์ ๑๐๑ ตัวชี้วัด	๔	๓	๑๓	แห่ง
๔๙	มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทธรณีสัณฐาน	๒๕๕๓	๒๕๕๔	-	๒ ปี	๓ องค์ประกอบ ๘ เกณฑ์ ๓๗ ตัวชี้วัด	๑	-	-	แห่ง
๕๐	มาตรฐานการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๘	๒ ปี		-	-	-	แห่ง
รวม							๔๕	๑๙	๔๐	แห่ง
รวมสถานประกอบการที่ผ่านการรับรองด้านแหล่งท่องเที่ยว ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘							๑๐๔			แห่ง

ตารางที่แสดงจำนวนสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘

ที่	มาตรฐาน	จัดทำมาตรฐาน	ประกาศใช้	เริ่มตรวจประเมิน	อายุการรับรอง	เกณฑ์และตัวชี้วัด	จำนวนผู้ได้รับการรับรอง			หน่วย
							๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	
ด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์										
๕๑	มาตรฐานธุรกิจนำเที่ยว	๒๕๕๕	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒ ปี	๓ ด้าน ๒๗ ตัวชี้วัด	๗๖	๗๗	๘๖	แห่ง
๕๒	มาตรฐานมัคคุเทศก์	๒๕๕๕	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒ ปี	๓ ด้าน ๒๒ ตัวชี้วัด	๘๑	๘๔	๕๗	คน
รวม							๑๕๗	๑๖๑	๑๐๓	แห่ง/คน
รวมสถานประกอบการที่ผ่านการรับรองด้านธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘							๔๒๑			แห่ง/คน

งบประมาณโครงการของกลุ่มตรวจประเมินและรับรองมาตรฐาน ปี พ.ศ.2556 - 2558

ลำดับที่	โครงการ	งบประมาณ (อนุมัติ)	งบประมาณการตรวจประเมิน	หมายเหตุ
ปี 2556				
1	โครงการพัฒนามาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว	1,683,200	1,000,000	
2	โครงการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานสินค้าและบริการท่องเที่ยว	11,546,000	11,546,000	
3	โครงการพัฒนามาตรฐานการบริการอาหารฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยว	1,508,600	1,200,000	
4	โครงการที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Homestay) พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน	2,898,700	2,000,000	
5	โครงการพัฒนามาตรฐานกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย	2,007,800	2,000,000	
	รวมเป็นเงิน	22,070,600	17,746,000	
ปี 2557				
1	โครงการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานสินค้าและบริการท่องเที่ยว	28,000,000		
	- ดำเนินการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐาน จำนวน 26 มาตรฐาน ได้แก่		16,000,000	
	มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 5 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานโรงแรม มาตรฐานรีสอร์ท มาตรฐาน Home Stay มาตรฐาน Long Stay และมาตรฐาน eco logge			
	- มาตรฐานบริการเพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 10 มาตรฐาน ได้แก่			
	มาตรฐานบริการเพื่อการท่องเที่ยว			
	มาตรฐานเรือรับจ้างนำเที่ยว			
	มาตรฐานเรือกัตตาการ			
	มาตรฐานแพบริการเพื่อการท่องเที่ยว			
	มาตรฐานการให้บริการรถตู้ปรับอากาศสำหรับนักท่องเที่ยว			
	มาตรฐานรถโดยสารเพื่อการท่องเที่ยว			
	มาตรฐานบริการอาหารเพื่อการท่องเที่ยว			
	มาตรฐานห้องน้ำสาธารณะเพื่อการท่องเที่ยวระดับสากล			
	มาตรฐานการให้บริการในสถานที่จำหน่ายสินค้าฯ (สินค้าอัญมณี)			
	มาตรฐานการให้บริการในสถานที่จำหน่ายสินค้าฯ (สินค้าทั่วไป)			
	มาตรฐานศูนย์บริการข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยว			

งบประมาณโครงการของกลุ่มตรวจประเมินและรับรองมาตรฐาน ปี พ.ศ.2556 - 2558

ลำดับที่	โครงการ	งบประมาณ (อนุมัติ)	งบประมาณการตรวจประเมิน	หมายเหตุ
2	โครงการส่งเสริมและพัฒนาร้านอาหารฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยว	2,800,000	1,200,000	
3	โครงการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว	3,000,000	2,500,000	
4	โครงการตรวจประเมินรับรองมาตรฐานธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์	2,000,000	2,000,000	
5	โครงการที่พักสัมผัสนวัตกรรมชนบท (Homestay) พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน	2,000,000	2,000,000	
	รวมเป็นเงิน	37,800,000	23,700,000	

งบประมาณโครงการของกลุ่มตรวจประเมินและรับรองมาตรฐาน ปี พ.ศ.2556 - 2558

ลำดับที่	โครงการ	งบประมาณ (อนุมัติ)	งบประมาณการตรวจประเมินจริง	โครงการอื่นนอกเหนือจากการตรวจ	หมายเหตุ
ปี 2558					
1	โครงการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานสินค้าและบริการท่องเที่ยว	26,860,000	23,630,000		
	- ดำเนินการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวประเภทมาตรฐานโรงแรม และมาตรฐานรีสอร์ท		800,000		
	- จัดจ้างดำเนินการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานบริการเพื่อการท่องเที่ยว จำนวนไม่น้อยกว่า 12 มาตรฐาน		7,300,000		
	- จัดประชุมสัมมนา/ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย			850,000	อบรม
	- การจัดทำระบบประเมินตนเองแบบ Online เพื่อให้ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าสู่มาตรฐานการท่องเที่ยวไทยเพื่อผลักดันให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม			3,000,000	ทำระบบ
	- การสำรวจและวิเคราะห์ความเชื่อมั่นในสินค้าและบริการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย			1,400,000	กลุ่มมาตรฐาน
	- จัดทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์			700,000	
2	โครงการพัฒนามาตรฐานกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย	3,000,000	3,000,000		
3	โครงการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย	2,000,000	2,000,000		
4	โครงการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์	1,700,000	1,700,000		
5	โครงการตรวจประเมินร้านอาหารฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยว	1,000,000	1,000,000		
6	โครงการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว	2,000,000	2,000,000		
	รวมเป็นเงิน	36,560,000	33,330,000		
ปี 2559					
1	โครงการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานสินค้าและบริการท่องเที่ยว	22,400,000	13,800,000		
	- ดำเนินการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวประเภท		1,000,000		

งบประมาณโครงการของกลุ่มตรวจประเมินและรับรองมาตรฐาน ปี พ.ศ.2556 - 2558

ลำดับที่	โครงการ	งบประมาณ (อนุมัติ)	งบประมาณการตรวจประเมินจริง	โครงการอื่นนอกเหนือจากการตรวจ	หมายเหตุ
1	มาตรฐานโรงแรม และมาตรฐานรีสอร์ท				
	- จัดจ้างดำเนินการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานบริการเพื่อการท่องเที่ยว จำนวนไม่น้อยกว่า 12 มาตรฐาน		7,800,000		
	- โครงการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์	1,700,000	1,700,000		
	- จัดประชุมสัมมนา/ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย			300,000	อบรม
	- การจัดทำระบบประเมินตนเองแบบ Online เพื่อให้ผู้ประกอบการที่ประสงค์เข้าสู่มาตรฐานการท่องเที่ยวไทยเพื่อผลักดันให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม			1,700,000	ทำระบบ
	- การสำรวจและวิเคราะห์ความเชื่อมั่นในสินค้าและบริการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย			1,300,000	กลุ่มมาตรฐาน
2	โครงการพัฒนามาตรฐานกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย	2,000,000	2,000,000		
3	โครงการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย	2,000,000	2,000,000		
4	โครงการตรวจประเมินร้านอาหารฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยว	1,000,000	1,000,000		
5	โครงการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว	2,000,000	2,000,000		
	รวมเป็นเงิน	31,100,000	18,800,000		

ภาคผนวก ช

สรุปสถิติสถานประกอบการที่ได้รับการตรวจ
ติดตามการรักษามาตรฐานทั่วประเทศ

สรุปสถิติสถานประกอบการที่ได้รับการตรวจติดตามการรักษามาตรฐานทั่วประเทศ

ประเภทของสถานประกอบการ	จำนวน (ทั่วประเทศ)	หน่วยนับ	กรมการท่องเที่ยวให้การรับรองมาตรฐานแล้ว	ระยะเวลารับรอง	การตรวจติดตามการรักษามาตรฐาน	แหล่งที่มาของข้อมูล
1. บริษัทนำเที่ยว	11,036	แห่ง	457	2 ปี	ไม่มีการตรวจติดตาม	ข้อมูลจากสำนักทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ กรมการท่องเที่ยว ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2559
2. มัคคุเทศก์	64,532	คน	648	2 ปี	ไม่มีการตรวจติดตาม	
3. โรงแรมและเกสต์เฮ้าส์	10,018	แห่ง	634 (เฉพาะโรงแรมและรีสอร์ท)	3 ปี	สุ่มตรวจ	ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ สํารวจโรงแรมและเกสต์เฮ้าส์ ปี 2557
4. รถโดยสารนำเที่ยว	14,000	ราย	-	2 ปี	ตรวจติดตาม 100 % หลังจากมีการรับรองมาแล้ว 1 ปี	ข้อมูลจากกรมการขนส่งทางบก สถิติจำนวนรถจดทะเบียนสะสม ณ วันที่ 31 มีนาคม 2557
-รถโดยสารไม่ประจำทาง	41,505	คัน	-			
5.ร้านอาหาร	60,213	ร้าน	388	2 ปี	ตรวจติดตาม 100 % หลังจากมีการรับรองมาแล้ว 1 ปี	ข้อมูลจากผลการดำเนินงานโครงการอาหารสะอาด รสชาติอร่อย (Clean Food Good Taste) ข้อมูล ณ วันที่ 25 ก.พ. 58 สำนักงานสุขาภิบาลอาหารและน้ำ
6.ร้านรถเข็นและแผงลอย	96,742	ร้าน	-	2 ปี	-	
7.แหล่งท่องเที่ยว	4,776	แหล่ง	59	2 ปี	ตรวจติดตาม 100 % หลังจากมีการรับรองมาแล้ว 1 ปี	ข้อมูลจากฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว
8. ศูนย์การค้าในประเทศไทย	106	แห่ง	14	2 ปี	ตรวจติดตาม 100 % หลังจากมีการรับรองมาแล้ว 1 ปี	ข้อมูลจาก https://th.wikipedia.org/wiki/รายชื่อศูนย์การค้าในประเทศไทย
9.เรือรับจ้างนำเที่ยว	3,603	ลำ	576	2 ปี	ตรวจติดตาม 100 % หลังจากมีการรับรองมาแล้ว 1 ปี	ข้อมูลเรือโดยสารท่องเที่ยวปีงบประมาณ 2557 กรมเจ้าท่า

*การตรวจติดตามใช้งบประมาณจากการจ้างหน่วยตรวจในปีนั้นๆ เช่น จ้างตรวจประเมินมาตรฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ในสัญญาจ้างจะระบุให้หน่วยตรวจมีการตรวจติดตามรักษาคุณภาพของสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองอยู่ด้วย ฉะนั้นผู้รับจ้างจะบวกค่าใช้จ่ายในการตรวจติดตามไว้ในงบประมาณ พ.ศ. 2558

ภาคผนวก ซ

รายนาม

๑. คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
๒. ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
๓. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐ
๔. ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

---

๑. พันตำรวจตรี ยงยุทธ สารสมบัติ	ประธานกรรมการ
๒. พลเอก อภิชาติ เพ็ญกิตติ	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. พลเอก วัฒนา สรรพานิช	ที่ปรึกษากรรมการ
๕. พลเอก ธวัช จารุกัลล์	ที่ปรึกษากรรมการ
๖. พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล	โฆษกกรรมการ
๗. นางถวิลวดี บุรีกุล	โฆษกกรรมการ
๘. นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	กรรมการ
๙. พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	กรรมการ
๑๐. พลอากาศเอก อนาวิน ภิรมย์รัตน์	กรรมการ
๑๑. นายพงศ์ศักดิ์ งามสันท	กรรมการ
๑๒. พลตำรวจโท อาจิม โชติวงศ์	กรรมการ
๑๓. นายธงชัย ลืออดุลย์	กรรมการ
๑๔. นายธานินทร์ ณะเอม	กรรมการ
๑๕. นายอภิรักษ์ ชื่อธามวงศ์	กรรมการ
๑๖. พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	กรรมการ
๑๗. พลโท สุรเดช เฟื่องเจริญ	กรรมการ
๑๘. พลโท สลิน ทองภักดี	กรรมการ
๑๙. พลโท ธงชัย สารสุข	กรรมการ
๒๐. นายเดชาภิววัฒน์ ณ สงขลา	กรรมการ
๒๑. พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	เลขานุการกรรมการ
๒๒. นายอนุสิษฐ คุณากร	เลขานุการกรรมการ
๒๓. นายศานิตย์ นาคสุขศรี	เลขานุการกรรมการ

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการข้าราชการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

---

๑. พลเอก สุรินทร์ พิกุลทอง
  ๒. พลเรือเอก ศุภกร บุรณดิลก
  ๓. ดร.ทศพร ศิริสัมพันธ์
  ๔. นายสมพันธ์ จารุมลิตินท
  ๕. นายรัชทิน ศยามานนท์
  ๖. นางสาวจรรุวรรณ เสงตระกูล
  ๗. นายไพฑูรย์ ชัมภรัตน์
  ๘. ศาสตราจารย์อัมพร อ่างลักษณ์
  ๙. พลเรือเอก สกัรพันธ์ เกยานนท์
  ๑๐. พลเอก ศุภวุฒิ อุตมะ
  ๑๑. พลเอก ไหวพจน์ ศรีนวล
-

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐ

๑.	นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	ประธานอนุกรรมการ
๒.	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	รองประธานอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓.	นายอนุสิษฐ คุณากร	รองประธานอนุกรรมการ คนที่สอง
๔.	นายธงชัย ลีอดุลย์	อนุกรรมการ
๕.	นายธานินทร์ ณะเอม	อนุกรรมการ
๖.	พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	อนุกรรมการ
๗.	พลโท ธงชัย สาระสุข	อนุกรรมการ
๘.	นายฉัตรชัย บางชวด	อนุกรรมการ
๙.	นางสาวสุรุ่งลักษณ์ เมฆะอำนวยชัย	อนุกรรมการ
๑๐.	นายสุวิทย์ อมรนพรัตน์กุล	อนุกรรมการ
๑๑.	นางเยาวลักษณ์ ตั้งบุญญะศิริ	อนุกรรมการ
๑๒.	นางสาวสุนทรี สุภาสงวน	อนุกรรมการ
๑๓.	นายสุวัฒน์ เอื้อเพื่อ	อนุกรรมการ
๑๔.	นางชลิตา โชติยกุล	อนุกรรมการ และเลขานุการอนุกรรมการ
๑๕.	นายدنุพล นันทาแสง	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการอนุกรรมการ
-

ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐ

---

๑. พลเอก อภิชาติ เพ็งกิตติ
  ๒. นายพงศ์โพยม วาศภูติ
  ๓. นายธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์
  ๔. นายนครเขตต์ สุทธปรีดา
  ๕. นายธีระพงษ์ รอดประเสริฐ
-